PTE ORVOSKARI HIRMONDÓ

Szeretettel köszöntjük kedves Vendégeinket!

XLII. Orvosnapok,Pécs, 2010. október

TARTALOM

Orvosnapok: kitüntetések, elismerések

Tanévnyitó az orvoskaron *(Németh Péter dékán)*

A PTE tanévnyitó ünnepségéről

A város és az egyetem napja szeptember 1-je

Az új dékáni vezetés

Újonnan kinevezett professzoraink

Az 1951-ben végzett évfolyam családi találkozója *(M. A.)*

Egy ötven éves kép *(Kutas László)*

Szebellédy László Emlékérem *(Molnár Béla)*

Shino-Európai Laboratóriumi Konferencia

Jó a közös öröm... *(Kittkáné Bódy Katalin)*

Őszi ünnepeink: Aradi Vértanúk Napja; 1956 *(Kiss Tamás összeállítása)*

Egy város a lehetőségek útján *(Rodler Miklós)*

Az Anatómiai Intézet utóbbi 65 éve *(Mess Béla)*

2nd International Student Medical Congress Kassán *(Kaszás Beáta)*

Komparatív Endokrinológusok Európai Társaságának 25. Konferenciája *(Nagy András)*

Magatartástudományi Napok *(Varga József)*

Neuropeptides 2010 *(Pintér Erika)*

Az MLDT 55. Nagygyűlése *(Liszt Ferenc)*

Az Amerikai Magyar Orvosszövetség Konferenciája *(Gara Edit, Horváth Gábor)*

First Alumni Meeting *(Földényi Gabriella)*

A látásminőség feltűnő megváltozása, ahogy azt egyes szembetegségekben szenvedő festőművészek megélték *(Rácz Péter)*

■

Intézeti, klinikai hírek, információk

■

Az első borítón és középen Sebők Béla és Barthó Loránd mecseki fényképei.

A hátsó borító Rácz Péter írásának *(lásd 36. o.)* **ábraanyaga**

A poszter válogatás Rodler Miklós kiállításának *(Dr. Romhányi György aula)* **anyagából**

XLII. Egyetemi Orvosnapok

2010. október 15-16.

PROGRAM

2010. október 15. (péntek)

10.00 **Hangverseny az Aulában**
Közreműködik a siklósi Kanzizsai Dorottya Általános és Zeneiskola Hegedűegyüttese

10.30 **Az Orvostudományi Kar ünnepi ülése**

A dékán ünnepi beszéde
Pro Facultate Medicinae emlékérmek átadása
Arany-, gyémánt-, vasdiplomák adományozása
Romhányi Emlékérmek átadása
Oktatói és hallgatói kitüntetések adományozása
Árpád-házi Szent Erzsébet Emlékérem adományozása
Dékáni dicséretek átadása

A műtermék művészete
Dr. Reglődi Dóra egyetemi docens (Anatómiai Intézet) fotókiállításának megnyitója

15.00 **ÉVFOLYAMTALÁLKOZÓK**

1955-ben végzett orvosok	Kis tanácsterem (I. em.)
1960-ban végzett orvosok	V. szemináriumi terem (III. em.)
1965-ben végzett orvosok	Fogászati és szájsebészeti Klinika tanterme (Dischka Gy. u. 5.)
1970-ben végzett orvosok	III. szemináriumi terem (fszt.)
1975-ben végzett orvosok	Tanácsterem (I. em.)
1980-ban végzett orvosok	Dr. Cholnoky László tanterem (I. em.)
1985-ben végzett orvosok	Dr. Lissák Kálmán tanterem (I. em.)
1990-ben végzett orvosok	Dr. Donhoffer Szilárd tanterem (I. em.)
1995-ben végzett orvosok	Laterum Étterem (Pécs, Hajnóczy u. 37.)
2000-ben végzett orvosok	Dr. Flerkó Béla tanterem (I. em.)

Ezt követően az egyes évfolyamtalálkozókon résztvevők közös rendezvénye (vacsora)

2010. október 16. (szombat)

TUDOMÁNYOS DÉLELŐTT

A végzett évfolyamok képviselőinek tudományos előadásai
(PTE Általános Orvostudományi Kar, Dr. Flerkó Béla (IV. sz.) tanterem (Pécs, Szigeti u. 12.)

10.00 *Dr. Büki András* egyetemi docens, PTE ÁOK Idegsebészeti Klinika:
Koponya-agysérültek ellátása: járványügyi jelentés.

10.20 *Dr. Berki Tímea* egyetemi tanár, PTE ÁOK Immunológiai és Biotechnológiai Intézet:
Multiplex mérési eljárások az autoimmun diagnosztikában

10.40 *Dr. Török Attila* egyetemi magántanár, Pannon Reprodukciós Intézet, Tapolca:
Ab ovo usque ad IVF

11.00 *Dr. Ertl Tibor* egyetemi tanár, PTE ÁOK Szülészeti és Nőgyógyászati Klinika:
A „zug-PIC"-től a Neonatológiai Tanszékig

11.20 *Dr. Vermes István* egyetemi tanár, az MTA külső tagja, PTE ETK Diagnosztikai Intézet & University Twente, Hollandia
Lab-on-a-Chip: A jövő labordiagnosztikája?

14.00 Az évfolyamtalálkozók szabadon választott programja
Az *Orvostörténeti Múzeum* (Pécs, Szigeti u. 12.) megtekintése

20.00 *Dékáni fogadás* az Általános Orvostudományi Kar Dr. Romhányi György aulájában
(Részvétel csak külön meghívóval)

PTE ORVOSKARI HÍRMONDÓ

Felelős szerkesztő: Barthó Loránd, Decsi Tamás
Olvasószerkesztő: Hollósy Tibor
Tördelőszerkesztő: Babarciné Stettner Lenke.
A szerkesztőség címe: PTE Általános Orvostudományi Kar Sajtóirodája, 7624 Pécs, Szigeti út 12.
Tel.: 536-116. E-mail: hirmondo@aok.pte.hu ■ HU ISSN 1586-1031
Elektronikus publikáció: www.aok.pte.hu/hirmondo ■ HU ISSN 1586-1295. Nyomtatta a PTE ÁOK Nyomdája

Pro Facultate Medicinae kitüntetések

Arany fokozat

Dr. Pytel József egyetemi tanár

1968-ban végzett a Pécsi Orvostudományi Egyetemen, azóta dolgozik jelenlegi munkahelyén.
Az orvostudományok kandidátusa fokozatot 1986-ban szerezte meg. 1993-ban egyetemi tanári kinevezést kapott, majd 1994-től 2009-ig megbízást kapott a klinika vezetői teendőinek ellátására. Fül-orr-torok-gégebetegségek és audiológusi szakvizsgát szerzett.
Az országban elsők között vezette be az agytörzsi kiváltott potenciál audiometriát. Nevéhez fűződik az újszülöttek teljes körű objektív hallásszűrésének országos szinten való bevezetése, valamint számos új műtéti típus alkalmazása. Így különösen a cochlearis implantatio a teljesen siket gyermekeknél és felnőtteknél. Hosszú évtizedeken át végzett színvonalas gyógyító és oktató munkát. 1996-ban jelentette meg a 20 éve hiányzó Audiológia könyvét, mely az audiológiai szakvizsga alapanyagát képezi. Számos alkalommal kapott vendégprofesszori meghívást neves külföldi egyetemekre. Kiemelkedő szerepet töltött be a fiatal pályakezdő orvosgenerációk szakmai ismeretének elsajátításában. Több évtizedes tevékenységével mind a Fül-Orr-Gégészeti és Fej-Nyaksebészeti Klinika, mind az ÁOK hírnevét öregbítette.

Ezüst fokozat

Dr. Gregus Zoltán egyetemi tanár

1973-ban szerzett diplomát a Pécsi Orvostudományi Egyetemen, azóta dolgozik jelenlegi munkahelyén, a Farmakológiai és Farmakoterápiai Intézetben, ahol igazgatóhelyettesi teendőket is ellát.
1993-ban orvostudományok doktori címet szerzett, majd 1994-ben habilitált.
Gregus professzor egy kevesek által művelt terület, a kísérletes toxikológia nemzetközileg elismert képviselője. Munkái szakmai körökben igen jó visszhangot keltenek, amit 1000 körüli citációja is jellemez. Ez a szám az adott szakterületen nagyon magasnak számít. Korcsoportjából az elsők között védte meg „nagydoktori" disszertációját. Monográfiák szerzője és társszerzője. A hatályos magyar nyelvű gyógyszertan könyvben terjedelmes fejezetet írt. Toxikológia címmel elektív tantárgyat vezet, amely a gyógyszerészhallgatók számára kötelező is. Az intézet igazgatóhelyettese, és az időközben létrehozott Toxikológia nem önálló tanszék vezetője. Országos tudománypolitikai szerepvállalása jelentős. Az utóbbi években két PhD-hallgató sikeres védése fűződik témavezetéséhez. OTKA és az ETT zsűri tagja. Mind magával, mind környezetével szemben rendkívül igényes.

Dr. Molnár Dénes egyetemi tanár

1975-ben szerezett diplomát a Pécsi Orvostudományi Egyetemen, azóta dolgozik jelenlegi munkahelyén, a Gyermekgyógyászati Klinikán. 2007 óta a Gyermekklinika igazgatója. 1996-ban habilitált, 1998-ban lett az MTA doktora. A Gyermekklinika minden részlegén folytatott gyógyító munkát. Oktatóként mind a magyar, mind az angol nyelvű medikus oktatásban, a dietetikus hallgatók, valamint a szakdolgozók képzésében vett és vesz részt jelenleg is.
Klinikai és tudományos vizsgálatai főleg a csecsemő- és gyermekkori táplálkozási zavarok, valamint gyermekkori hypertonia, anyagcsere és endokrinológiai kérdéseire irányulnak. Tudományos tevékenységét a tudományos fokozatok elérésén túl számos külföldi tanulmányút, tudományos társasági tagság bizonyítja. Irányításával történt a Gyermekklinika és a Baranya Megyei Gyermekkórház integrációja. Mint a klinika igazgatója egyaránt hangsúlyt fektet a magas szintű betegellátásra, oktatásra és tudományos tevékenységre.
A klinika fejlesztése a nehéz gazdasági helyzetben is töretlenül halad előre.

Bronz fokozat

Basa Árpád csoportvezető

1967-ben kezdte inaséveit a Pécsi Orvostudományi Egyetemen. Szakmunkás tanulmányainak befejezését követően a POTE Elméleti Tömb Gondnokságán kezdett dolgozni, mint épületgépész.
2004-től megbízott csoportvezetőként látja el feladatait. Munkáját megbízhatóan, lelkiismeretesen, megfontoltan végzi, a dékáni vezetéssel és a kari intézetekkel jó munkakapcsolatot alakított ki az évek során. Széleskörű szakmai ismeretei, tapasztalatai, probléma-megoldó képessége nélkülözhetetlenek a Kar zavartalan működéséhez szükséges technikai háttér biztosításához.

Horváthné Salamon Tünde klinikavezető főnővér

1993 óta dolgozik a POTE Traumatológiai Osztályán, majd a Traumatológiai Központ Balesetsebészeti és Kézsebészeti Klinikáján, 2002 óta intézetvezető főnővéri beosztásban. Példaértékű, hogy három műszakos nővérként, majd klinikavezető főnővérként nagy empátiával, jó konfliktusmegoldó képességgel végzi munkáját. Munka és család mellett folyamatosan képezte magát. Komoly szerepe van a minőségügyi irányítási rendszer ápolói részleteinek kidolgozásában. Munkáját mindig pontosan és lelkiismeretesen végzi.

Lábadi Árpádné elektrofiziológiai asszisztens

1975-ben végzett csecsemő- és gyermekápolóként, majd később fizioterápiai és elektrofiziológiai asszisztensi szakképesítést szerzett. Több mint 30 éve dolgozik a Gyermekklinikán. Kezdetben gyermekápolóként, majd később asszisztensként tevékenykedett. A hordozható EEG készülék segítségével a klinika intenzív osztályán ápolt nem szállítható betegek EEG monitorizálása is a feladata. A betegellátás érdekében hosszú időn át kifejtett kiemelkedő tevékenysége példaértékű.

Dékáni Dicséretet kapnak

Látschám Gáborné

Igazgatási ügyintéző, 1986 óta dolgozik a Pécsi Orvostudományi Egyetemen. Kezdetben a Rektori Hivatalban, majd a később szerveződött Dékáni Hivatalban. Elsődleges feladatai közé tartozik a kamatmentes munkáltatói kölcsönök ügyintézése, az orvos, fogorvos és gyógyszerész diplomák írása, az ezzel kapcsolatos egyeztetések elvégzése, valamint a diplomamásolatok elkészítése. Munkáját hosszú évtizedeken keresztül nagy körültekintéssel, odaadással, a mindenkori dékáni vezetés megelégedésére látja el. Kollégáihoz rendkívül jó kapcsolat fűzi, segítőkészsége, megbízhatósága példaértékű.

Papp Edit

1990-ben kezdett dolgozni a Pécsi Tudományegyetem Gyermekklinikáján asszisztensi beosztásban, ahol hamar kivívta kollégái szeretetét. A gyermekek iránt kiemelt empátiával viseltet. Az Orvosi Genetikai Intézet 1997-es megalakulásakor az alapítók soraiba lépett, elkötelezve magát a molekuláris genetikai diagnosztika irányában. Nagy odaadással, lendülettel és szorgalommal végzi munkáját. 2008 óta vezető asszisztensi pozíciót tölt be nagy szakmai hozzáértéssel.

Illés József

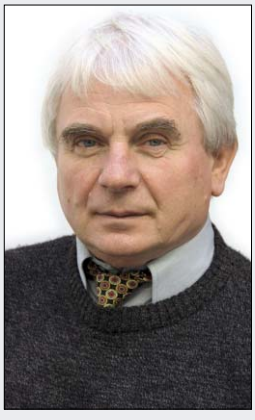

1972-ben a Pécsi Orvostudományi Egyetem Gazdasági Hivatalában műszaki ellenőrként kezdte egyetemi pályafutását.
Az akkori orvosegyetem klinikai létesítményeinek műszaki karbantartási feladatait látta el, valamint villamosipari végzettségének megfelelően az összes épület szabványossági felülvizsgálataival is foglalkozott.
Közel 20 évig tartozott műszaki vezetése alá az oktatási feladatokat ellátó épületekből álló Elméleti Tömb is.
Az egyetemi integráció utáni átszervezések révén ismét a klinikum épületeiben tevékenykedett, majd 2008-ban újra a jól ismert műszaki területen kapott bizalmat a dékáni vezetéstől.
Szakmai tapasztalatai és több évtizedes egyetemi munkássága mindig a Kar érdekeit és működését szolgálta.

„A Hivatásért, Árpád-házi Szent Erzsébet-Emlékérem”

Györkő Béláné klinikavezető főnővér

Györkő Béláné (Manyika) 1982 óta dolgozik a Gyermekgyógyászati Klinikán. 1982 és 1997 között a klinika vezető dietetikusaként tevékenykedett. 1997-től látja el a klinikavezető főnővéri teendőket.
1998-ban elvégezte a gyermekápolói, 1999-ben a gyermek intenzív terápiás szakápolói szakot.
2002-2004 között a Semmelweis Egyetem Egészségügyi Főiskolai Kar Egészségügyi Szakmenedzser szakán kitűnő eredménnyel diplomázott.
Nagy szakmai tapasztalattal rendelkezik, a kollégáival megértő, türelmes, alaptermészetének köszönhetően mindig vidám, pozitív gondolkodású, segítőkészsége példamutató. Kollégái tisztelik, megbecsülik, segítségére mindig lehet számítani. Munkája rendkívül megbízható, világos látású, jó szervezőkészségű. Megalapította a „Tudásunkkal a Gyermek-betegellátásért Alapítványt”. Megszervezte a Gyermekápolók Országos Kongresszusát. Tagja a Magyar Diabetes Társaság ápolói szekciójának, a Magyar Ápolási Egyesületnek, és a Magyar Egészségügyi Szakdolgozói Kamarának. Munkatársai, felettesei egyaránt tisztelik, munkáját nagyra értékelik.
A Hivatásért, Árpád-házi Szent Erzsébet Emlékéremmel a Gyermekgyógyászati Klinikán eltöltött 28 évi áldozatos munkáját ismerjük el.

Karunk aranydiplomát adományoz azon nagybecsű orvosdoktorok számára, akik egyetemünkön 50 éve szereztek diplomát: *Dr. Bakler Ferenc, dr. Balogh Zoltán, dr. Bazsika Mária, dr. Bánfalvi László Lóránd, dr. Biró Kornél Lajos, dr. Cser Frigyes László, dr. Csobod Erzsébet, dr. Csúcs Márta, dr. Debreceni László, dr. Doma Imre, dr. Fendler Kornél János, dr. Forró István József, dr. Gágó Gizella, dr.Gróh Veronika, dr. Kamondi Imréné dr.Aller Mária Magdolna, dr. Karmos György, dr. Kellner Róbert Lajos, dr. Keserű Éva, dr. Kocsis László, dr. Komáromi Ibolya, dr. Kopa János Károly, dr. Korányi Lajos József, dr. Márton Erzsébet, dr. Moll Ágnes Mária, dr. Molnár János, dr. Morvay Frigyes, dr. Németh László, dr. Németh Magdolna, dr. Németh Mária Lujza, dr. Panka József György, dr. Péntek Zoltán Károly, dr. Pillári Endre Zoltán, dr. Plechl Ágota Eszter, dr. Poór Gyula, dr. Radnai Endre, dr. Rácz Péter Ödön, dr. Rott Pál, dr. Rőth Pál, dr. Sánta Klára Zsófia, dr. Schábel Ferenc, dr. Sebők Ferdinánd Ferenc, dr. Selmeci József, dr. Szabados Rezső, dr. Szabó Edith Julianna, dr. Szakony László, dr. Szőnyi László, dr. Szücs Edit Zsuzsanna, dr.Takács Katalin, dr. Tekeres Miklós Lajos, dr. Tihanyi László István, dr. Varju Irén, dr. Várszegi Mária Gizella, dr. Vendel Csaba, dr. Vitéz Ágnes Mária, dr. Völgyi Mátyás, dr. Wagner László Imre, dr. Zörényi István, dr. Zörényi Istvánné dr. Molnár Jolán*
Ugyan nem itt végeztek, de ezzel az évfolyammal jártak egyetemre, ezért itt kérték oklevelüket: *dr. Antal László* (posztumusz), *dr. Degré Miklós, dr. Zsigmond András*

Karunk gyémántdiplomát adományoz azon nagybecsű orvosdoktorok számára, akik egyetemünkön 60 éve szereztek diplomát: *Dr. Csordás Jenő, dr. Fodor József, dr. Kétyi Iván, dr. Rihmer Józsefné, dr. Jármay Gizella, dr. Rozgonyi Attila, dr. Szy Sándor, dr. Tigyi József.*

Karunk vasdiplomát adományoz azon nagybecsű orvosdoktorok számára, akik Egyetemünkön 65 éve szereztek diplomát. Azon ritka pillanatnak lehetünk tanúi, hogy ebben az évben az ünnepeltek között vasdiplomás orvost is köszönthetünk: *Dr. Lombos Oszkár*

A **Romhányi Emlékérmet** a Pécsi Orvostudományi Egyetem rektora alapította a tantermi előadások keretében végzett magas színvonalú oktatómunka elismerésére. Az arra érdemes oktatókat a magyar és angol képzésben részt vevő V. és VI. éves hallgatók választják meg titkos szavazással. Az emlékérmet évenként egy fő elméleti és egy fő klinikai tantárgyat előadó oktató kapja. Az idei évben ebben a kiemelkedő elismerésben – ismét – *dr. Szeberényi József* egyetemi tanár, az Orvosi Biológiai Intézet igazgatója és *dr. Komoly Sámuel* egyetemi tanár, a Neurológiai Klinika igazgatója részesül.

A **Kiváló gyakorlatvezető** címet a Pécsi Orvostudományi Egyetem rektora 1995-ben alapította. Az arra érdemes oktatókat a magyar és angol képzésben résztvevő V. és VI. éves hallgatók választják meg titkos szavazással. *Dr. Pfund Zoltán* egyetemi adjunktus, Neurológiai Klinika; *dr. Rékási Zoltán* egyetemi docens, Anatómiai Intézet; *Kuzma Mónika* tudományos munkatárs, Gyógyszerészi Kémiai Intézet; *dr. Lempel Edina* tanársegéd, Fogászati és Szájsebészeti Klinika; *dr. Hollósy Tibor* tanársegéd, Anatómiai Intézet, *dr. Bózsa Szabolcs* tanársegéd, Szülészeti és Nőgyógyászati Klinika; *dr. Bors László* klinikai főorvos, Neurológiai Klinika, *dr. Pethő Gábor* egyetemi tanár, Farmakológiai és Farmakoterápiai Intézet, *dr. Soós Szilvia* tanársegéd, Kórélettani és Gerontológia Intézet

Úgyszintén az V. és VI. éves hallgatók titkos szavazata alapján kerül átadásra a hallgatók elméleti és gyakorlati képzésében kiemelkedő teljesítményt nyújtó intézeteknek és klinikáknak járó elismerő oklevél.

A legjobban oktató intézetek: Orvosi Biológiai Intézet, *dr. Szeberényi József* egyetemi tanár; **Farmakológiai és Farmakoterápiai Intézet,** *dr. Barthó Loránd* egyetemi tanár; **Anatómiai Intézet,** *dr. Csernus Valér* egyetemi tanár

A legjobban oktató klinikák: Neurológiai Klinika, *dr. Komoly Sámuel* egyetemi tanár; **II.sz. Belgyógyászati Klinika és Nephrológiai Centrum,** *dr. Wittmann István* egyetemi tanár; **Fül-Orr-Gégészeti és Fej-Nyak Sebészeti Klinika,** *dr. Gerlinger Imre* egyetemi tanár

A FOTÓKAT AZ OKTATÁSTECHNIKAI CSOPORT MUNKATÁRSAI KÉSZÍTETTÉK. KÖSZÖNJÜK!

TANÉVNYITÓ ÜNNEPSÉG AZ ORVOSKARON

2010. szeptember 6-án tartottuk tanévnyitó ünnepségünket a Dr. Romhányi György Aulában. A rendezvényen részt vett és beszédet mondott *dr. Páva Zsolt,* Pécs Megyei Jogú Város polgármestere és *dr. Bódis József,* egyetemünk rektora.
Az alábbiakban dr. Németh Péter dékán tanévnyitó beszédét közöljük.

Az első sorban (balról jobbra):dr. Lampek Kinga, az ETK dékánhelyettese, dr. Kollár Lajos, a PTE Klinikai Központ főigazgatója, dr. Ohmacht Róbert,a Német Program elnöke, dr. Bódis József, a PTE rektora, dr. Németh Péter, a PTE ÁOK akkori dékánja, dr. Páva Zsolt, Pécs Megyei Jogú Város polgármestere és a PTE ÁOK akkori dékánhelyettesei: dr. Csernus Valér, dr. Miseta Attila, dr. Ertl Tibor.

Dr. Németh Péter

Tanévnyitó 2010/2011

Kedves újonnan belépő Diákjaink!

Tisztelt Polgármester Úr! Rektor Úr, tisztelt Tanártársak! Tisztelt Egyetemi Polgárok! Kedves Vendégeink!

A köszöntés és az első szavak az egyetemi életüket ma megkezdő, új diákjainknak szólnak. Gratulálunk, hogy a középiskolai tanulmányaik és az érettségi vizsgák során szép eredményeket értek el, hogy nyelvvizsgákat szereztek és kiválóak voltak minden területen! Különben nem jutottak volna be az egyetemre, mert az orvosi-fogorvosi felvételi követelmények messze a legmagasabbak voltak idén is. Legyen ez biztatás az indulásnál. Adjon önbizalmat ahhoz, hogy meg lehet tanulni azt a hatalmas ismeretanyagot is, ami az orvossá, fogorvossá, gyógyszerésszé váláshoz elengedhetetlen. Azonban azt is látni kell már most, az első napon, hogy az eddigi munkának többszörösére lesz szükség a további sikerhez. És – nem szeretnék ünneprontó lenni –, de azt is jó szem előtt tartani, hogy nem mindenki szerzi meg a diplomát, aki bejutatott az egyetemre, és ma itt van velünk az évnyitón. Hosszú évtizedek tapasztalata az, hogy az első két évben a legnagyobb a lemorzsolódás. Más ugyanis a közeg, amibe megérkeznek, mások az elvárások, más gondolkodásmódra lesz szükség. Meg kell tehát tanulni gyorsan alkalmazkodni ehhez az új közeghez, az egyetemi élethez. Meg kell tanulni, hogy hogyan lehet kiemelni minden tantárgynak a lényegi elemeit, elkülöníteni a kevésbé fontos dolgokat a döntő fontosságúaktól, mert az is a hosszú évek tapasztalata, hogy nem a teljesítőképességekkel van általában baj, hanem legtöbbször a lényeg felismerésnek a hiánya az oka a sikertelen vizsgáknak. Márpedig a jó orvos minden tényked ését éppen a lényeg felismerése, kiemelése, és a kevésbé fontos tényektől történő elkülönítése határozza meg. Nagyon nehéz ezt a készséget elsajátítani, mert nemcsak alapos és széleskörű tárgyi tudás, hanem folyamatos gyakorlás is szükséges ennek a készségnek a kifejlesztéséhez. A szorgalom elengedhetetlen, de önmagában nem elég. Szükség van a személyesen megszerzett tapasztalatokra is. Ezt pedig meg kell alapozni az elméleti tantárgyakkal, majd az úgynevezett preklinikai, és az egyetemi oktatás harmadik szakaszában a klinikai tantárgyakkal. A tanulás azonban nem fog véget érni a diploma átvétele után sem. A szakvizsga, vagy a tudományos fokozat megszerzésével sem fog befejeződni az a képzési folyamat, amelyet ma megkezdtek. Az orvosnak mindig kell tanulnia. Nemcsak majd a kötelező továbbképzések rendszerében, hanem egyénileg is, a saját érdeklődésére, a betegei érdekében. Az orvostudomány napjainkban a leggyorsabban fejlődő tudományterület. Ezt önök is érzékelni fogják. Ezért különösen fontos az önök előtt álló időszak. Jól megalapozott elméleti tudásra tudják csak ráépíteni a folyamatosan megújuló gyakorlati ismeretanyagot. Ezért kiemelten fontosak az elkövetkező éveik. Ugyanis – még ha ma nehéz is belátni – az elméleti alapozó tantárgyak ismeretanyaga, a preklinikum és a klinikai szaktárgyak ismeretanyagával együtt, mind ott lesz majd a döntéseikben sok-sok év múlva is, ha nem is mindig tudatosan, hanem reflex-szerűen. És ez a lényeg: egy olyan, egymásra épülő, koherens ismeretanyag felépítése, amely biztos döntésekhez segít hozzá. Ebben a szakmában ugyanis nincs lehetőség a tévedésre. A tévedés következményeit elszenvedő egy másik ember, a beteg, aki éppen azért fordult az orvoshoz, hogy segítséget kapjon. A felelősség óriási, ezért kell ilyen hosszú idő a képzésre, és ezért van szükség – minden szakma közt talán a legnagyobb volumenű – ismeretanyag elsajátítására. Alaposan át kell gondolni ezt most, a tanulmányok megkezdésekor. Néha – szerencsére nem túl gyakran – hallom egy-egy hallgatótól, hogy „minek ez a sok, unalmas, a betegágy melletti munkához szükségtelen tantárgy elsajátítása, mert én – és itt megneveznek egy szakterületet – … akarok lenni”. Azt szoktam erre mondani, hogy a villanyszerelő sem gondolja mindig végig az Ohm-törvényt és az elektromosságtan más szabályait, amikor beszereli a házba a vezetékeket, kapcsolókat és csatlakozókat, vagy megjavít egy elromlott elektromos eszközt. De ezen háttér-ismeretek nélkül bizony balesetveszélyes lenne a tevékenysége. Az emberi szervezet sokkal bonyolultabb, mint egy családi ház elektromos rendszere. A háttérismereteknek is lényegesen sokoldalúbbnak kell lenniük.

Van azonban az orvosi működésnek egy másik oldala is. A humánus és etikus viselkedés ugyanúgy hozzá tartozik a betegek gyógyításához, mint a magas szintű szakmai felkészültség. Ezt is az első naptól fogva, tudatosan kell elsajátítaniuk. Az egymás közti viselkedés, a környezetükhöz való viszonyulás, mind tudatos megfontolásokat igényel. Ebbe a saját magukkal és a környezetükkel szembeni igényesség is bele tartozik. Sok országból jöttek össze a hallgatóink. Kérem, hogy keressék egymás barátságát. Ismerjék meg egymást, legyenek nyitottak egymás problémáira, segítsék mások beilleszkedését is, kössenek barátságokat. Az önök generációjának már komolyabb nyelvi korlátai sincsenek, és az egyetemi padokban kialakított jó kapcsolatok az életük későbbi szakaszában is kamatozni fognak. Annak a multikulturális közegnek – amelyben ma megkezdték a tanulmányaikat – az előnyeit a későbbi életükben is tapasztalni fogják.

Tisztelt egyetemi Polgárok! Szeretnék a tanév megkezdésekor pár gondolatot az előttünk álló feladatokról is szólni. Az elmúlt időszak negatív hírei után bízom benne, hogy jobb periódus következik. Első jelei talán azok a hírek, amelyek a pályázati forrásokra alapozott, klinikai infrastruktúra-felújításokról szólnak. Kormoly változásokat hoz a következő év ebben a régóta húzódó kérdésben. Köszönet azoknak, akik éveket szenteltek a folyamatosan módosuló feltételek mellett a sikeres pályázat kidolgozására! Pozitív hír az is, hogy az elmúlt tanévben a professzori kinevezésre felterjesztett minden kolléga, minden fórumon sikerrel vette az akadályokat, és éppen a mai napon vették át kinevezésüket a köztársasági elnöktől. Szívből gratulálok nekik! Pozitív hír az is, hogy a szisztematikusan végzett rekonstrukcióink során a tanévkezdésre befejeződtek újabb szemináriumi terem felújításaink is, és remélem, hogy a következő tanévben sikerül új oktatótermeket is kialakítanunk ennek az épületnek a negyedik emeletén. Szeretném megköszönni mindazoknak a munkáját, akik valóban szívügyüknek tekintik a hallgatók környezetének folyamatos megújítását, az oktatási infrastruktúra folyamatos korszerűsítését. Végéhez közeledik az a program is, amely a Művészeti Karral együttműködve az egyetemi környezet esztétikai megújítását eredményezte. Hamarosan elkészül az előcsarnokban Tóth Attila fiatal szobrászművésznek a Hippokratészi eskü részleteit tartalmazó alkotása. Ezek a hírek mind összefogásról, aktív kezdeményezésről, az egyetem és az orvosképzés őszinte és magas színvonalú szolgálatáról szólnak. Nagy kár, hogy egy-egy negatív esemény körüli hírverés eltereli a figyelmet ezekről a biztató történésekről.

Szabadjon még néhány szubjektív gondolatot is elmondanom. Pár nap múlva adom át a dékánságot eddigi helyettesemnek, *Miseta Attila* professzornak. Négy év gyorsan eltelt. Sok mindent sikerült megvalósítani abból, amit az elején elterveztünk, de maradt még tennivaló a jövőre is. Nagyon nyomasztó adósságállománnyal – egy milliárd kettőszáznyolcvan millió mínusszal – vettük át a kart, amely mára pozitív pénzügyi egyenleget mutat. Nem leépítéssel, hanem előremeneküléssel sikerült megoldani a problémákat. Közben óvatos beruházásokra is sor kerülhetett. Megújult például ez az aula, a Központi Épület fogadó szintje, az épület előtti park. Szeretném most megköszönni mindazoknak, akik segítettek ebben a munkában. Elsősorban helyetteseimnek, *Csernus Valérnak, Miseta Attilának, Ertl Tibornak, Kollár Lajosnak,* aki közben a Klinikai Központ főigazgatója lett, valamint *Nyárády Józsefnek* és *Komoly Sámuelnek.* Kiemelten köszönöm a segítséget azoknak, akik a lelkesedésüket és kiváló gondolataikat is beleadták a technikai háttér korszerűsítésébe, így *Kittkáné Bódy Katalinnak, Illés Józsefnek* és *Porvai Péternek,* a *dr. Pintér Éva* vezette Dékáni Hivatal minden munkatársának. Köszönöm azoknak is a segítségét, akik kritikai észrevételeikkel abban segítettek, hogy több szempontot is figyelembe vegyek egy-egy döntés meghozatalakor. Kérem a Kar minden dolgozóját, hogy támogassák az újonnan megválasztott dékánt, mert csak szoros összefogással tudunk sikereket elérni.

Kívánom mind a hallgatóknak, mind a kar valamennyi dolgozójának, hogy a jövőben csak a pozitív hírek domináljanak! A hagyományok gondozása mellett az innovatív gondolatok és cselekvések legyenek a meghatározók! És ehhez kívánok mindenkinek jó munkát, türelmet, sok toleranciát, jó egészséget és a jól végzett munka sikerének az örömét!

A 2010/2011-es tanévet ezzel megnyitom! Köszönöm a figyelmet.

Fotó: Verébi Dávid, PTE ÁOK Oktatástechnikai és Szervezési Csoport

Forrás: www.pte.hu, 2010. szeptember 08.

Tudásközpont házavató és tanévnyitó ünnepi szenátusi ülés

Szerdán átadták az Európa Kulturális Fővárosa (EKF) program egyik nagyberuházásaként épült Dél-dunántúli Regionális Könyvtár és Tudásközpontot. A házavató egyben a Pécsi Tudományegyetem (PTE) tanévnyitó ünnepi szenátusi ülése is volt.

Az új, integrált könyvtár várhatóan 2010. október 22-től, 13.000 m^2-en várja olvasóközönségét a Tudásközpontban. A projekt az Európai Unió társfinanszírozásában, az Európai Regionális Fejlesztési Alap támogatásával valósult meg. **A támogatás összege** 4,6 milliárd forint volt.

Az ünnepélyes házavatóval egybekötött ünnepi szenátusi ülésen *Bódis József* rektor mondott tanévnyitó beszédet. Kiemelte, hogy az egyetem életében ez egy történelmi pillanat, egy szimbolikus új kezdet. *„A mai helyzetben nem lehet más stratégiai cél, mint erkölcsileg megújulni, rendezni sorainkat, a gazdasági stabilitást megszerezni, bekerülni, bent maradni az ország első 5 legjobb egyeteme közé. Sok tekintetben ott vagyunk, sok tekintetben még fejlődnünk kell. Ha közösen tudunk tenni a célok érdekében, akkor a siker sem marad el.* – mondta el ünnepi köszöntőjében a rektor.

Hargitai János, a Baranya Megyei Önkormányzat Közgyűlésének elnöke és a Dél-Dunántúli Regionális Könyvtár és Tudásközpont konzorcium vezetője házavató beszéde után *Páva Zsolt,* Pécs Megyei Jogú Város polgármestere mondott köszöntőt, melyben a város és a Tudásközpont kapcsolatát emelte ki. Majd *Mayer Mihály,* a Pécsi Egyházmegye püspöke megáldotta az épületet. Az eseményen részt vettek: *Csépe Valéria,* a Magyar Tudományos Akadémia főtitkár-helyettese; *Komlósi László Imre,* általános rektorhelyettes; *Kovács L. Gábor,* tudományos és innovációs rektorhelyettes; *Zeller Gyula,* gazdasági és stratégiai rektorhelyettes, valamint *Herendi Ferenc,* az Egyetemi Hallgatói Önkormányzat elnöke.

A Dél-Dunántúli Regionális Könyvtár és Tudásközpont kulcsait a Csorba Győző Megyei-Városi Könyvtár részéről *Szabol-csiné Orosz Hajnalka* igazgató asszony vette át Hargitai Jánostól, a Pécsi Tudományegyetem Egyetemi Könyvtára részéről pedig *Fischerné Dárdai Ágnes* főigazgató asszony vette át a kulcsokat *Bódis József* rektortól, majd rövid beszédben köszöntötte az egybegyűlteket.

Suchman Tamás, az előző kormány EKF-ügyekért felelős kormánybiztosa egy eredeti Janus Pannonius kötetet adományozott a Dél-Dunántúli Regionális Könyvtárnak.

A Művészeti Kar ünnepi műsorában *Baráti Kristóf* hegedűművész, a Művészeti Kar Zeneművészeti Intézetének kiemelkedő hallgatója egy Stradivari hegedűn adta elő improvizációját Heinrich Wilhelm Ernst: A nyár utolsó rózsája c. darabjára.

Egyetemi tanári kinevezések

A Magyar Köztársaság elnöke **2010. február 1-jén egyetemi tanári kinevezést** adott át a Pécsi Tudományegyetem két oktatójának. Az ünnepi ülésen az egyetem rektora adta át a kinevezetteknek a professzori karhoz tartozás jelképeként a Pécsi Tudományegyetem talárját.

A Pollack Mihály Műszaki Karon:

- *Jankovics Tibor,* az Építész Szakmai Intézet professzora

A Természettudományi Karon:

- *Jakab Gábor*, a Biológiai Intézet professzora

A Magyar Köztársaság elnöke **2010. szeptember 1-jével egyetemi tanárrá nevezte ki** a PTE alábbi oktatóit. Az ünnepi ülésen az egyetem rektora adta át a kinevezetteknek a professzori karhoz tartozás jelképeként a Pécsi Tudományegyetem professzori talárját.

Az Általános Orvostudományi Karon:

- *Berki Tímea,* az Immunológiai és Biotechnológiai Intézet professzora
- *Ifj. Gallyas Ferenc,* a Biokémiai és Orvosi Kémiai Intézet professzora
- *Illés Zsolt,* a Neurológiai Klinika professzora
- *Janszky József,* a Neurológiai Klinika professzora
- *Menyhei Gábor*, az Érsebészeti Tanszék professzora
- *Pethő Gábor*, a Farmakológiai és Farmakoterápiai Intézet professzora

A Bölcsészettudományi Karon:

- *Ambrus Attiláné Kéri Katalin,* a Neveléstudományi Intézet professzora
- *Gyarmati György,* a Modernkori Történeti Tanszék professzora
- **Gy***öngyösiné Kiss Enikő, a* Pszichológia Intézet professzora
- *Péley Bernadett,* a Pszichológia Intézet professzora

A Művészeti Karon:

- *Somody Péter,* a Vizuális Művészeti Intézet professzora.

Miniszteri és egyetemi kitüntetések

A Pécsi Tudományegyetem rektorának felterjesztése és a szakmai kuratórium döntése alapján a Magyar Köztársaság nemzeti erőforrás minisztere több évtizedes oktatói munkássága és a hallgatókkal való példaértékű kapcsolata elismeréseképpen **Pedagógus Szolgálati Emlékérmet** adományozott *Juhász Pálnak,* a Pollack Mihály Műszaki Kar főiskolai docensének.

A Pécsi Tudományegyetem Szenátusa **Pro Universitate Quinqueecclesiensi kitüntetést** adományozott *Lénárd László* professzornak, a Pécsi Tudományegyetem és jogelőd intézményei érdekében végzett kezdeményező, szervező és támogató tevékenységéért.

A Pécsi Tudományegyetem Szenátusa **Pro Universitate Quinqueecclesiensi kitüntetést** adományozott *Varga-Sabján Lászlónak,* a Paksi Atomerőmű Zrt. törzskari és humán igazgatójának, a Pécsi Tudományegyetem és jogelőd intézményei érdekében végzett kezdeményező és támogató tevékenységéért.

A Pécsi Tudományegyetem Szenátusa az egyetemen 2001–2010 között tanúsított kimagasló vezetői tevékenysége elismeréseként **rector emeritus** címet és a Pécsi Tudományegyetem pecsétgyűrűjét adományozza *Gábriel Róbert* professzornak.

A rektor javaslatára a Szenátus **PTE Mecenatúra Díjat** adományoz annak a hazai vagy külföldi, természetes vagy jogi személynek, aki az adott évben a legmagasabb összegű támogatást,

vagy más különösen jelentős adományt nyújt az Egyetemnek. Ebben az évben a díjat Zalaegerszeg Megyei Jogú Városának ítélte a Szenátus. A város képviseletében *Gyimesi Endre* polgármester vette át az emlékplakettet rektor úrtól.

Az Egyetem rektora **Pro Universitate Juventutis Díjat** adományozott *Malkó Tibornak* és *Pap Zoltánnak,* a Pollack Mihály Műszaki Kar hallgatóinak, a robotolimpián és a szingapúri RoboCup világversenyen elért eredményeik elismeréseként.

Az Egyetem rektora **Alma Mater Emlékérmet** adományozhat évente egy fő diplomát szerző egyetemi hallgató részére, amennyiben kiemelkedő tanulmányi eredménye mellett az egyetemi közösségért is jelentős, meghatározó munkát végzett. Az Emlékérmet idén a Felnőttképzési és Emberi Erőforrás Fejlesztési Kar végzett hallgatója, *Szőke Szilvia* vehette át.

Az egyetem rektora **Egyetemi Kultúráért Díjat** adományozhat az egyetem bármely szervezeti egységének, illetve az azokhoz tartozó bármely hallgatói, dolgozói csoportnak, az Egyetemmel szoros kapcsolatban álló jogi személynek, vagy jogi személyiséggel nem rendelkező szervezetnek, illetve azon természetes személynek, aki aktív szerepvállalásával, áldozatkész munkájával és kiemelkedő művészeti, kulturális tevékenységével méltón öregbítette a Pécsi Tudományegyetem hírnevét.

Kiemelkedő művészeti tevékenysége elismeréseként Egyetemi Kultúráért Díjat vehetett át a PTE ETK Fonti Five Tánccsoport. A kitüntetést *Fontányi Gréta,* a tánccsoport vezetője vette át.

Egyetemi Kultúráért Díjat vehetett át a SIEN Nemzetközi Diákcseréért Alapítvány, ICWiP Nemzetközi Kultúrhét Ifjúsági Fesztivál, a rendezvény kiemelkedő kulturális értékének elismeréseként. A díjat *Tarrósy István,* az Alapítvány kuratóriumi elnöke vette át.

Az egyetem rektora **Egyetemi Sportéletért Díjat** adományozhat az egyetem bármely szervezeti egységének, illetve az azokhoz tartozó bármely hallgatói, dolgozói csoportnak, az egyetemmel szoros kapcsolatban álló jogi személynek, vagy jogi személyiséggel nem rendelkező szervezetnek, illetve azon természetes személynek, aki aktív szerepvállalásával, áldozatkész munkájával és kiemelkedő sport- vagy sportszervezői teljesítményével méltón öregbítette a Pécsi Tudományegyetem hírnevét.

A 2010. évben **Egyetemi Sportéletért Díjban** részesült:

Dr. Lénárd László professzor, a PTE volt rektora átveszi kitüntetését

- *Papp Gábor,* a PTE PEAC ügyvezető elnöke
- *Korcsmár Judit,* az Általános Orvostudományi Kar VI. éves hallgatója
- *Peterdi András,* a Természettudományi Kar hallgatója.

A PTE rektora **tudományos diákköri munkája elismeréseként** oklevelet adományozott *Maász Gábornak,* az Általános Orvostudományi Kar végzett gyógyszerész hallgatójának.

A PTE rektora **tanulmányi eredménye és tudományos diákköri munkája elismeréseként** oklevelet adományozott *Nagy Szilvia Anettnek* az Egészségtudományi Kar orvosi laboratóriumi és képalkotó diagnosztikai analitika szakos hallgatójának.

A Baranya Megyei Önkormányzat kitüntetése

A **Baranya Megyei Önkormányzat** Közgyűlése 74/2010. határozatával **Hallgatói Tudományos Díjat** adományozott *Árvai Tünde* történelem-kommunikáció szakos hallgatónak, az országos tudományos diákköri konferenciákon elért kiváló eredményei elismeréseként.

UnivPécs, 2010. szeptember 6.

„Megsokszorozzuk a siker lehetőségét”

A város és az egyetem napja

Szeptember elseje nemcsak az iskolakezdés ideje, de egyben,– és nem véletlenül – a város napja is. Az idei ünnepi ülést a Pécsi Nemzeti Színházban tartotta Pécs Megyei Jogú Város Közgyűlése, a napirenden ünnepi beszéd és műsor, valamint a kitüntetések átadása szerepelt. A Pécsi Tudományegyetem külön figyelmet kapott: beszédet mondott Bódis József rektor, s a díjazottak között is több, az alma materhez szorosan fűződő név hangzott el.

1367. szeptember 1-jén Nagy Lajos magyar király egyetemet alapított Pécsett, s ezzel az ország első városai közé emelte elődeink lakhelyét. Ma, 2010. szeptember 1-jén, amikor Európa Kulturális Fővárosa Pécs, ahhoz a cselekedethez méltó a pillanat, amikor is a kontinens első városai közé emelkedett városunk. Pedig néhány éve még aggódtunk, tavaly reménykedtünk, idén azonban bizakodni gyűltünk össze városunk napján. Mert Pécs ma büszke és sikeres város. Pécs azt mutatja Magyarországból, ami igazán értékes, igazán eredeti – jelentette ki beszédében egyebek mellett *Páva Zsolt* polgármester, majd a következőképpen konferálta fel *Bódis József* rektort: *Pécs napja a pécsi egyetem alapításának évfordulója. A város akkor indult meg – ki tudja hányadszor – a sikerek, az európai városok útján. Új korszak indul a mai naptól a város és az egyetem életében. Az együttműködés, a szoros együttgondolkodás, a közös pontok, sikerek keresésének időszaka.*

Bódis József elmondta: *Az egyetem és a város sorsa egybeforrt, s Pécs példát mutatott arra, hogyan kell sikeresnek lenni a gondok közepette, egyben a városban élők felé fordulva* – fogalmazott a rektor, majd hozzátette: *Köztudott, hogy az egyetem nehéz időket él át, amelyből a megtisztulás jelenti a kiutat. A nyitott egyetem koncepciója lehet a siker záloga, nyitás az egyetemi polgárok, a városlakók és a világ felé.* A PTE első embere kényszerházasságnak nevezte a város és az egyetem eddigi kapcsolatát, ám a harmonikus családi élet lehetőségét látja az idei tanévkezdésben: *Csak közös céljaink lehetnek, hogy megsokszorozzuk a siker lehetőségét.*

Az ünnepség keretében kiosztották a város díjait: a Pécs Megyei Jogú Város Díszpolgára címet *dr. Andrásfalvy Bertalan* néprajztudós vehette át. A professzor emeritus elmondta, azért fontos neki e befogadó várostól kapott elismerés, mert itt az egymás mellett élő kultúrák nem elnyomják, hanem erősítik egymást. A díszpolgári címet 1991 óta ítélik oda Pécs városáért végzett kiemelkedő munkáért.

A kitüntetettek közt volt az immmár Pro Civitate emlékérmes *dr. Kellermayer Miklós*, a Pro Communitate díjas *Bánky József,* a Városháza Emlékéremmel kitüntetett *Póla József,* a Műszaki díjban részesült *Hübner Mátyás*, valamint *dr. Nochta Tibor,* aki Közbiztonsági díjat vehetett át.

A közgyűlés ünnepi üléséhez kapcsolódóan szeptember első napjának reggelén a Király utcai Lyceum templomban szentmisét tartottak, este a Pannon Filharmonikusok adtak koncertet, s a délután folyamán került sor a Gyugyi-Zsolnay gyűjtemény megnyitójára is.

A PTE ÁOK köztársasági ösztöndíjasai

A díjat azok a hallgatók kapják, akik kiemelkedő tanulmányi eredményt értek el:
Bánki Eszter Márta, Horváth Gábor, Sarlós Donát Péter , Imreh András, Barcza Zsófia, Botz Bálint, Tóth Eszter, Szántó Viktória, Scheich Bálint, Mérei Ákos, Grósz Judit.

HALLGATÓI KITÜNTETÉSEK AZ ORVOSNAPOKON

Azok a hallgatók, akik az elmúlt két szemeszterben az adott évfolyam minden kötelező tantárgyát teljesítették és a korrigált kredit indexük 4.5 felett volt, az évfolyam legjobb hallgatója oklevelet kapják.

II. évfolyam, Általános Orvos Szak: *Bacsa Eszter Bernadett, Jüngling Adél*

Német Program/Deutsches Program: *Micheal Hümmer*

Fogorvos szak: *Nyeste Kornélia*

III. évfolyam, Általános Orvos Szak: *Ezer Péter*

Német Program/Deutsches Program: *Florian Dominik Schmid*

Gyógyszerész Szak: *Zsilli Gábor Barnabás*

IV. évfolyam, Általános Orvos Szak: *Scheich Bálint, Cseh Tamás*

Német Program Fogorvos Szak/Deutsches Program für Zahnme-dizin: *Kunze Dora*

V. évfolyam, Általános Orvos Szak: *Kuliffay Zsolt, Tóth Ildikó, Imreh András*

Angol Program/English Program: *Karen Helene Bronken*

Német Program/Deutsches Program: *Jan Thomas Houf*

Angol Program Fogorvos Szak/English Program Dentistry: *Masoud Shakibpour*

Német Program Fogorvos Szak/Deutsches Program für Zahnmedi-zin: *Stephanie Kaisler*

Gyógyszerész Szak: *Horváth Emőke*

VI. évfolyam, Általános Orvos Szak: *Bánki Eszter*

Angol Program/English Program: *Asa Bergqvist*

Német Program/ Deutsches Program: *Frédéric Heinz Werner Zuhorn*

Gratulálunk a kiváló eredményt elért hallgatóinknak. További sikereket és eredményes munkát kívánunk.

Congratulations to the awarded! I wish you further success for the upcoming years.

Ich gratuliere den Preisträgern, die eine hervorragende Leistung erreicht haben und wünsche weitere erfolgreiche Arbeit.

Új dékáni vezetés a PTE Általános Orvostudományi Karán

Dr. Miseta Attila

Dr. Biró Zsolt

Dr. Csernus Valér

Dr. Decsi Tamás

Dr. Ertl Tibor

Dr. Koller Ákos

Dr. Miseta Attila egyetemi tanár, dékán
Dr. Biró Zsolt egyetemi tanár, megbízott klinikai dékánhelyettes
Dr. Csernus Valér egyetemi tanár, megbízott oktatási dékánhelyettes
Dr. Decsi Tamás egyetemi tanár, megbízott gazdálkodási és diákjóléti dékánhelyettes
Dr. Ertl Tibor egyetemi tanár, megbízott általános, szak- és továbbképzési dékánhelyettes
Dr. Koller Ákos egyetemi tanár, megbízott tudományos dékánhelyettes

Új dékán az Egészségtudományi Kar élén

Augusztus 1-jétől új dékáni vezetés kezdte meg a munkát az ETK-n, *dr. Betlehem József* egyetemi docens, dékán vezetésével. Közvetlen munkatársai: *dr. Oláh András* egy. docens (általános és stratégiai dékánhelyettes); *dr. Boncz Imre* egy. docens (kapcsolati dékánhelyettes); *dr. Figler Mária* egy. tanár (minőségügyi dékánhelyettes); *dr. Lampek Kinga* főisk. tanár (oktatási és fejlesztési dékánhelyettes); *dr. Kriszbacher Ildikó* egy. docens (tudományos dékánhelyettes).

Jó munkát kívánunk mindkét vezetésnek!

MAGYAR SEBÉSZ TÁRSASÁG

A Magyar Sebész Társaság vezetőségének döntése alapján

kiemelkedő szakmai munkájának elismeréseként

RŐTH ERZSÉBET

A „Magyar Sebészetért Emlékérem"

kitüntetésben részesül

Budapest, 2010. szeptember 8.

Prof. Dr. Kupcsulik Péter
elnök

Prof. Dr. Oláh Tibor
főtitkár

ÚJONNAN KINEVEZETT PROFESSZORAINK

Dr. Berki Tímea

1961. január 31-én született Pécsett. Általános és középiskoláit is itt végezte, majd 1985-ben a Pécsi Orvostudományi Egyetem Általános Orvostudományi Karán szerzett diplomát. 1985-től 1989-ig az MTA TMB ösztöndíjas kutatója a POTE Kórbonctani Intézetben. 1989-től 1991-ig a University of Texas Southwestern Medical Center at Dallas (USA) Mikrobiológiai Intézetében kutató ösztöndíjas. 1991-től kutató orvos, 1994-től adjunktus, 2000-től egyetemi docens a PTE ÁOK Immunológiai és Biotechnológiai Intézetben, intézetvezető helyettes, 2002 óta a Rutin Immundiagnosztikai Laboratórium vezetője.

1994-ben az orvostudomány kandidátusa fokozatot szerzett, 1999-ben klinikai labordiagnosztikai szakvizsgát tett, 2000 és 2004 között Széchenyi Professzori Ösztöndíjas. 2007-ben habilitált.

2000 és 2003 között a PTE ÁOK TDK Tanácsban vezetőségi tag, 2003 óta a Romhányi György Alapítvány Kuratóriumának titkára, a Membrán-Transzport Konferencia Választmányi tagja. Két konferencia szakmai szervezője, 2004-től a PTE Állatetikai Bizottságának tagja. 2007 és 2008 között a PTE Klinikai Bizottságának, 2002 óta az MTA Pécsi Akadémiai Bizottság Immunológiai Munkabizottságának, 2008 óta az MTA Immunológiai Munkabizottságának tagja. 2006-ban és 2009-ben a MIT Ifjúsági Konferencia szervezője. MIT Vezetőségi tag.

1985 óta oktat magyar, angol, majd német nyelven, 1989 óta részt vett az Immunológia Alapjai tantárgy tematikájának és tananyagának összeállításában. Kreditpontos kurzusokat vezet, TDK-s hallgatókkal foglalkozik. A posztgarduális képzésben PhD-hallgatókat oktat, vizsgáztat, dolgozatokat bírál, opponensi feladatokat lát el. Részt vesz a laboratórium diagnosztikai szakvizsgára készülők oktatásában.

Fő kutatási területe a glucocorticoid receptor genomikus és nem genomikus hatásainak vizsgálata immunkompetens sejtek fejlődésére, jelátviteli útvonalaira. Eddig 59 tudományos közleménye (IF: 119,051, független idézeteinek száma: 309), négy könyvfejezete, négy oktatási jegyzete, egy kiadványa és egy nemzetközi könyvfejezete jelent meg. Ezen eredményeket hazai és nemzetközi együttműködések keretében érte el.

Saját OTKA, ETT pályázatai mellett GVOP, NKTH pályázatokban résztvevő. Külföldi és hazai folyóiratokban bíráló.

2006 óta az általa vezetett Immundiagnosztikai Laboratórium regionális feladatokat is ellát, 2008-ban a laboratórium megkapta a NAT ISO/IEC 17025:2005 és MSZ EN ISO 15189:2003-as nemzetközi szabványok szerinti akkreditációt.

Dr. ifj. Gallyas Ferenc

1960. október 16-án született Pécsett. Itt végezte általános és középiskoláit, majd 1985-ben a budapesti Eötvös Lóránd Tudományegyetem Természettudományi Karán okleveles vegyészként fejezte be tanulmányait. 1995-ben PhD-fokozatot kapott, 2001-ben habilitált, majd 2008-ban az MTA doktora tudományos fokozatot nyerte el. Tudományos segédmunkatárs, majd 1987-től tudományos munkatárs a Kőbányai Gyógyszerárugyár Farmakológiai Kutató Központjában. 1988-tól karunkon, illetve jogelődjén oktat és kutat; 1989-ig a Biotechnológiai Fejlesztő Laboratóriumában, majd a Biokémiai Intézetben tudományos munkatárs. 1997-től 2000-ig egyetemi adjunktusként, 2010. augusztus 31-ig egyetemi docensként és végül 2010. szeptember 1-je óta egyetemi tanárként végzi oktató/kutató munkáját. Emellett, 2006 és 2009 között ellátta a Természettudományi Kar Testnevelési és Sporttudományi Intézet Sportbiológiai Tanszékének vezetését. 1990 és 1992, valamint 1995 és 1997 között összesen három és fél évig a National Institute of Neuroscience, (Kodaira, Tokyo, Japan), illetve 2002-től 2004-ig két évig az MRC Centre of Neuronal Plasticity, Department of Anatomy, University of Bristol (Bristol, U.K.) intézetekben kutatott különböző alapítványok ösztöndíjasaként. A biokémia oktatásában angolul és magyarul tantermi előadásokat tartott és tart, korábban gyakorlatokat is vezetett. 2004-től az intézet oktatási felelőse, 2006-tól az Angol Program Bizottság titkára és a Gazdasági Bizottság tagja. A doktori iskola tagja, PhD-kurzusokkal és kutatási témával. Kutatási területe a sejthalál mechanizmusainak vizsgálata. 52 közleményének (három könyvfejezet) impakt faktora: 163. Független citációi: 618. Jelenleg az intézet igazgatóhelyettese és mindhárom nyelven oktatási tantárgyfelelős.

Dr. Janszky József

Ifj. dr. Janszky József 1969-ben született, 1993-ban végzett a Semmelweis Egyetemen. 2000-ben neurológiából, 2008-ban klinikai neurofiziológiából tett szakvizsgát. 2001-ben védte meg PhD-értekezését. 1993 és 2004 között az Országos Pszichiátriai és Neurológiai Intézetben dolgozott. 2004-től a PTE Neurológia Klinikájának egyetemi adjunktusa, 2006-tól docense, 2010-től egyetemi tanár. 2008-ban habilitált.

1998 és 2004 között összesen három évig vendégorvosként és tudományos munkatársként dolgozott Németországban a bielefeldi Epilepsie-Zentrum Bethelben. Tanulmányait a Humboldt Alapítvány és a DAAD is támogatta.

Klinikai és tudományos érdeklődése a neurológián ill. klinikai idegtudományokon belül az epileptológia, a humán agyi late-ralizáció, az EEG, valamint az agyi képalkotások. Publikációinak száma 145, ebből 81 közlemény nemzetközi, impakt faktorral rendelkező folyóiratokban jelent meg. Ezek kumulatív impakt faktora 284. Független idézetek száma 1020, H-index:18.

Tudományos munkásságának elismeréseként 2005-ben Környey Emlékérmet valamint Michael Díjat kapott. 2005 és 2008 között illetve 2009-től az MTA Bolyai Ösztöndíjasa.

Szerkesztőbizottsági tagja az *Epileptic Disorders* és az *Epilepsy Research and Treatment* nemzetközi folyóiratoknak. Az *Ideggyógyászati Szemle* regionális szerkesztője.

Dr. Illés Zsolt

1963. december 10-én született Szombathelyen. Általános orvosdoktori diplomáját 1988-ban szerezte a Pécsi Orvostudományi Egyetemen „summa cum laude” minősítéssel. Négy éven át a szombathelyi Markusovszky Megyei Kórház Neurológiai Osztályán dolgozott segédorvosként. 1992 óta dolgozik a pécsi Neurológiai Klinikán.

PhD fokozatát 1999-ben szerezte, 2006-ban habilitált. Akadémiai doktori értekezését 2010-ben védi.

1994-ben hat hónapig a Bécsi Egyetem Neurokémiai és Neuropathológiai Intézetében dolgozott. 1994-ben a Nemzetközi Sclerosis Multiplex Társaság Jaqueline du Pre díját, a japán kormány ösztöndíját és a Human Science Foundation ösztöndíját nyerte el. Öt éven át a japán Országos Neurológiai és Pszichiátriai Intézet idegtudományi központjában, majd 2000-től 2004-ig a Harvard Medical School Neurológiai Centrumában transzgén és humanizált egérmodelleken az immuntolerancia mechanizmusait és a sclerosis multiplex patogenezisét vizsgálta. 2004-től témavezetőként kutatási támogatást nyert el a Health Science Foundation-től, az OTKA-tól, az Egészségügyi Tudományos Tanácstól, és jelenleg is OTKA támogatással rendelkezik. Több hazai és nemzetközi pályázat társpályázója.

Számos külföldi és hazai intézettel kollaborál. 2004-ben Erasmus oktatói ösztöndíjjal a Tübingeni Egyetemen neuroimmunológiát oktatott, vendégprofesszorként előadást tartott a Nottinghami Egyetemen. Nemzetközi neuroimmunológiai konferenciák és szimpóziumok felkért előadója. A Clinical and Experimental Neuroimmunology szerkesztőbizottságának tagja. Az Európai Neurológiai Társaság (EFNS) tudományos bizottságának felkérésére a neuromyelitis optica európai diagnosztikus és terápiás irányelveit kialakító bizottságának tagja. A Környey Társaság elnöke, az Alapítvány a Magyar Pompe Betegekért kuratóriumának és számos hazai és külföldi szakmai társaságnak tagja. Az MTA Pécsi Akadémiai Bizottság, Konzervatív Ovostudományi és Elméleti Ovostudományi Munkabizottságának tagja.

Tudományos munkája négy alkalommal nyert külföldi konferencián díjat. 2006-2008-ig az MTA Bólyai János kutatói ösztöndíjasa volt. Klinikai Neuroimmunológia könyvét a PTE „Az Év Szellemi Alkotása” díjjal jutalmazta, 2006-ban publikációs díjat kapott. Két alkalommal kiváló gyakorlatvezető. Három PhD-hallgatója végzett, jelenleg négy PhD-hallgató témavezetője, több díjazott munkával. Angol és magyar TDK-hallgatói dékáni pályamunkájukkal és TDK konferencián több díjat nyertek.

Két szakkönyv és 27 könyvfejezet szerzője. Tudományos közleményeinek impakt faktora 224, közleményeinek idézettsége 826.

Dr. Menyhei Gábor

1955. szeptember 7-én született Sztálinvárosban. A középiskolát a Kecskeméti Piarista Gimnáziumban végezte, majd a POTE-n szerzett diplomát 1981-ben. 1985-ben általános sebészetből, 1988-ban érsebészetből szakvizsgázott. Az egyetem elvégzése után fél évet dolgozott a POTE Kísérletes Sebészeti Intézetében gyakornokként, majd az I. sz. Sebészeti Klinikán tanársegédi, később egyetemi adjunktusi beosztásban. Ezen időszak alatt több alkalommal vett részt néhány hetes, ill. több hónapos tanulmányúton Németországban és Angliában. 1993. áprilisától két és fél évet dolgozott érsebész szakorvosként Angliában, egyetemi oktatókórházban. 1996-tól a BMK–POTE Sebészeti Tanszék Érsebészeti Osztályának főorvosa, majd docense. 2010. január 1-től az önállóvá vált PTE KK Érsebészeti Klinikai Tanszék vezetője. 1985 óta vesz részt a magyar hallgatók oktatásában, az Angol és a később indult Német Program sebészeti és érsebészeti oktatásában tantermi előadások és gyakorlatok tartásával. Számos posztgraduális érsebészeti továbbképző kurzus szervezője.

Fő kutatási területe a krónikus vénás elégtelenség non-invazív diagnózisának és műtéti kezelési lehetőségeinek klinikai vizsgálata, valamint endovascularis műtéti módszerek új alkalmazási területeinek kidolgozása. 2001-ben PhD-fokozatot szerzett, 2008-ban habilitált. Eddig 67 tudományos közleménye és öt könyvfejezete jelent meg (impakt faktor: 57,188). Hazai és külföldi kongresszusokon tartott tudományos előadásainak száma 107.

A szakmai közéletben több mint tíz éve tölt be fontos szerepet. 1998 óta vezetőségi tagja a Magyar Angiológiai és Érsebészeti Társaságnak, 2007. márciusa óta a Társaság titkára és a Phlebologiai Szekció elnöke. 2009. márciusában az Érsebészeti Szakmai Kollégium titkárává választották. 2006 óta képviseli Magyarországot az Európai Érsebészeti Társaság vezetőségében. Tevékenyen részt vesz az egyetemi közéletben: 1998 óta tagja a Regionális Kutatásetikai Bizottságnak, 2007. márciusától a kar külügyi referenseként, majd a Nemzetközi Kapcsolatok Bizottsága elnökeként a kar nemzetközi kapcsolatait irányítja.

2006-ban Dékáni Dicséretet kapott a PTE ÁOK érdekében végzett kiváló munkáért, 2009-ben Rektori Dicséretet kiváló szakmai munkáért.

Dr. Pethő Gábor

1963-ban született Kaposváron. Itt végezte általános iskolai és gimnáziumi tanulmányait, ez utóbbi során országos tanulmányi versenyen kémiából 2., biológiából 6. helyezést ért el. 1981-től 1987-ig a Pécsi Orvostudományi Egyetemen tanult, IV. évtől diákköri munkát végzett a Gyógyszertani Intézetben. 1987-ben „summa cum laude” minősítéssel szerzett orvosi diplomát.

1987 óta dolgozik a PTE Farmakológiai és Farmakoterápiai Intézetében. 1987-től 1992-ig intézeti orvosként, 1992-től 1997-ig tanársegédként, 1997-től 2003-ig adjunktusként, 2003-tól 2010-ig docensként tevékenykedett, 2010 szeptemberétől egyetemi tanár. 1996-ban klinikai laboratóriumi szakvizsgát tett, 1997-ben megszerezte a PhD-fokozatot, 2006-ban habilitált. 1997–1998-ban 12 hónapig Humboldt ösztöndíjjal az Erlangeni Egyetemen végzett kutatómunkát. 2007-ben 3 hónapig ugyanitt dolgozott.

Intenzíven részt vesz az orvostan- és gyógyszerészhallgatók oktatásában magyar, angol és német nyelven, 3 elektív kurzusa van. Éves szinten több mint 430 kontakt órát tart. Jegyzet- és tankönyvfejezetek szerzője. Elsődíjas előadás és dékáni pályamunka fűződik diákköri irányító munkájához. A gyógyszerészek hatástani szakképzésének felelőse.

Fő kutatási területe a termonociceptció vizsgálata, elsősorban elektrofiziológiai és magatartási módszerekkel. 32 nemzetközi folyóiratban megjelent közleményének összesített impakt faktora 93, független idézeteinek száma 390. Európai Uniós, OTKA és ETT pályázatok témavezetője volt. Törzstag a „Gyógyszertudományok” doktori iskolában. Három PhD-hallgató szerzett fokozatot irányításával.

2006-ban a „Pro Facultate Medicinae” kitüntetés ezüst fokozatát nyerte el.

Szebellédy László Emlékérem

A Magyar Gyógyszerésztudományi Társaság – a Gyógynövény Szakosztály vezetőségének előterjesztésére – ebben az évben *dr. Szabó László Gyula* egyetemi tanárt, a Farmakognóziai Tanszék oktatóját, a TTK Növényélettani Tanszékének tanárát tüntette ki „Szebellédy László" emlékéremmel.
Szabó professzor kiemelkedő gyógynövénykutatói tevékenysége elismeréséül már korábban „Augustin Béla" emlékéremben részesült. Most a magas szakmai elismerést a gyógyszerészeti tudományok művelésééért és oktatásáért kapta.

A kitüntetésről: *Szebellédy László* (1901-1944) 1923-ban a Pázmány Péter Tudományegyetemen kapott gyógyszerészi diplomát. *Winkler Lajos* munkatársaként Zürichben és Drezdában végzett kutatásokat, majd 1941-ben kinevezték a Szervetlen és Analitikai Kémiai Intézet vezető egyetemi tanárának. Nemzetközi viszonylatban is úttörő eredményeket ért el a modern elektroanalitikában. Winkler Lajos utóda és *Schulek Elemér* elődje volt. Emlékére *Renner Kálmán* éremművész 1991-ben bronz-emlékérmet készített „Pro Scientia Pharmaceutica" felirattal. A kitüntetést a gyógyszerészeti tudományok területén kifejtett kiemelkedő tevékenységéért a Magyar Gyógyszerésztudományi Társaság tagjának a társaság elnöksége adományozza.
Az úttörő tudóst ábrázoló díj adományozását Lajosmizsén, a 2010. szeptember 10-én rendezett gyógynövény-előadóülésen jelentette be dr. Hohmann Judit, a Gyógynövény Szakosztály elnöke. Az emlékérmet – a kitüntetett kérésének eleget téve – az ünnepélyes külsőségek mellőzésével itthon, egyetemi dolgozószobájában adta át dr. Botz Lajos, az MGYT ügyvezető elnöke (tudományos alelnöke).

Molnár Béla

SINO-EURÓPAI LABORATÓRIUMI KONFERENCIA

„2010. szeptember 6-7. között tartották Shenyang városában (Kína) a II. Sino-Európai Laboratóriumi Konferenciát. A kongresszusra öt európai előadót kértek fel egy-egy órás referátumra *(prof. V. Blaton és prof. M. Langlois Belgiumból, prof. V. Huisman és dr. J. Vanpelt Hollandiából, valamint Kovács L. Gábor* egyetemi tanár Pécsről). A találkozó „hallgatósága" a kínai laboratóriumi társaság közel 100 tagú elnöksége, a kínai egyetemek laboratóriumi vezetői és a Kínában tevékenykedő laboratóriumi ipar reprezentánsai voltak. Megvitatták a laboratóriumi medicina főbb európai fejlődési tendenciáit és igen élénk vitát folytattak arról, hogy a kínai laboratóriumi diagnosztika főbb fejlesztési céljait miben jelöljék ki. A Kínát érintő probléma igazi lényege az, hogy a keleti (tengerparti) országrész nagyvárosai (Shanghai, Peking) a 21. század legfejlettebb laboratóriumi berendezéseivel rendelkeznek, míg Kína nyugati és déli tartományai ettől évtizedekkel vannak elmaradva."

Az 1951-ben végzett évfolyam családi találkozója a Minaret étteremben

Az 1951-ben avatott orvosok családi találkozója hagyományosan minden évben megrendezésre kerül.

Az eseményre május 15-én a Minaret étteremben került sor. A kedves hangulatú összejövetelre meghívót kapott a dékáni vezetés, melyet ebben az évben *dr. Miseta Attila* képviselt.

Az összejövetelt dr. Csaba Imre, a Szülészeti és Nőgyógyászati Klinikánk volt igazgatója szervezte.

Dr. Miseta Attila rövid beszédében összefoglalta a kar helyzetét, majd kitért arra, hogy a kari vezetés kiemelt fontosságot tulajdonít és számít a nyugdíjas kollégák támogatására, munkájára. Különösen fontosak azok a kapcsolatrendszerek, melyek valaha élő munkakapcsolatokon alapultak, de egyes elemeik ma is felhasználhatók a Kar érdekében. Ez az évfolyam sok nehéz évet élt meg, s most, amikor a jelen problémáival küzdünk, gondoljunk arra, hogy közvetlenül a világháború után tanulmányaikat megkezdő, azt a Rákosi rendszerben befejező kollégák később is sok próbatételen mentek át.

Az évfolyammal az idén megrendezendő Orvosnapokon még egyszer találkozunk.

M. A.

Egy ötven éves kép a 2010. évi Egyetemi Orvosnapok évfolyamtalálkozójához

A 45 éve avatott évfolyam hajdani 10. csoportja elsőéves anatómia gyakorlaton, 1960 tavaszán, a Dischka Győző utcai Anatómiai Intézetben. Középen *Uhlarik Sándor* gyakorlatvezető, aki tavaly kapott aranydiplomát egyetemünkön. Még oktattak a POTE „nagy karának" professzorai, de az utánpótlás is reményteljes. A kép jobb oldalán az akkor III. éves demonstrátor, későbbi anatómus professzor, rektor, ez év májusától a magyar egyetemeket is irányító Nemzeti Erőforrás Minisztérium vezetője: *Réthelyi Miklós* miniszter.

Kutas L. I./10. csop.

Jó a közös öröm …

Néhány gondolat a szemináriumi termek felújítása kapcsán

Időutazás részesei lehetünk, ha a Központi Épület földszinti folyosóján benézünk az oktatási helyiségekbe. Régóta tervezett álom vált valóra a nyáron. Az elméleti oktatás stratégiai pontjaiként működő termek közül két helyiségben (II. és III. szemináriumi teremben) teljes villamossági, gépészeti, belsőépítészeti és oktatástechnikai rekonstrukcióra került sor. Sajnos a folyosó keleti végén lévő V. szemináriumi terem munkálatainak megkezdésére csak december közepén kerülhet sor. Így akarva akaratlan látható a varázslás… ilyen volt… ilyen lett.

A XXI. század elvárásaival összhangban megújult teremből kilépve, ugyanezen a szinten az ötös terembe érkezve időutazásunk során visszatekinthetünk a 70-es évekbe. Megdöbbentő a látvány. A piros műbőrrel kárpitozott széksorok régi idők tanúiként szolgálnak még ma is. Az 1970-es évekből itt maradt építészeti maradványokon érezni lehet a több évtizedes por lerakódását, majd tovább szemlélődve tekintetünk riadtan átszalad a burkolóanyagok rojtosra szakadt romjain, a padokba vésett szerelmi történeteken, bánatokon és örömökön, az évfolyamtalálkozókon visszakeresett örökérvényű üzeneteken. Ez a benyomás érint meg engem is, ha belépek most az V. szemináriumi terembe. Emlékek elevenednek fel bennem, hiszen pontosan emlékszem a terem fénykorára is. Magnocorr terem… piros és kék széksorok… relációanalízis és többszörös választós kérdéstípusok… diasorok hang-illusztrációval… oktatóprogramok bemutatója és a híres pedagógiai kurzus *Tigyi András* professzor úr vezetésével… sok-sok szép, közös siker és öröm mind-mind a pécsi orvosképzés fejlesztéséért.

Legkevesebb 30 évnek kellett eltelnie ahhoz, hogy az – oktatóink által is kedvelt – előadótermek új ruhát kaphassanak. Hosszú előkészítés és technikai tervezés előzte meg a kivitelezés megkezdését. Ötletgazdag, tevékeny munkacsapat alakult ki a különböző munkafolyamatok során, *Illés József* épületgazda gondos irányításával. Az apró részleteket pontosan átgondolva, összehangolt tervezéssel alakítottuk ki a belső egységet – nem megfeledkezve az épület adottságairól –, figyelembe véve a jelen kor stílusát és technikai elvárásait. A felesleges anyagi túlzásoktól óvakodtunk, de technikai megoldásokban igyekeztünk kiváló minőségű megoldásokat telepíteni. A bútorzat kiválasztása során hosszasan vívódtunk, hiszen az elvárás nagy volt. A régi bútor több, mint 30 évig szolgálta orvostanhallgatóink hadát. A terem adottságait az eredeti belsőépítészeti kialakítás során jól felismerte a tervező, hiszen tudjuk, hogy zsöllyeszerű szék elrendezéssel lehet a legtöbb hallgatót leültetni. A mai helykihasználtság mellett, a 66 ülőhely egyikéről sem mondhattunk le. Ezt az elvet követve döntöttünk úgy, hogy nem újonnan gyártott székeket telepítünk be, hanem felújítjuk a régit. A legfontosabb elemeket felhasználva, új kárpitot és új tartószerkezetet kaptak a széksorok. Külön figyelmet kapott az írólap kialakítása, amit az eredeti mérethez képest 5 cm-rel tudtunk megnövelni, így ezzel a megoldással most kényelmesebben jegyzetelhetnek a hallgatók. Minden írólap alatt, 66 ülőhelyhez tartozó polcrendszerbe erősáramú csatlakozási pontot építettünk ki. Az akusztikus falburkolat hangosítás nélkül is puha, kellemes, meleg hangot ad, de ne feledkezzünk meg az esztétikai benyomásról sem. A tölgyfa furnér meleg színe, kiváló összhangban van az aljzat és a falfesték színével, mely fokozza komfortérzésünket, amint belépünk a helyiségbe.

Szemináriumi terem VII. (Elméleti Tömb, II. emelet)

Szemináriumi terem II. (Elméleti Tömb, földszint)

Szemináriumi terem III. (Elméleti Tömb, földszint)

Pár szót a technikai adottságokról. Magas oktatástechnikai elvárásokhoz szokva terveztük meg a technikai kialakítást. Az oktatók vetítési igényeihez alkalmazkodva szabályozható a világítás. Mennyezetbe épített hangsugárzók biztosítják az egyenletes hangosítást, előadói hang, vagy multimédiás prezentáció esetén egyaránt. Az álmennyezetben kapott helyet a 3500 ANSI Lu-s, általunk kedvelt Hitachi projektorunk, mely riasztó bilinccsel van ellátva. Örömhír az is, hogy új pulpitust kaptak az oktatók, melynek stílusos dísze lett az orvoskari címer. A pulpitus alatt, az aljzatba süllyesztett kábeldobozból érhetők el a technikai kapcsolódási pontok, minden felújított teremben internet csatlakozási lehetőséggel. A vezeték nélküli hálózat kiépítése folyamatban van. Az előadóterem eredeti tervezése során két beépített szekrényt ala-

kítottak ki a teremben. Mindkettőt felhasználtuk a felújítás során, hiszen technikai stúdiónkat az egyik beépített szekrénybe tettük, a másikban fogast és vállfákat helyezünk el azoknak az oktatóknak, akik nem veszik igénybe az épülethez tartozó ruhatári szolgáltatást. A modern prezentációs fejlesztések mellett örülünk annak is, hogy az új telepítésű ellensúlyos, krétás és filces táblákat is szívesen használják oktatóink.

Szemináriumi terem III. (Elméleti Tömb, földszint)

Szemináriumi terem III. (Elméleti Tömb, földszint)

A kiemelt III. szemináriumi terem felújítása mellett a földszinti 30 fős II. és a második emeleti 50 fős VII. szemináriumi terem is felújításra került. E termeknek szerényebb a technikai kivitelezése ugyan, de az oktatói igényeket teljes mértékben kielégítő fejlesztésekkel alakítottuk ki mindkettőt.

A teljes építészet, gépészet és villamosság fejlesztésének költsége 21 057 223 Ft, vizuál és audiotechnikai fejlesztés: 3 200 000 Ft.

Jó a közös öröm. És jó érzés volt hallani ma reggel munkatársam javaslatát is. Tegyünk ki egy vendégkönyvet a III. szemináriumi terembe, rögzítsük a véleményeket, mert az előadók és a hallgatók is elismerik, jó szóval és örömmel dicsérik a megvalósítást.

Jó a közös öröm, bár sokan kétkedve fogadták lelkesedésünket egy-egy munkafolyamat befejezése során. Baljós és vészjósló véleményüket hallgatva azonban új erőre kaptunk.

Sokszor elhangzott a kétkedő kérdés: érdemes…?

Igen, érdemes. Érdemes akkor is, ha rongálás nyomait fedezzük fel, s érdemes akkor is, ha a hallgatók rosszallóan fogadják a dékáni tiltást, mely szerint inni- és ennivalót nem szabad a terembe bevinni.

Köszönetet szeretnék mondani *dr. Németh Péter* volt dékánunknak, *dr. Miseta Attila* újonnan megválasztott dékán úrnak, *dr. Csernus Valér* dékánhelyettes úrnak, hogy a kivitelezés anyagi forrásait megteremtették, s a megvalósítás nehézségeiben támogatták, segítették munkánkat. Köszönetemet fejezem ki *Illés József* épületüzemeltetési osztályvezetőnek, hogy átérezve és megértve a feladat fontosságát, kellő lelkesedéssel és pontossággal irányította a munkálatokat.

Köszönjük a szakipari kivitelezőknek is az együttműködő, lelkiismeretes munkát.

Ajánlom mindenkinek, aki reménytelen, alagút végét nem látó munkába kezd... érdemes – akár erőn felül is – a jó közügy érdekében vállalást tenni.

Hosszú távon érdemes, mert mindannyiunknak jó a közös öröm…

Kittkáné Bódi Katalin
csoportvezető
Oktatástechnikai és Szervezési Csoport

Tájékoztató a Magyar Orvosképzési és Egészségügyi Oktatási Társaság tevékenységéről

A Magyar Orvosképzési és Egészségügyi Oktatási Társaság tevékenységéről szóló általános tájékoztató korábban már megjelent az Orvoskari Hírmondó 2007. októberi számában. Az évente kétszer tartott társasági ülések napirendjén az akkor ismertetett témák szerepeltek, de a tárgyalások központi témája mindig a graduális és posztgraduális orvosképzés. Az üléseken rendszeresen részt vesznek az orvosegyetemi dékánok, az oktatási dékánhelyettesek és a szakképzésért felelős vezetők. A Társaság eredményes kezdeményezéseként ki kell emelni, hogy az egyik „felvételi" tantárgyból kötelezően előírták az emeltszintű érettségit az orvosegyetemi felvételhez. A felvételi eljárással kapcsolatban a Társaság támogatja azt az orvosegyetemeken általánosan felmerülő igényt, hogy lehetőség nyíljon egy személyes – beszélgetéssel egybekötött – találkozóra a felvételre jelentkezők és az egyetemi oktatók között. Szintén jelentős kezdeményezése a társaságnak, hogy kb. 10%-kal emeljék meg a felvételi keretszámot a későbbiekben várható hazai orvoshiány megelőzése érdekében. A Társaság ülésein elfogadott javaslatokat a társaságon belül 2006-ban megalakult Orvostudományi Dékánok Kollégiuma írásos előterjesztés formájában megküldi az orvosegyetemeket felügyelő főhatóságoknak.

A Társaság 2010. május 28-i ülésén megváltozott a Társaság elnökének személye. *Dr. Benedek György,* aki 1998-tól volt a társaság elnöke, lemondott tisztségéről. Az új elnöknek egyhangú szavazással *dr. Bodosi Mihályt* választották meg. A társaság főtitkáraként *dr. Barabás Katalin* tanszékvezető egyetemi docens és a társaság pénztárosaként *dr. Bukovinszky Anna* továbbra is élvezi az ülésen résztvevők bizalmát.
Dr. Benedek Györgyöt megválasztották a társaság tiszteletbeli elnökének.

Biró Gábor

Tisztelt Olvasók!

Megemlékezve 1849. október 6. és 1956. október 23. vértanúiról, álljon itt *Claes Gill* (1910-1973) norvég költő, publicista szép verse, és *Albert Camus* (1913-1960) francia író, filozófus örökérvényű szavai angol valamint német fordításban is, a Gloria Victis 1956 című kiadványból. (Forrás: Magyar Elektronikus Könyvtár.) Talán nem lesz zavaró, ha a szövegek ezúttal kivételesen két eltérő történelmi kort idéznek.

Kiss Tamás
könyvtáros

CLAES GILL: GLORIA VICTIS!

Gloria Victis! Emlékezzetek
az elesettekre, kik hűlt ajakkal ma is hírdetik:
a győzelemnek végső percekig
őrzött reménye életüknél mégis több nekik.
Gloria Victis! Emlékezzetek,
kik élni megmaradtak,
a halállal is dacolva, mivel
a gyermeküknek holnap enni kell
s szívük halk dobbanásán kívül semmi, semmi jel.

Fordította: Tollas Tibor

A MAGYAROK VÉRE

Nem tartozom azok közé, akik azt kívánják, hogy a magyar nép újra fegyvert fogjon, bevesse magát egy eltiprásra ítélt felkelésbe, — a nyugati világ szeme láttára, amely nem takarékoskodnék sem tapssal sem keresztényi könnyel, hanem hazamenne, felvenné házipapucsát, mint a futballszurkolók a vasárnapi kupamérkőzés után.

Túl sok a halott már a stadionban, s az ember csak saját vérével gavalléroskodhat. A magyar vér oly nagy értéke Európának és a szabadságnak, hogy óvnunk kell minden cseppjét.
Azok közé sem tartozom, akik úgy hiszik, alkalmazkodni kell, ha átmenetileg is, bele kell törődni a rémuralomba. Ez a rémuralom szocialistának nevezi magát, nem több jogon, mint ahogyan az inkvizíció hóhérai keresztényeknek mondták magukat.

A szabadság mai évfordulóján szívemből kívánom, hogy a magyar nép néma ellenállása megmaradjon, erősödjön és a mindenünnen támadó kiáltásaink visszhangjával elérje a nemzetközi közvélemény egyhangú bojkottját az elnyomókkal szemben.

És ha ez a közvélemény nagyon is erőtlen és önző ahhoz, hogy igazságot szolgáltasson egy vértanú népnek, ha a mi hangunk túlságosan gyenge, kívánom, hogy a magyar ellenállás megmaradjon addig a pillanatig, amíg keleten az ellenforradalmi állam mindenütt összeomlik ellentmondásainak és hazugságainak súlya alatt.

A legázolt, bilincsbe vert Magyarország többet tett a szabadságért és igazságért, mint bármelyik nép a világon az elmúlt húsz esztendőben. Ahhoz, hogy ezt a történelmi leckét megértse a fülét betömő, szemét eltakaró nyugati társadalom, sok magyar vérnek kellett elhullnia — s ez a vérfolyam most már alvad az emlékezetben.

A magára maradt Európában, csak úgy maradhatunk hívek Magyarországhoz, ha soha és sehol el nem áruljuk, amiért a magyar harcosok életüket adták, és soha, sehol, — még közvetve sem — igazoljuk a gyilkosokat.

Nehéz minekünk méltónak lenni ennyi áldozatra. De meg kell kísérelnünk, feledve vitáinkat, revideálva tévedéseinket, megsokszorozva erőfeszítéseinket, szolidaritásunkat egy végre egyesülő Európában.
Hisszük, hogy valami bontakozik a világban, párhuzamosan az ellentmondás és halál erőivel, amelyek elhomályosítják a történelmet, bontakozik az élet és meggyőzés ereje, az emberi felemelkedés hatalmas mozgalma, melyet kultúrának nevezünk, s amely a szabad alkotás és szabad munka terméke.

A magyar munkások és értelmiségiek, akik mellett annyi tehetetlen bánattal állunk ma, tudják mindezt, s ők azok, akik mindennek mélyebb értelmét velünk megérttették. Ezért, ha szerencsétlenségükben osztoztunk, miénk a reményük is. Nyomorúságuk, láncaik és száműzöttségük ellenére királyi örökséget hagytak ránk, melyet ki kell érdemelnünk: a szabadságot, amelyet ők nem nyertek el, de egyetlen nap alatt visszaadtak nekünk!

(Albert Camus. In: Gloria Victis 1956)

THE BLOOD OF THE HUNGARIANS

I am not one of those who wish to see the people of Hungary take up arms again in a rising certain to be crushed, under the eyes of the nations of the world, who would spare them neither applause nor pious tears, but who would go back at once to their slippers by the fireside like a football crowd on a Sunday evening after a cup final.
There are already too many dead on the field, and we cannot be generous with any but our own blood.
The blood of Hungary has re-emerged too precious to Europe and to freedom for us not to be jealous of it to the last drop.
But I am not one of those who think that there can be a compromise, even one made with resignation,
even provisional, with a regime of terror which has as much right to call itself socialist as the executioners of the Inquisition had to call themselves Christians.
And on this anniversary of liberty, I hope with all my heart that the silent resistance of the people of
Hungary will endure, will grow stronger, and, reinforced by all the voices which we can raise on their behalf, will induce unanimous international opinion to boycott their oppressors.
And if world opinion is too feeble or egoistical to do justice to a martyred people, and if our voices also are too weak, I hope that Hungary's resistance will endure until the counterrevolutionary State collapses everywhere in the East under the weight of its lies and contradictions,
Hungary conquered and in chains has done more for freedom and justice than any people for twenty
years. But for this lesson to get through and convince those in the West who shut their eyes and ears, it was necessary, and it can be no comfort to us, for the people of Hungary to shed so much blood which is already drying in our memories.
In Europe's isolation today, we have only one way of being true to Hungary, and that is never to betray, among ourselves and everywhere, what the Hungarian heroes died for, never to condone, among ourselves and everywhere, even indirectly, those who killed them.
It would indeed be difficult for us to be worthy of such sacrifices. But we can try to be so, in uniting Europe at last, in forgetting our quarrels, in correcting our own errors, in increasing our creativeness, and our solidarity.
We have faith that there is on the march in the world, parallel with the forces of oppression and death which are darkening our history, a force of conviction and life, an immense movement of emancipation which is culture and which is born of freedom to create and of freedom to work.
Those Hungarian workers and intellectuals, beside whom we stand today with such impotent sorrow,
understood this and have made us the better understand it.
That is why, if their distress is ours, their hope is ours also.
In spite of their misery, their chains, their exile, they have left us a glorious heritage which we must deserve: freedom, which they did not choose, but which in one single day they gave back to us.

(Albert Camus. In: Gloria Victis 1956)

Fotók: Rodler Miklós

DAS BLUT DER UNGARN

Ich gehöre nicht zu denen, die da wünschen, das ungarische Volk möchte von neuem und in einem zum Scheitern verurteilten Aufstand zu den Waffen greifen — unter den Augen einer internationalen Gesellschaft, die mit ihrem Beifall, ihren tugendhaft vergossenen Tränen nicht geizen, aber auch alsbald wieder Schlafrock und Pantoffeln anziehen würde: wie der sonntägliche Zuschauer nach dem Fußballspiel.
Nein, schon zu viele Tote liegen in der Arena. Verschwenden aber sollten wir nur unser eigenes Blut.
Denn wir wissen, was das ungarische Blut für Europa und für die Freiheit wert ist und wollen jeden Tropfen hüten und schonen.
Und doch zähle ich nicht zu denen, die da meinen, sich anpassen, sich mit der Schreckensherrschaft,
wäre es auch nur vorübergehend und indirekt abfinden zu müssen. Diese Herrschaft hat so wenig Recht, sich sozialistisch zu nennen, wie die Henkersknechte der Inquisition sich christlich nennen durften.
Am heutigen Jahrestag der Freiheit wünsche ich mit ganzer Seele, daß der stumme Widerstand des
ungarischen Volkes fortdauern und an Kraft gewinnen möge, um, vereint mit dem Widerhall all der Stimmen, mit denen wir ihn unterstützen können, von der internationalen öffentlichen Meinung den Boykott der Unterdrücker zu erwirken.
Und wenn diese öffentliche Meinung in ihrem Egoismus zu feige ist und wenn unsere Stimmen zu
schwach sind, um einem Märtyrervolk zu seinem Recht zu verhelfen, so wünsche ich dem ungarischen Widerstand die Kraft, auszuharren bis zu der Stunde, da die gegenrevolutionäre Herrschaft im ganzen Osten unter der Last ihrer Lüge und ihres inneren Widerspruchs zusammenbricht.
Besiegt und in Fesseln geschlagen, hat Ungarn mehr für Freiheit und Recht geleistet als irgend eine
andere Nation während der letzten zwanzig Jahre. Um aber den Westen, der sich so lange Augen und
Ohren verstopft hatte, die geschichtliche Lektion zu lehren, mußte das ungarische Volk Ströme seines Bluts vergießen.
In der Vereinsamung, in die Europa heute geraten ist, gibt es nur eines, den Ungarn die Treue zu halten: nie und nirgends in der Welt die Werte zu verraten, für die die ungarischen Kämpfer gefallen sind, und auch nie und nirgends, wäre es auch nur indirekt, das gelten zu lassen, was sie gemordet hat. Sich solcher Opfer würdig zu erweisen, fällt nicht leicht. Aber wir müssen es versuchen, müssen in einem endlich vereinigten Europa unsere Anstrengungen vervielfältigen, müssen unsere Streitereien vergessen und unsere Irrtümer beseitigen. Wir glauben, daß sich gegen die Mächte des Zwanges und des Todes, die die Geschichte verdunkeln, in der Welt eine Kraft entfaltet, Kraft des Lebens und der Überzeugungen, eine machtvolle Bewegung der Befreiung, die sich Kultur nennt und die Frucht freien Schaffens und Handelns ist.
Die ungarischen Arbeiter und geistig Schaffenden, denen wir heute in der Ohnmacht unserer Trauer nahe sind, wissen dies; denn sie selber sind es, die uns den tieferen Sinn dieses Glaubens verstehen lehrten.
Wenn ihr Unglück, ihre Armut die unseren sind, so ist es auch ihre Hoffnung. In all ihrer Not, Knechtung und Verbannung haben sie uns ein königliches Erbe anvertraut; aber wir müssen es erst verdienen: die Freiheit nämlich, die sie nicht nur gewählt, sondern auch an einem einzigen Tage für uns alle zurückgewonnen haben.

(Albert Camus. In: Gloria Victis 1956)

Fotó: Rodler Miklós

Elköltözött a Rektori Hivatal!

A Pécsi Tudományegyetem Rektori Hivatala és a Rektori Vezetés 2010. szeptember 27-től a Vasvári Pál utca 4. szám alatt található épületbe költözik (az egykori Szent Mór kollégium épülete), így az ügyfélfogadás a Hivatal korábbi helyén, a Szántó Kovács János utcában megszűnik!

A Hivatal kollégái telefonon (a régi számokon és mellékeken) és e-mailen változatlanul elérhetők. A távközlési infrastruktúra kiépítése folyamatban van, ezért előfordulhat, hogy telefonon valaki átmenetileg nem lesz elérhető. Az esetleges kellemetlenségért elnézést kérünk, a kollégák a zavartalan ügyintézés érdekében mindent megtesznek!

Postacím: Pécsi Tudományegyetem Rektori Hivatal, H-7622 Pécs, Vasvári Pál utca 4.

A Pécsi Tudományegyetem székhelye változatlan:
Pécsi Tudományegyetem, H-7633 Pécs, Szántó Kovács János u. 1/b.

A következő szervezeti egységek 2010. szeptember 27-étől a Vasvári Pál utcában lesznek elérhetőek:

- Az egyetem vezetősége
- Belső Ellenőrzési Szervezet
- Egyetemfejlesztési, Tudományos és Innovációs Osztály
- Egyetemi Hallgatói Önkormányzat (EHÖK)
- Iratkezelő Központ
- Jogi és Humánpolitikai Koordinációs Osztály
- Kollégiumi Osztály
- Külügyi Osztály
- Marketing Osztály
- Nemzetközi Szervezetek Irodája
- Oktatási Igazgatóság
- Rektori Titkárság
- Science, Please! Projektiroda
- Szakszervezet
- Tudományszervezési Osztály

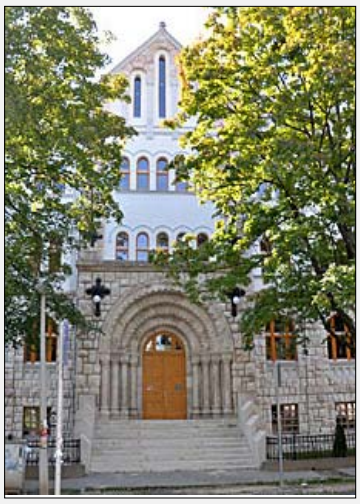

A Rektori Hivatal bejárata a Vasvári utca felől

Egy város a lehetőségek csúcsán

Pécs, a 2000 éves város jeles dátumhoz érkezett 2010-ben. Lehetőséget kapott, hogy ország-világ előtt megmutassa jeles múltjának hagyatékát, eredményeit, és az európai élvonalhoz való felzárkózásra, megújulásra akaratát, erejét, képességét. Ez nem egyszerű feladat, főleg nehéz gazdasági körülmények között, de e többek által irigyelt lehetőség megadatott azzal, hogy nemzeti kultúránk kirakata lettünk a kulturális főváros cím elnyerésével. Lassan az év derekához érünk és visszatekintve szemlátomást gyarapodtunk a megújulásban, szellemi téren és tapasztalatokban is. Noha az idén szélsőségesnek mondható időjárás nem mindig kegyelte a szabadtéri rendezvényeink végtelen sorát, elmondható, hogy a rendkívül gazdag eseménysor nagy többsége jó hangulatban, épülésünkre zajlott utcáinkon, tereinken, amit jólesik újra gondolatban magunk elé idézni. Mindehhez jó segítséget nyújt, ha rendelkezésre áll valamely kiemelkedő eseményről készült képi anyag!

Amikor következetes, fáradtságot nem kímélő munkával, önszorgalomból fotóimat készítettem, az a cél lebegett előttem, hogy a jelen- és utókornak megörökítsem az átváltozást, próbáljak valamennyit konzerválni a számtalan felemelő hangulatból, melyben, mint kortársnak, itt élőnek részt venni megadatott!

Mint elhivatott fotós akarva, akaratlan két indíttatástól hajtva állok a gépem mögé. Az egyik és fontosabb, hogy objektívem objektíven dokumentáljon, a másik, hogy mindezt szubjektíven, művészi erővel áthatva vigyem véghez. Ha e kettő a „komponálás" folyamán harmóniába kerül, akkor mindenki megelégedésére születik meg az alkotás. Igyekeztem felnőni a feladathoz, és nagy múltú városunk évezredek alatt kialakult kulturális színvonalához. Legjobb tudásom, lehetőségeim szerint művészi módon megörökíteni e jeles év kiemelkedő eseményeit. Ebből ad ízelítőt az Orvoskari Hírmondóban szereplő montázs, és ennek a munkának gyümölcse a nagyobb léptékű fotókiállítás is. Remélem, hogy mindezek láttán, aki ott lehetett, kellemes élményeket, hangulatokat tud magában felidézni, aki pedig nem láthatta magát az eseményt, annak is – képeim látán – összeáll egy kép a felemelő, olykor forró hangulatból!

Köszöntöm az Olvasót, Nézőt: Rodler Miklós, elhivatott fotós, dokumentőr

Az Anatómiai Intézet utóbbi 65 éve

E lap főszerkesztőjének felhívására megpróbálok az Anatómiai Intézet oktató és kutató munkájának alakulásáról rövid áttekintést adni. Teszem ezt azért, mert én vagyok ma már az egyetlen élő tanú, aki a második világháború végétől mind a mai napig ismeri az intézet életét, sőt részt is vesz az intézet életében.

Szentágothai professzor első pécsi tanítványai közül, hála Istennek, ma is él és dolgozik még *Székely György* (későbbi debreceni professzor), aki egy évvel, *Török Béla* (a mai pécsi Sebészeti Oktató és Kutató Intézet későbbi professzora), aki két évvel, és *Halász Béla* (későbbi pesti anatómus professzor), aki három évvel utánam lépett be az intézetbe. Viszont én vagyok közülük az egyetlen, aki fél évvel *Szentágothai* professzor Pécsre érkezése előtt, mint elsőéves hallgató, ismerte meg az intézetet. A nálamnál idősebbek, *Flerkó Béla* anatómus és *Kiss Tibor* sebész professzorok, valamint *Gömöry András* debreceni szívsebész professzor és *Várady Béla* fül-orr-gégész főorvos, sajnos már eltávoztak közülünk.

Ne várja senki tőlem, hogy dokumentumokkal alátámasztott, hiteles intézettörténetet írjak. Csupán azt szeretném a mai fiatal oktatók és hallgatók számára bemutatni, miből indult ki az intézet mai oktató és kutató munkája, továbbá arra szeretném a figyelmüket felhívni, hogy egyszerű eszközökkel is lehet színvonalasan oktatni és jelentős tudományos eredményeket elérni. Nincs az emberi agynál többet tudó műszer! Ügyszeretet és igyekezet az oktatásban, ötletesség, gondolatok és szorgalom a kutatómunkában mindennél többet jelent! Persze a minél jobb műszerezettség, a megfelelő anyagi feltételek nagymértékben elősegítik a munkát, és ezek ma már nélkülözhetetlenek.

Hiteles történeti adatként bevezetőül csak egyet említek. Ez alatt a 65 év alatt az intézetnek négy igazgató professzora volt: *Szentágothai János, Flerkó Béla, Sétáló György* és a jelenlegi *Csernus Valér.*

Kezdjük az eseményeket a második világháború befejezésének idején, 1945 nyarán! Az intézet akkor nemrég kinevezett fiatal professzora, *Vereby (Röhlich) Károly* váratlanul, tragikus módon elhunyt. Amikor én 1945 szeptemberében először léptem át az intézet küszöbét, az említett ok miatt éppen „interregnum" volt az intézetben. Az előadásokat *Melczer Miklós,* a bőrgyógyászat professzora tartotta, aki fiatal éveiben anatómus volt egy ideig. Az intézetnek egyetlen tanársegédje volt, *Imrő György,* aki hamarosan (legalábbis számomra) nyomtalanul eltűnt. A bonctermi és szövettani gyakorlatokat IV-V. éves orvostanhallgatók, úgynevezett „demonstrátorok" tartották, köztük *Flerkó Béla* és *Gömöry András.* A kutatómunkába, mint hallgatónak, betekintésem nem volt, de amint később erre következtethettem, érdemleges kutatómunka *Vereby* professzor halála után nem folyt az intézetben.

Döntő változást jelentett az intézet életében 1946 márciusában, *Szentágothai* professzor megérkezése. Ebből, mint hallgató,

csak az előadásokat érzékelhettem. Évfolyamunk lelkesedett az új professzor lendületes, sok, táblára rajzolt sémás rajzzal tarkított előadásai iránt. A gyakorlatok egyelőre ugyanúgy folytak, mint az első félévben, azaz a hét két-két délutánján (3-tól 5-ig) a hodály nagy boncterembe becsődült a fél évfolyam. Itt 3-4 asztalra ki volt téve egy-egy levágott felső-, vagy alsó végtag, azokat boncoltuk. A már említett demonstrátorok közül egy-kettő körbe járt az asztalok között, tőlük lehetett kérdezni. Tehát igazán nem volt valami intenzív a gyakorlati oktatás! Az első évben csak „szorgalmi" (nem kötelező) kollokvium volt anatómiából. Ha jól emlékszem, *Szentágothai* professzor hirdetett még egy „magántanári" (ma „szabadon választott") kurzust fejlődéstanból, amire néhányan eljártunk. Másodéves korom első napjaiban (1946 szeptemberében) egyszerre tettem *Szentágothai* professzornál szorgalmi kollokviumot anatómiából és fejlődéstanból. Ennek jutalmául október 6-án egy barátságos kézfogással Szentágothai professzor felvett „bejáró intézeti tag"-nak, majd a másodév végén letett „kitűnő" anatómiai szigorlat után „léptem elő" díjtalan demonstrátorrá. Ettől kezdve már egy kicsit több betekintésem nyílt az intézet életébe.

Szentágothai professzor Pécsre történt kinevezése után hamarosan hozott Pestről két friss diplomás orvost, *Kiss Tibort* és *Halmi Miklóst. Kiss Tibor* éveken át működött adjunktusként az intézetben, majd átment a sebészetre, és mint egyetemünk sebész professzora fejezte be pályafutását. *Halmi Miklós* viszont rövid pécsi oktatói és kutatói tevékenység után kalandos körülmények között hagyta el az országot, és lett később az Egyesült Államokban Iowa Cityben szövettan professzor és jó nevű neuroendokrinológus kutató.

Az oktató létszám ezután fokozatosan emelkedett, és az én ifjú adjunktusi időmben (az 50-es és a 60-as évek fordulóján) 10-12 volt az oktatói létszám. Igaz, akkor még nem volt idegennyelvű orvosképzés és gyógyszerész szak egyetemünkön, de a magyar évfolyamlétszám nagyjából azonos volt a maival. Az oktatói létszám – főleg az idegennyelvű képzések bevezetésével – fokozatosan tovább emelkedett a mai 30 főig. Lassan azonban kezd ez is elégtelennek bizonyulni.

Visszatérve az oktatás mikéntjére , valamikor még az 50-es években *Szentágothai* professzornak sikerült elérnie, hogy az eredetileg tornacsarnoknak épült nagy bonctermet kb. két és fél méter magas közfalakkal hat bokszra osztotta, ezzel lehetővé vált a csoportos oktatás bevezetése. Akkor már minden csoportnak megvolt a maga saját csoportvezetője. Ezzel a gyakorlati oktatás intenzitása ugrásszerűen emelkedett. Ezenfelül mindegyik évfolyamnak (ekkor még négy féléves volt az anatómiai oktatás) megvolt a maga bonctermi irányítója, felelőse. Hosszú időn keresztül a II. évet *Flerkó Béla,* az I. évet e sorok írója irányította. *Szentágothai* professzor gyakran minden bonctermi gyakorlaton minden csoportot végiglátogatott. Akkor már nemcsak végtagokat, hanem egész tetemeket boncoltunk. Ehhez még hozzá kell tenni, hogy minden csoportvezető mellé volt beosztva egy demonstrátor (mai tudományos diákkörös), akiket mi „samesz"-nek becéztünk. Ők is segítettek a hallgatóknak a boncolásban. Tehát a bonctermi gyakorlatok intenzitása már hasonló volt a maihoz.

A szövettan oktatása kezdetben a második világháború előtti, ma már muzeális értékű, három revolveres *Zeiss* és *Leitz* mikroszkópokkal folyt. A samesz kiosztotta a tékákban előkészített metszetet, az oktató elmondta, mit kell azon keresni, majd hosszabb-rövidebb idő után a samesz összeszedte a metszeteket és kiosztotta a következőt. A metszetek rajzolása szigorúan kötelező volt, amit *Szentágothai* professzor a szigorlaton rendszerint ellenőrzött is. Az előadások túlnyomó többségét maga *Szentágothai* professzor tartotta. Csak később adott át egy-egy előadást, vagy egy-egy fejezetet, elsősorban szövettanból, nekünk, idősebb oktatóknak.

Az oktatás nagyjából hasonló mederben folyt *Szentágothai* professzor 1969-ben Budapestre távozása után is, amikor *Flerkó Béla* vette át e tanszék vezetését. Természetesen, a mikroszkóp állomány fokozatosan bővült és korszerűsödött, eleinte főleg cseh *Meopta* mikroszkópokkal.

Az oktatás újabb korszerűsödését tette lehetővé az intézetnek 1970-ben a jelenlegi épületbe történt költözése. A szövettani gyakorlatokon például bevezettük, hogy a vizsgálandó metszetet diapozitíven kivetítettük, és a gyakorlatvezető azon magyarázta el, mit kell a metszetben keresni.

Az angol, majd negyedévszázaddal később a németnyelvű oktatás bevezetése tovább növelte az oktatási igényeket és vele a terheket, ugyanakkor újabb lehetőségeket is biztosított (pl.: új boncteremi és szövettani gyakorlatos termek létesítése). Az utóbbi egy-két évtized fejlődéséről, és ezzel a mai oktatás tartalmi és formai mikéntjéről nem írok, mert azt a fiatal oktatók és mai hallgatók személyesen tapasztalhatták és tapasztalhatják.

Feltétlenül beszélni kell még a kutatómunka alakulásáról. Tudomásom szerint *Vereby* professzor a vérképzéssel (csontvelővel) kezdett foglalkozni, de mielőtt valamilyen jelentős eredmény születhetett volna, ő fiatalon meghalt. A már említett interregnum idején, már csak a háborúvégi állapotok miatt is, említésre méltó kutatómunka nem folyt az intézetben. *Szentágothai* professzor először két irányba indította el a kutatómunkát. Egyrészt a labirintus és a szemizmok funkcionális kapcsolatának vizsgálata, másrészt az akkor világszerte kialakulóban lévő új tudományterület, a neuroendokrinológia irányába.

Nézzük meg azonban, milyen eszközök, „műszerek" álltak a kutatásokhoz rendelkezésre! Elsősorban volt egy nagy állatokra (kutya, macska) és egy kis állatokra (patkány) konstruált *Horsley-Clarke* típusú sztereotaxikus agycélzó készülék, melyeket *Szentágothai* professzor Pestről hozott magával, illetve az intézettel szemben lévő ház alagsorában működő *Haraszti László* műszerész mester épített *Szentágothai* professzor rajzai alapján. A labirintuskutatásban ezzel a készülékkel kutyák és macskák agyának különböző területeibe elektródokat lehetett bevezetni. A félkörös ívjáratokat (gyakran egyszerre mindkét oldalon) Gömöry András bámulatos manualitással tárta fel. A 2x6 szemizmot sebészi varróselyemfonál segítségével mechanikus írókarokhoz vezették. Maga a regisztrálás egy-egy forgóhengerre ragasztott kormozott csomagolópapírra (ez volt a kimográf) történt. A kimográf papírjának a kormozása külön „szertartás" volt. Vattára öntött, közismerten erősen kormozó lánggal égő benzolt meggyújtva, e fölött mozgatták a papírcsíkokat. Persze, ilyenkor az ember keze-arca is tele lett korommal. Ezzel a ma már elképzelhetetlenül primitív technikával dolgozva, egy világviszonylatban is szenzációt keltő monográfia született, és *Szentágothai* professzor az elsők között kapott Kossuth Díjat érte.

A neuroendokrinológiai kutatómunkához a már említett patkányra konstruált agycélzó készülék és néhány egyszerű mikroszkóp mellett néhány többé-kevésbé specifikus szövettani festési eljárás (Azan vagy Mann-festés, zsírfestő eljárások), vagy hisztokémiai reakció (perjódsavas Schiff) állt rendelkezésre. Volt ezen kívül egy házi építésű „különleges műszerünk" , az úgynevezett „magvariációs apparátus". Ez lényegében egy fejetetejére állított mikroszkópból állt, melynek képét sötét szobában, egy tiszta fehér papírra vetítettük ki. A vizsgálni kívánt sejtek, vagy sejtcsoportok sejtmagjainak legkisebb és legnagyobb átmérőjét körző segítségével 200 sejten megmértük, majd ezek átlagát milliméterpapíron Gauss-görbében ábrázoltuk. Ezt neveztük akkor „magvariációs görbének". Egy-egy ilyen görbe elkészítése (kivetítés, mérés, ábrázolás) kellő gyakorlat mellett is másfél-két óra folyamatos munkát jelentett. Azt hiszem, ma már nincs a világon egyetlen fiatal kutató sem, aki ezt vállalná. Szerencsére, már nincs is rá szükség a mai műszerezettség mellett!

A kizárólag ezen primitív eszközökkel nyert eredményeinkből született a nagy nemzetközi sikert aratott, úgynevezett „Szentágothai féle hypothalamus monográfia”, melynek szerzői, Szentágothai professzoron kívül, a három Béla, *Flerkó Béla, Mess Béla és Halász Béla* (a szerzők sorrendjében).

Nagy fejlődést jelentett, amikor az 50-es évek vége felé sikerült megszerveznünk egy nagyon egyszerű, „C-típusú” izotóp laboratóriumot, ahol az egyetemen belül, *Örkényi* mérnök által házilag épített Geiger-Müller csővel már mérni tudtuk a patkány pajzsmirigy 131-jód tárolását. Néhány évvel később bevezettük az autoradiográfiát, házilag készített foto-emulzióval dolgozva. Stripping filmet csak jóval később tudtunk Angliából hozatni. A radioimmun hormonméréseket már csak az új épületben, 1970 után tudtuk megvalósítani. Ebben már az „új generáció” *(Csernus Valér, Kovács Magdolna, Rékási Zoltán)* játszott fontos szerepet.

Az utolsó 30-40 évet már a „modern módszerek” időszakának tekintem, erről már terjedelmi okok miatt sem írok többet, főleg pedig azért nem, mert a lap főszerkesztőjének felhívása is a legrégebbi módszerek, viszonyok ismertetésére irányult.

Végül nem mehetünk el szó nélkül az intézet akkori harmadik fő kutatási iránya mellett sem. Ez az idegrendszeri pályatani és neuroembriológiai vonal volt. Ezt a vonalat *Szentágothai* professzor mellett *Székely György* kezdte el művelni, majd hozzá csatlakozott *Straznicky Károly* (aki később Ausztráliában a Flinders Egyetem neuroanatómia professzora lett, és sajnos fiatalon elhunyt) és *Lázár Gyula* (az intézet jelenlegi emeritus professzora). Kezdetben a módszerek itt is egyszerűek voltak. Különböző ezüstnitrát impregnációs eljárások, a már említett Horsley-Clarke agycélzó készülék, és egy szinte kizárólag két bontótűből és egy sztereomikroszkópból álló, úgynevezett „mikromanipulátor” volt. Ezekkel ez egyszerű eszközökkel ezen a téren is nemzetközi feltűnést keltő eredmények születtek.

Ehhez a vonalhoz csatlakozott néhány évvel a kialakulása után, még a régi épületben, a fiatal kutató-biológus, *Hámori József,* aki később a Pécsi Janus Pannonius Egyetem rektora lett, ma pedig ismert agykutató.

Félek, hogy a mai mindentudó, elektronikus automata csodaműszerek emlőin nevelkedett kutatógeneráció már el sem fogja, vagy el sem akarja hinni, hogy a 60-65 évvel ezelőtti, valóban nagyon egyszerű, hogy ne mondjon „primitív” körülmények közt is lehetett tudományos munkát végezni, sőt még eredményeket is lehetett elérni. Egyrészt nagyon jó és örvendetes, hogy idáig eljutottunk a műszerezettség területén, de legyen ez egyszersmind figyelmeztetés is az örökké elégedetlenkedőknek, hogy a még ma is hellyel-közzel adódó nehézségeket igyekezzenek ötleteikkel, kitartásukkal legyőzni. Higgyék el, ez adja a kutatómunka igazi szépségét!

Dr. Mess Béla
egyetemi tanár

2nd International Student Medical Congress Kassán

A Kassai Egyetem

Június 21-24. között került megrendezésre a 2nd International Student Medical Congress Kassán, a Pavol Jozef Šafárik Egyetem Orvostudományi Karán.

Híven a tavalyi hagyományokhoz, idén sem csak a graduális képzésben résztvevők jelentkezését várták, hanem fiatal orvosok, rezidensek és PhD-hallgatók előadásait, posztereit is. A rendezvény színvonalát és elismertségét tükrözi, hogy ebben az évben is a világ számos országából több száz résztvevő érkezett. Európa szinte minden országán túl, képviselték hazájukat többek között kanadai, kínai, maláj, mexikói, indonéz, fehérorosz, indiai, pakisztáni, iráni előadók is. Karunk Magatartástudományi Intézetét jómagam képviseltem a „Selective Optimization with Compensation in Hungarian elderly population: A pilot-study” című előadással.

A nyitófogadást követő három nap programjában 180 előadás szerepelt és 41 poszter került bemutatásra. A nagyszámú érdeklődésre való tekintettel, minden nap több szekció zajlott párhuzamosan egymással. Az előadások hat tematikus blokkban hangzottak el: alapkutatások, fogászat, gyógyszertan, klinikai orvoslás, népegészségtan, és külön szekciót tartottak a PhD-hallgatók számára. A témakörök az elméleti és a klinikai orvostudomány szinte teljes spektrumát lefedték. A különböző országokban zajló kutatások mellett megismerkedhettünk a kassai orvosképzés alapjaival, mivel minden szekciót egy-egy intézetvezető professzor nyitott meg előadásával, és a zsűri tagjainak építő kritikája, észrevételei által előadási technikánk csiszolására is lehetőséget kaptunk.

A magas színvonalú előadások és poszterek mellett a szervezők gondoskodtak a nagyszerű kikapcsolódásról, illetve a város nevezetességeinek bemutatásáról is. A szekciók közötti szabadidőben alkalmunk nyílt a helyi ételek, italok megkóstolására, és a kiállítók standjainál történő nézelődésre. Mindezeken túl a konferencia ideje alatt lehetőség volt az érdeklődők számára publikációs képességeket fejlesztő workshopon, illetve motivációs tréningen részt venni. Ezen kívül betekintést nyerhettünk az intraossealis injectio rejtelmeibe is.

A konferencia angol nyelven zajlott, azonban a szervezők közül többen beszéltek magyarul, így ez néha egy kis pluszt jelentett a magyarországi résztvevők számára.

Összességében, egy teljes mértékben a kassai orvostanhallgatók szervezésében zajlott rendezvényen vehettünk részt, mely semmi kívánnivalót nem hagyva maga után, minden szempontból kitűnő volt, így érdemes lesz a későbbiekben megismételni. Jó lenne, ha karunkat minél többen képviselnénk.

Dr. Kaszás Beáta
Magatartástudományi Intézet

Beszámoló a Komparatív Endokrinológusok Európai Társaságának 25. Konferenciájáról

2010. augusztus 31. és szeptember 4. között karunkon került megrendezésre a Komparatív Endokrinológusok Európai Társaságának (European Society for Comparative Endocrinologists, röviden ESCE) 25. konferenciája (25th Conference of European Comparative Endocrinologists, röviden CECE). Az alkalom nemcsak a jubileumi évforduló miatt volt különleges. A nemzetközi társaság történelmi, csaknem 50 éves múlttal büszkélkedhet (hivatalos honlap: http://www.escendo.info). Tagjai biológusok, kutatóorvosok, akik többsége olyan gerinces és gerinctelen modellorganizmusokon végzik kutatásaikat, melyekről az orvoskar előadótermében ritkán hallani annak ellenére, hogy magas impaktú folyóiratban egyre gyakrabban lehet ezekről olvasni. A társaság tudományos találkozója kutatóorvos szemmel tehát mindenképpen érdekesnek ígérkezett, egyben kihívást jelentett nekünk szervezőknek, akik csak a „magasabb rendű" gerincesekhez értünk, valamennyire.

Csernus Valér professzor 2002 óta tagja a társaság vezetőségének, aki 2004-ben nyerte el a jubileumi, 25. kongresszus szervezési jogát. Korábban csak egyszer - 37 évvel ezelőtt – *Halász Béla* anatómus professzor szervezésében volt CECE Magyarországon, akkor Budapesten. A kongreszszusra öt kontinens 22 országából mintegy 150 résztvevőt regisztrált. Az előadók csaknem fele 35 évnél fiatalabb volt.

A konferenciát a társaság elnöke nyitotta meg, *Geoffrey Coast* professzor (University of London, Birkbeck College, Department of Biological Sciences). A nyitóünnepségen a házigazdák nevében *Bódis József* rektor és *Németh Péter* dékán is köszöntötték vendégeinket. A nyitófogadásra a mozaikfalnál került sor.

A szakmai program a CECE-k hagyományát követve igen változatos volt: az öt plenáris ülés és a tíz különféle szimpózium „tücsköt-békát" is tartalmazott (szó szerint értendő).

A konferencia szimpóziumai és szervezőik:

1. *Manuel Carrillo* (Consejo Superior de Investigaciones Científicas (CSIC), Castellón, Spain) és Robert M. Dores (University of Denver, USA): „Polypeptides and their Receptors, including Kisspeptins and GPR54: Co-Evolution, Biosynthesis, and Signal Transduction";

2. *Ian Orchard* (University of Toronto

A konferencia plenáris előadói:

Fent balra: Maria Malagon: "In search for new players of the regulated secretory pathway: lessons from amphibians". Department of Cell Biology, Physiology and Immunology, University of Cordoba, Spain.

Fent jobbra: Xavier Belles: "The endocrine regulation of insect metamorphosis and the emerging role of microRNAs". Institute of Evolutionary Biology (CSIC-UPF), Barcelona, Spain.

Lent balra: Manuel Tena-Sempere: „Lessons from kisspeptin physiology: from fish to mammals". Instituto Maimonides de Investigaciones Biomedicas de Cordoba, Spain.

Lent középen: Christopher Secombes: "How far have we got with elucidating the cytokine network in fish". Scottish Fish Immunology Research Centre, University of Aberdeen, Aberdeen, Scotland, UK.

Lent jobbra: Shinobu Yasuo: "Multiple messengers from the hypophysial pars tuberalis: their functions and signaling pathways". Laboratory of Regulation in Metabolism and Behavior, Faculty of Agriculture, Kyushu University, Japan.

Mississauga, Canada): „Neuroendocrinology of Insects: advances through genomics and proteomics”;

3. *Seiji Shioda* (Department of Anatomy, Showa University School of Medicine, Tokyo, Japan): „Regulation of Food Intake in Invertebrates and Vertebrates”;

4. *Sass Miklós* (Anatómiai Intézet, ELTE): „Insulin-like growth factor (IGF) Signalling and Ageing”.

5. *Jozef Vanden Broeck* (Department of Biology, Catholic University of Leuven, Belgium): „Reproductive Endocrinology”;

6. *Horst-Werner Korf* (Johann Wolfgang Goethe-University, Department of Anatomy II, University of Frankfurt/Main, Germany): „Circadian Rhythm”;

7. *Józsa Rita:* „Avian Endocrinology”;

8. *Elisabeth Eppler* (Division of Neuroendocrinology, Institute of Anatomy, University of Zürich, Switzerland): „Neuroendocrine-Immune Interactions”;

9. *Kiss Tibor* (Balatoni Limnológiai Kutatóintézet) és *Gerd Gäde* (Zoology Department, University of Cape Town, South Africa): „Invertebrate Neuropeptides and Peptide Hormones: key players in the regulation of physiological processes and behavior”;

10. *Werner Kloas* (Department of Ecophysiology and Aquaculture, Leibniz-Institute of Freshwater Ecology and Inland Fisheries, Berlin, Germany): „Comparative Developmental Biology”.

A plenáris előadók és a szimpóziumszervezők szép munkát végeztek, hiszen mindegyiket igen aktív diszkusszió követett. A tíz szimpóziumban összesen 16 ún. „state-of-art” felkért előadást hallhattunk. A rövid előadások száma 73, míg a poszterek száma 49 volt. Az absztraktok honlapunkról is elérhetők
(cím:
http//anserver.pote.hu/cONGR/CECEÜ program.pdf). Az absztraktok zsűrizése eredményeként a legjobb PhD-hallgatók számára elengedtük a teljes regisztrációs és szállásköltségét. A poszterzsűri a PhD-hallgatók között ítélte oda a legjobbaknak a társaság poszterdíját (500 fejenként).

A résztvevők számára a pécsi tartózkodás maradandó emlékét a koraőszi kellemes időjárás és a kulturális főváros rendezvények mellett társasági programok biztosították. A gálavacsora a Bartók teremben volt (Hotel Palatinus), ahol egy rézfúvós kvintett adott szórakoztató, jelmezes műsort a vacsora mellé. A kongresszusi program hagyományai szerint mi is elvittük a résztvevőket félnapos kirándulásra: villányi szüreti mulatságba, orfűi lovas programra vagy a bikali reneszánsz élménybirtokra. Mindhárom program elnyerte vendégeink tetszését. A konferencia bankettet „itthon”, az aulában tartottuk, néptáncos felvezető műsorral, majd a vacsorát követően felejthetetlen pillanatokkal szolgált a hajnalba nyúló zenés-táncos mulatság.

A konferenciát sikeresnek mondhatjuk, tekintettel a számos pozitív visszajelzésre, melyet mind a társaság vezetőségétől, mind pedig a résztvevőktől kaptunk. Ezúton szeretném megköszönni a szervezőcsapat minden tagjának az áldozatos és színvonalas munkát és együttműködést, *Csernus Valér* professzornak pedig a lehetőséget.

Dr. Nagy András
a szervezőbizottság titkára

Magatartástudományi Napok – 2010

X. Jubileumi Konferencia – Pécs, 2010. május 25-26.

Az elmúlt tíz évben a hazai orvoskarok Magatartástudományi Intézetei minden évben megrendezték közös konferenciájukat, melyeken a magatartástudományok oktatásának megbeszélése mellett kutatási eredményeikről is beszámolhattak. A X. Jubileumi Magatartástudományi Napokra a Pécsi Akadémiai Bizottság Pszichológiai Munkabizottsága közreműködésével Pécsett került sor.

Visszatekintve az előző tíz évre elmondható, hogy a rendezvény jelentős átalakuláson ment keresztül. Története tükrözi a magatartástudományok helyzetének változását az orvosképzésben és gyógyításban. Nézőpontjai egyre inkább elfogadottá váltak a társadalomban, beépültek az egészségüggyel és a határterületi kérdésekkel összefüggő beszédmódokba, társadalmi programokba. Konferenciáinkon kezdetben egymás szemléletének és munkájának megismerését tűztük ki célul. Bemutattuk és megvitattuk tantárgyainkat, hatékonyabb oktatási modelleket és technológiákat kerestünk. Kutatócsoportjaink bemutatkozása lehetővé tette szakmai együttműködések kialakítását. A 6-10 évvel ezelőtti időszak egyik meghatározó jellemzője volt szinte mindegyik orvoskaron, hogy a magatartástudományoknak meg kellett küzdeniük azért, hogy bebocsátást nyerjenek az orvosképzés tradicionális kurrikulumába, és többé-kevésbé elfogadott tantárgyakká, diszciplinákká váljanak. Az utóbbi években az orvosi szemlélet sokat változott. A magatartástudományok bizonyították létjogosultságukat az orvosképzésben és a gyógyításban egyaránt. Elfogadottságuk és presztízsük javult. Tantárgyi repertoárunk színes, széleskörű és gyakorlatorientált; az érdeklődő tájékozódhat intézeteink kurzuskínálata alapján.

A magatartástudományok szemléletét az interdiszciplinaritás jellemzi. Egységesítő modellben vizsgálja és mutatja be az egészség-betegség, orvos-beteg-gyógyítás kérdéseit. Kutatási modelljei is az integráció irányába fejlődnek, pl. az idegtudományok és a klasszikus lélektan jelenségei mindinkább egységes szemléleti paradigmában értelmezhetők. A pszichoszomatika korszerű felfogása és bizonyítható kutatási eredményei remélhetőleg végképp feloldják a hagyományos orvoslásban máig élő dualista testlélek felfogást. A magatartástudományok – interdiszciplináris jellegüknél fogva – nemcsak a lélektan és az idegtudományok, hanem az orvosi antropológia, etika és szociológia területén is vállalják azokat a kihívásokat, melyeket a változó társadalom egészséggel és gyógyítással összefüggő problémái, aktuális kérdései támasztanak. Példaképpen: egészségmegőrzés és prevenció, esélyegyenlőség, döntéshozatali kompetenciák az orvoslásban, az orvosi szerep változásai, stb. A X. Magatartástudományi Napok a korábbiaknál jóval egységesebben jelenítette meg ezt a széles spektrumot. Intézeti profilok helyett a hazai környezetben fontos kompetenciáit mutatta be, bizonyítva ezzel, hogy a hazai orvoskarokon sokszínű, de egységes szakmai nyelvet beszélő, és a társadalmi kihívásokra érzékenyen reagáló magatartástudományi kultúra alakult ki.

A konferencián nyolc szekció, két poszterszekció és egy műhely foglalkozott az aktuális kérdésekkel. A regisztrált résztvevők száma meghaladta a százat. A nyitó előadásban azokról a tényezőkről hallottunk, melyek a társadalmi értékrend változásain és a fiatal generációk létbizonytalanságán keresztül a népesség csökkenéséhez vezetnek. A 21. század orvosi identitásának kérdéseit vizsgálta az első plenáris szekcióülés. A hagyományos gyógyító orvos viszonylag jól megrajzolható képe nagymértékben megváltozott. A mai kor orvosának szerepei és kompetenciái sokrétűek és eltérőek lehetnek: a gyógyító szerepfelfogás mellett megjelentek a szolgáltató orvos, a menedzser, a kommunikátor és más attribútumokkal jellemezhető orvosképek is, rámutatva az orvos szerepének differenciálódására a modern társadalmakban.

Az egészségmagatartásról, prevencióról, rehabilitációról és rokon területeikről két szekciót szerveztünk. Az első az egyén egészséghez való viszonya és a betegek magatartása szempontjából mutatta be vizsgálati eredményeit, míg a második az egészségesség, jóllét, megelégedettség, életminőség egyéni és közösségi változóit elemezte pszichológiai és szociológiai nézőpontokból. A gyakorlati magatartástudomány egy teljes szekciója foglalkozott a gyász és veszteség – beleértve a betegség okozta veszteségeket – problémáival. Gyakorló orvosok számára különösen hasznosak lehetnek a veszteségek feldolgozását segítő ismeretek, mert hatékonyabb segítséget tudnak nyújtani betegeiknek és azok hozzátartozóinak a megküzdésben. A következő ülésen a hallgatók orvosi szocializációját segítő programok bemutatása kapott helyet. A gyakorló orvos számára is érdekes előadások foglalkoztak a betegek tünetértelmezésével, betegségtörténetük konstruálásával. *Bálint Mihály* munkásságát idézte a gyógyító kapcsolatot a szomatikus betegek esetében is átszövő rejtett, de a gyógyítást befolyásoló érzelmi folyamatok elemzése. A kognitív idegtudományi szekció előadásai a magatartásszabályozás megértéséhez járultak hozzá. Az autonómia fogalma köré szerveződtek az orvos-beteg kapcsolat filozófiai kérdéseit tárgyaló előadások. A párhuzamos ülések sorát az egészségszociológiai műhelyek és kutatások bemutatása zárta. A poszterszekcióban csaknem 30 poszter reprezentálta a magatartástudományok szinte teljes spektrumát.

A konferencia kiemelt rendezvénye volt a „Trauma és közösség” című, részben zártkörű műhelybeszélgetés, melynek témája a 2009. november 26-án a PTE-n történt végzetes kimenetelű fegyveres támadás volt. Mint ismeretes, a Magatartástudományi Intézet és az Egészségpszichológiai Konzultációs Szolgálat munkatársai szervezték meg azt a komplex ellátó rendszert, mely a tragikus eseményben bármilyen módon érintetteknek a pszichológiai segítség lehetőségét biztosította. A műhely célja az volt, hogy az ellátásban részt vett szakemberek megoszthassák egymással és képzett kollégáik szűkebb körével személyes élményeiket és tapasztalataikat. Áttekintsék az ellátó rendszer egészének és egyes elemeinek hatékonyságát, továbbá modellt kínáljanak az esetleg máshol előforduló kritikus helyzetek kezelésére. A csoporttársak ellen elkövetett fegyveres támadás az egész egyetemi közösséget érintette, ezért a tragédia közösségi és intézményi szintű, nyílt kezelése elengedhetetetlen a hatékony feldolgozáshoz. A műhely moderálására kívülálló személyt, debreceni kollégánkat kértük fel.

Bevezetőjében az ellátás egyik fő szervezője – a Magatartástudományi Intézet igazgatója – foglalta össze a lövöldözés rendkívüli, a közösséget traumatizáló hatását, illetve azokat a lépéseket, melyeket az esemény délutánjától kezdve tettünk a pszichológiai segítség megszervezésére. Az Egészségpszichológiai Konzultációs Szolgálat vezetője bemutatta az ellátó rendszer felépítését és elemeit, melyek a traumatizáló élmény pszichológiai folyamatát figyelembe véve kínáltak segítséget a feldolgozáshoz. A krízisin-

tervenció több szinten zajlott párhuzamosan, az érintettek aktuális szükségletei szerint. A rendőrség pszichológusa ismertette a kritikus helyzetekben követendő szakmai protokollt. Pszichiáter kollégánk szubjektív tapasztalatait osztotta meg az orvosi közegben végzett krízisterápiáról. Csoportdinamikai folyamatokról és személyes reakcióikról számoltak be a csoportos krízisintervenciót végző szakemberek. Nagyszámú médiaanyag alapján elemezte az események sajtóban megjelent bemutatását, értelmezéseit egyik munkatársunk, és bepillantást nyertünk az egyetem intézményi kommunikációs stratégiájába is. A diszkussziót követően a konzultációs szolgálat munkatársa vázolt fel néhány csoportlélektani szempontot, melyek megértése és tudatosítása harmonikusabbá és hatékonyabbá tehetné a kar – hallgatók, oktatók, és más munkatársak – közösségi kapcsolatait, következésképpen a hasonlóan drámai, váratlan eseményekkel kapcsolatos válaszlépéseit is. A „Trauma és közösség" műhely egységes keretbe és modellbe foglalta azt a tevékenységet, mellyel kollégáinkkal együtt hozzájárultunk a tragikus esemény lélektani kezeléséhez. Tapasztalataink a közeljövőben publikáció formájában is megjelennek.

A X. Jubileumi Magatartástudományi Napok releváns és aktuális kérdésekkel foglalkozott, sikeres rendezvényeink sorát gyarapította. A társas együttlétre, kötetlen beszélgetésekre is alkalmat adó időbeosztás lehetővé tette személyes kapcsolataink elmélyítését is.

Dr. Varga József
PTE ÁOK Magatartástudományi Intézet

Neuropeptides 2010

Beszámoló az Európai és Amerikai Neuropeptid Társaságok 7. közös konferenciájáról

A neuropeptidek az ideg- és immunsejtekben termelődő, általában 10-40 aminosavból álló molekulák, melyek számos fiziológiai és patológiás folyamatban regulátor szerepet töltenek be. Fontos transzmitterek a fájdalomérzésben, gyulladásban, az immunválaszok modulálásában, az anyagcsere szabályozásában, hatnak a neurodegeneratív elváltozásokban, szerepet játszanak a viselkedési folyamatokban. Élettani szerepük felderítése mellett kutatásuk azért fontos, mert hatásaik befolyásolása új célpontokat jelenthet a kifejlesztendő, új gyógyszerek számára.

Az Amerikai és Európai Neuropeptid Társaságok ebben az évben Magyarországon, Pécsett tartották közös konferenciájukat. Az a megtiszteltetés érte karunk Farmakológiai és Farmakoterápiai Intézetét, hogy a konferenciát június 21-24. között megrendezhette. Ez volt a 7. „Joint Meeting" és mindkét társaság itt ünnepelte megalakulásának 20. évfordulóját. A rendezvény kapcsolódott Európa Kulturális Fővárosa tudományos programjához, bár az EKF rendezőitől csak erkölcsi támogatásban részesült. A konferenciának a Palatinus Szálloda adott otthont. Az előadásokat az elegáns Bartók teremben tartottuk. Húsz országból 120 résztvevő érkezett, az Egyesült Államok,

Kanada, Kína, Japán, Ausztrália, Izrael jeles képviselői mellett Európából a britek, lengyelek, németek és olaszok jöttek nagyobb csapattal. A szervezők részéről nagy gondot fordítottunk arra, hogy az elhangzó előadások minél szélesebb körét fogják át a neuropeptid kutatásoknak. A konferenciát 10 szimpózium és két poszter szekció keretében bonyolítottuk le. Külön szekcióban szerepeltek a fiatal kutatók, akik jelentős utazási támogatást kaptak a szervezőktől, hogy részt vehessenek a rendezvényen. Az Európai Neuropeptid Klub részéről *Pierangelo Geppetti* professzor tartott igen érdekes, színvonalas plenáris előadást, melyben bemutatta a társaság 20 évének legfontosabb momentumait és röviden beszámolt saját kutatói pályájáról is. Három éve a társaság egyik alapító tagja meghirdette a „Manfred Zimmermann Award"-ot, amelyet az a tag kaphat meg, akinek munkássága kiemelkedik a neuropeptid kutatásokban. Ebben az évben a díj nyertese *Geppetti* professzor volt. A díjat jelképező diplomát az alapító, *Manfred Zimmermann* adta át. Az Amerikai Neuropeptid Társaságot *Illana Gozes* professzor, a társaság elnöke képviselte plenáris előadásával. Saját példáján bemutatta, hogyan ötvözhetők az alapkutatási adatok az alkalmazott kutatással, és hogyan hasznosíthatók a laboratóriumi eredmények a gyógyszerfejlesztésben. A 10 szimpózium fő témái a fájdalom, gyulladás, neurodegeneráció, neuroprotekció és stressz voltak. *Daniel Hoyer,* a Novartis gyógyszergyár munkatársa kiváló szekciót szervezett azokról a neuropeptidekről és receptoraikról, melyek potenciális gyógyszercélpontok lehetnek. A Farmakológiai és Farmakoterápiai Intézet munkatársai közül *Helyes Zsuzsanna* a tachykininek gyulladásban kifejtett szerepéről, Sándor Zoltán a TRPV1 receptor knock-down transzgenikus egereken végzett vizsgálatokról, *Sándor Katalin* pedig a kollagén antitesttel indukált ízületi gyulladásról tartott előadást. Fiatal munkatársaink, PhD-hallgatóink és TDK-tagjaink, *Boros Melinda, Elekes Krisztián, Markovics Adrienn, Nagy Péter, Szitter István* és *Szőke Éva* poszterrel szerepeltek.

Az EKF gazdag kulturális kínálata mellett villányi bortúrát szerveztünk a résztvevőknek. Ismervén a villányi borok minőségét, nem vallottunk szégyent ezzel a programmal. A Polgár Pincészet borait kóstolgatva talán azt is elnézték a vendégek, hogy a vacsora nem volt éppen első osztályú.

A díszvacsorát a Palatinus Szálloda Bartók termében rendeztük. Itt adtuk át a „Young Investigator Travel Award"-ot tíz fiatal kutatónak; három poszter tulajdonosa pedig értékes tárgyjutalmat, számítógépes külső meghajtót vehetett át. A műsort a *Daniels Spears Brass Band* szolgáltatta. A pécsi zenészekből álló fúvós szextett vidám és színvonalas produkciója nagy tetszést aratott. A hangulatot tovább fokozta, mikor *Alasdair MacKenzie* skót dudáján játszva bevonult a terembe. Az aberdeeni kutató bebizonyította, hogy nemcsak a tachykininek kutatásában ért el jelentős eredményeket, de hangszerének is kiváló mestere.

Mivel a konferencia-szervezés egyik legnehezebb feladata az anyagi támogatás megszerzése, nem szabad elfeledkeznünk a szponzorokról. A konferenciát nagyobb összeggel támogatta az NKTH Mecenatúra pályázata, a Baross Program, a Dél-dunántúli Regionális Innovációs Ügynökség, a Pécsi Tudományegyetem és a Richter Gedeon Gyógyszergyár. A kiemelt támogatók mellett hét külföldi cég, mint kiállító vett részt az eseményen.

A Palatinus Szálló megfelelő helyszínnek bizonyult, kiváló konyháját dicséri az ebédek és a díszvacsora minősége. A hotel vezetői segítőkész, konstruktív partnereknek bizonyultak.

És végül szeretnék köszönetet mondani azoknak, akik részt vettek a konferencia szervezésében és lebonyolításában: *Szolcsányi Jánosnak,* a konferencia tiszteletbeli elnökének, *Kemény Ágnesnek* a konferencia titkárának, aki igazi motorja volt a szervezési feladatoknak, *Helyes Zsuzsanna* tudományos titkárnak, *Gáspár Attilának* a pénzügyi és informatikai feladatok felelősének, *Haga Krisztián* pályázati szakreferensnek és a Farmakológiai Intézet minden tagjának, akik lelkesen és legjobb tudásuk szerint segítették elő a konferencia sikerét.

A tavalyi kongresszust Salzburgban tartották, jövőre Bostonban, két év múlva Londonban szervezik. E sorok írója örömmel tölti el, hogy ebbe a kiváló társaságba 2010-ben Pécs is befért. A konferencia részletes programja és további képek megtekinthetők a honlapon.

Pintér Erika
egyetemi tanár
a konferencia elnöke

A Magyar Laboratóriumi Diagnosztikai Társaság 55. Nagygyűlése

Az MLDT kétévenként megrendezésre kerülő kongresszusára ebben az évben a PTE Laboratóriumi Medicina Intézet munkatársaiból álló szervező és tudományos bizottság támogatásával 2010. augusztus 26-28. között került sor az ÁOK Elméleti épületében. A nagygyűlésen több mint 600 regisztrált résztvevő és a laboratóriumi diagnosztikumok, műszerek előállításával foglalkozó cégek közel 100 képviselője jelent meg.

A kongresszust köszöntötte *Bódis József* rektor, *Kollár Lajos* főigazgató, *Németh Péter* dékán, *Kappelmayer János* MLDT elnök és *Kovács L. Gábor* a nagygyűlés elnöke. A hagyományok szerint átadták az MLDT **Jendrassik Lorándról** elnevezett díjat. Idén a horvát *Elizabeta Topiæ,* a Zágrábi Egyetem professzora, *Havass Zoltán, Szabó Antal* és *Faragó Ferenc* (poszthumusz) részesült a kitüntetésben, több évtizedes szakmai munkájuk elismeréséül. Kimagasló szakmai munka elismeréseként az MLDT **Pándy Kálmán** emlékdíját kapta: *Magyarlaki Tamás, Antal-Szalmás Péter* és *Hadarits Ferenc.*

A tudományos program két párhuzamos szekcióban, kilenc témakörben zajlott, felkért és a kongresszusra jelentkezőkből kiválasztott, összesen 64 előadó prezentációjával. A nagygyűlésen a hazai meghívott előadók mellett holland, horvát, német, olasz, román előadók szerepeltek. A legnagyobb szakmai érdeklődést kiváltó szekciók az *„Újdonságok az endokrin laboratóriumi diagnosztikában”*, a *„Modern laboratóriumi vizsgáló eljárások”*, a *„Molekuláris laboratóriumi diagnosztika”* voltak. A laboratóriumi medicina oktatása, a minőségi kihívások, az ágymelletti diagnosztika és az esetek interaktív diszkussziója szintén nagyszámú hallgatót vonzott. Az ebédszünetben a legújabb műszer és diagnosztikai fejlesztésekről céges szponzorált előadások hangzottak el. Az előadások mellett, részben a szekciók témaköréhez kapcsolódó területeken, 90 poszter bemutatása is lezajlott. A zsűrizett poszterek szerzői között két szerzőcsoport az MLDT nagy értékű díját, kettő pedig a magyar diagnosztikai ipar (HIVDA) különdíját nyerte el.

Az előadások és poszterek mellett 460 m² alapterületen, 25 kiállító mutatta be a laboratóriumi diagnosztikai ipar újdonságait.

A rendkívül feszes tudományos program mellett társasági programokon is lehetőség volt kikapcsolódásra. A megnyitót követő fogadás után a Bazilikában *Király Csaba* orgona- és *Horgas Eszter* fuvolaművészek adtak nagysikerű koncertet, majd másnap zenés, táncos svédasztalos vacsorára került sor.

Dr. Liszt Ferenc

PhD-felvételi sorrend a 2010-2013-as képzési időszakra

Név	programvezető témavezető	tanulmányi eredmény	tudományos eredmény	nyelvtudás	egyéb	bizottság	össz-pontszám
1. Fisi Viktória	Dr. Nagy Judit (Dr. Wittmann István)	11	21,8	2,5	0	15	50,3
2. Woth Gábor László	Dr. Kovács L. Gábor	11	16	3	5	15	50
3. Borbély Éva	Dr. Pintér Erika (Dr. Helyes Zsuzsanna)	7	17,3	5	0	15	44,3
4. Kellermayer Zoltán	Dr. Németh Péter (Dr. Balogh Péter)	10	14,5	3	0	15	42,5
5. Dr. Nagy Tímea	Dr. Horváth Örs Péter Dr. Gődény Mária	12	10,7	2	2	15	41,7
6. Hajna Zsófia Réka	Dr. Pintér Erika	12	8	5	0	15	40
7. Dr. Kalmár Zsuzsanna	Dr. Komoly Sámuel Dr. Janszky József	4	17,4	3	0	15	39,4
8. Dr. Kovács Beáta	Dr. Emődy Levente	10	12	2	1	14	39
9. Dr. Vígvári Szabolcs	Dr. Emődy Levente (Dr. Kocsis Béla)	10	9,6	3	1	15	38,6
10. Dr. Fónai Fruzsina	Dr. Sümegi Balázs (Dr. Veres Balázs)	12	6,4	6	0	14	38,4
11. Miklós Zsanett Éva	Dr. Rőth Erzsébet (Dr. Jancsó Gábor)	5	16,2	2	0	15	38,2
12. Antus Csenge Petra	Dr. Sümegi Balázs (Dr. Veres Balázs)	12	8,5	2	0	15	37,5
13. Janicsek Ingrid	Dr. Melegh Béla	6	7	3	5	14	35
14. Maász Gábor	Dr. Sümegi Balázs	6	14,1	1	0	13	34,1
15. Valasek Andrea	Dr. Melegh Béla	7	7,1	1	5	13	33,1
16. Tarjányi Zita	Dr. Kovács L. Gábor (Dr. Mezősi Emese)	7	6	1	5	14	33
17. Poór Miklós	Dr. Kellermayer Miklós (Dr. Kőszegi Tamás)	8	4	1	4	14	31
18. Kovács Viktória	Dr. Rőth Erzsébet (Dr. Szokodi István)	6	8	1	0	15	30
19. Felső Péter	Dr. Emődy Levente (Dr. Kocsis Béla)	9	2	1	1	15	28
20. Németh Nándor	Dr. Trixler Mátyás (Dr. Tényi Tamás)	10	4	1	0	13	28
21. Dr. Soós Tünde	Dr. Molnár Dénes	5	9,2	1	0	12	27,2
22. Simon Mihály	Dr. Rőth Erzsébet (Dr. Szokodi István)	8	4	2	0	13	27
23. Kovács Judit Klára	Dr. Emődy Levente (Dr. Schneider György)	4	6	2	1	13	26
24. Springó Zsolt	Dr. Komoly Sámuel (Dr. Koller Ákos)	2	8,6	1,5	0	13	25,1
25. Dr. Marton Andrea D.	Dr. Komoly Sámuel (Dr. Barsi Péter)	3	6	2	0	14	25
26. Molnár Eszter Barbara	Dr. Sümegi Balázs	7	2,6	1	0	13	23,6
27. Takácsi-Nagy Anna E.	Dr. Szeberényi József	2	5,6	3	0	11	21,6
28. Barcsi Beatrix	Dr. Trixler Mátyás (Dr. Kállai János Dr. Hollódy Katalin)	0	5,8	1	0	12	18,8
29. Buzási Péter	Dr. Emődy Levente (Dr. Kocsis Béla)	0	4,6	1	1	11	17,6
A Kar által biztosított keret terhére							
30. Habon Kata	Dr. Sümegi Balázs (Ifj. dr. Gallyas Ferenc)	5	6,1	5	0	12	28,1
31. Párniczky Andrea	Dr. Komoly Sámuel (Dr. Koller Ákos)	6	9	1	0	12	28
32. Bodnár Tamás	Dr. Rőth Erzsébet (Dr. Simor Tamás)	2	2	3	0	10	17

FP 7 SmART programkeret terhére								
33.	Koller Ágnes Hanna	Dr. Koller Ákos	12	6	3	1	13	35
FAGCENTR projekt terhére								
34.	Dr. Melegh Szilvia Zsóka	Dr. Emődy Levente (Dr. Tigyi Zoltán Dr. Schneider György)	12	3	2	1	13	31
Határon túli magyar pályázók								
35.	Dr. Kátai Emese	Dr. Kellermayer Miklós (Dr. Miseta Attila)	12	4	2	4	13	35
36.	Boros Major Anita	Dr. Sümegi Balázs (Ifj. dr. Gallyas Ferenc)	6	13	2	0	14	35

Dr. Fischer Emil
egyetemi tanár
a Doktori Tanács elnöke

Beszámoló az Amerikai-Magyar Orvosszövetség (Hungarian Medical Association of America – HMAA) balatonfüredi nyári diákkonferenciájáról (2010. augusztus 20-21.).

A korábbi évekhez hasonlóan idén augusztusban ismét megrendezésre került az Amerikai–Magyar Orvosszövetség (HMAA Hungary Chapter) nyári diákkonferenciája. A rendezvénynek hagyományosan a balatonfüredi Állami Szívkórház adott otthont 2010. augusztus 20-21-én.

A főszervezők – *dr. Tárnoki Ádám* és *dr. Tárnoki Dávid* – idén is nagyszerűen gondoskodtak a konferencia zökkenőmentes lebonyolításáról. Segítségükre voltak az AMOSZ hallgatói képviselői, köztük Pécsről *Horváth Gábor,* VI. éves orvostanhallgató. Szükség is volt a segítőkre, hisz közel kétszáz résztvevője volt a konferenciának, többségük a négy orvosegyetemről érkezett, de vidéki szakorvosok, valamint az Egyesült Államokból érkezett orvosok, professzorok is részt vettek a tartalmas programokon.

A PTE-ÁOK hallgatói közül már a tavalyi évben is többen tartottak előadást a konferencián. Idén a Kari Tudományos Diákköri Vezetőség és *dr. Miseta Attila* dékánhelyettes támogatásának köszönhetően 30 hallgató részvételi díját fedezte a PTE ÁOK, így még népesebb hallgatói tábor vehetett részt a konferencián, mint korábban. A résztvevők számát tekintve az előkelő második helyet érte el egyetemünk a budapesti Semmelweis Egyetem után.

A konferencián TDK-s és PhD-s hallgatók is részt vettek. A két nap alatt, két előadóteremben reggeltől késő délutánig körülbelül 120 előadást hallhattunk magyar és angol nyelven. Az angol nyelvű előadást azért is választották a korábbi éveknél jóval többen, mert idén fődíjként a szakmai zsűri által legjobbnak véleményezett angol nyelvű előadó amerikai utat nyert a HMAA októberben Sarasotaban megrendezésre kerülő konferenciájára.

A konferencián meghívott előadóként tiszteletét tette *dr. Peredy Tamás* (a HMAA elnöke), *dr. Garami Zsolt, dr. Somkúti István* (az HMAA következő elnöke), *dr. Forbáth Péter* (HMAA korábbi elnöke), *dr. Koller Ákos, dr. Karlinger Kinga, dr. Horváth Ildikó, dr. Süveges Ildikó* is.

A tudományos előadások között lehetőség nyílt az Egyesült Államokból érkezett vendégekkel való beszélgetésekre, az ottani egészségügyi rendszer, problémák megtárgyalására is. Az érdeklődő hallgatók megismerkedhettek a HMAA által szervezett hatodéves buffalo-i cseregyakorlat menetével és egyéb külföldi tanulmányi, illetve kutatói utak lehetőségeivel is. A buffalo-i cseregyakorlat keretében három hónapot lehet eltölteni az Egyesült Államokban, ezalatt a hatodéves gyakorlatok egy része elvégezhető. A gyakorlat költségeinek fedezéséért támogatást lehet igényelni a Hungarian-American Enterprise Scholarship Fund's

(HAESF) magyarországi képviseleténél, így egy nagyon jó lehetőség adódik a hallgatóknak egy másik ország egészségügyi rendszerébe betekinteni, az angol nyelvet elsajátítani és tapasztalatot szerezni. Eddig a pécsi diákok közül még nem sokan pályáztak erre a lehetőségre, de reméljük a következő években egyre több érdeklődő lesz egyetemünkről is.

A színvonalas tudományos program mellett számos szórakoztató esemény is várta a konferencia vendégeit: vízilabdameccs, kvízjáték, zongorabemutató, „gofri-party", valamint vacsora a Balaton partján.

A Szívkórház úszómedencéjében a négy orvosi egyetem csapatai, illetve a professzori és elnöki csapatok csaptak össze a habok között. A pécsi férfi és női csapat is gólzáporral örvendeztette meg a közönséget és fölényes győzelemmel zárta a meccset, így aranyérmekkel és kupával térhettek haza. A professzori csapatban *dr. Koller Ákos* káprázatta el a nézőket egy-egy szép lövéssel. A sportesemények után a Borcsa csárdában megrendezett kellemes vacsorához jó hangulatot varázsolt az augusztus 20-i tűzijáték.

A konferencia zárására augusztus 21-én késő délután került sor. Nagy volt az izgalom, de míg a pontok összeszámlálása folyt, a zsűri döntésére várva mindenki szívesen fogyasztotta a hallgatói képviselők által készített „gofri-party" finomságait.

Szép számú díjazott előadás született, hiszen szekciónként különdíjakat, a 10 legjobb előadás díjait és a fődíjat is kiosztották. A legjobb angol nyelvű előadással *Németh Károly,* a Semmelweis Egyetem hallgatója nyert, így ő részt vehet az idei sarasota-i konferencián. A fődíjat igaz nem sikerült elhoznunk, de a PTE-ÁOK hallgatói több kategóriában is a legjobbnak bizonyultak. *Mester Miklós Gyula* a pulmonológia-reumatológia-biokémia-mikrobiológia, *Szabad Árpád Olivér* az élettan-kórélettan, *Sarlós Donát Péter* a sebészet, *dr. Lenkey Zsófia* a kardiológia, *dr. Kellermayer Zoltán* az immunológia-sejtbiológia-genetika, *Benkovics Barbara Zsuzsanna* és *Szabó Laura Ilona* pedig az aneszteziológia szekcióban bizonyult a legjobbnak. A kérdésekkel legaktívabban résztvevők is díjat vehettek át, amiben *dr. Kellermayer Miklós* és *Szabad Árpád Olivér* részesült. Az összesített pontszámok tekintetében szekciótól függetlenül az első tíz helyezettet még külön díjazták, így

Nagy Máté, dr. Lenkey Zsófia, Sarlós Donát Péter, László Eszter, Szabad Árpád Olivér is elismerésben részesült, így a tíz legjobb előadó közül öt egyetemünkről került ki.

Reméljük, az idei sikeres konferencián a nagyszámú résztvevőn, és pécsi sikereken felbuzdulva jövőre még többen eljönnek, részt vesznek a konferencián, ahol összemérhetik tudásukat, tájékozódhatnak más hasonló témájú kutatásokról, aktívan kikapcsolódhatnak, sportolhatnak, és jól érezhetik magukat.

Írta: **Gara Edit**
Horváth Gábor

(Az HMAA Hungary Chapter-ről bővebb információk, a konferencia eredményei és fényképei megtalálhatók a honlapon, illetve további információk forrása a www.hmaa.org honlap.)

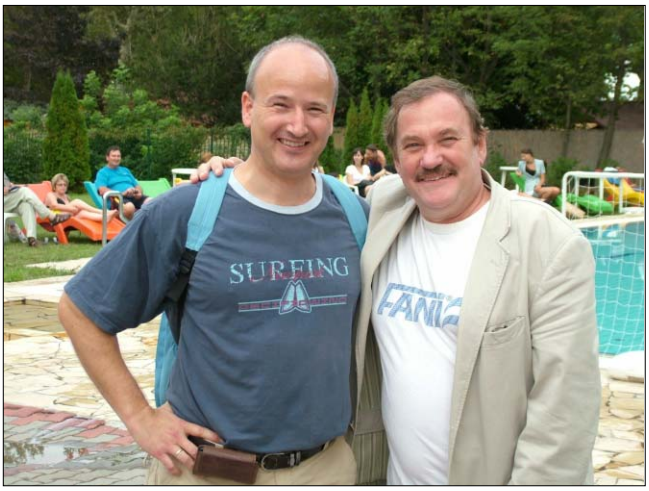

Ifjabb dr. Kellermayer Miklós (aki Pécsről származott el Budapestre és jelenleg a Semmelweis Egyetem oktatási rektorhelyettese), valamint dr. Koller Ákos (aki Budapestről vette át a pécsi Kórélettani és Gerontológiai Intézet vezetését).

Dr. Csáthy László (HMAA Hungary Chapter egyetemi kapcsolattartója), dr. Forbáth Péter (HMAA korábbi elnöke), dr. Leidl Péter (HMAA elnökségi tagja), dr. Somkúti István (az HMAA következő elnöke), és dr. Koller Ákos.

First Alumni Meeting

Külföldi öregdiákjaink találkozója

Még nem volt internet, még nem voltak mobil telefonok, talán még a mindennapok sem voltak olyan száguldóak, mint manapság.

1990-et írtunk, amikor az első angol programos évfolyam diplomaosztóján végzős diákjaink biztosan tudták már, hogy a sok tanulással, vidámsággal, szerelmekkel és álmokkal teli évek örökre második otthonukká tették városunkat és orvoskarunkat. Persze, az azóta végzett hallgatók ugyanezt érezték és mi is mindig ebben hittünk.

Ebben a reményben kezdtünk neki a hallgatók megkeresésének, mely világháló ide, közösségi oldalak és mobiltelefonok oda, néha reménytelenül nehéznek tűnt a világ távoli pontjain élő öregdiákok felkutatása.

De az Alma mater hívó szava erős volt, legyőzött minden távolságot és szép számban idevonzotta hallgatóinkat Norvégiából, Görögországból, Iránból, de még az Amerikai Egyesült Államokból is, csak a legnagyobb messzeségből érkezőket említve.

Aki itt volt, sosem fogja elfelejteni, milyen bátortalanul, izgalommal telve léptek be aulánkba az első regisztrációra érkezők. Óvatosan tekintgettek körbe, hogy ki van már itt, kit ismernek és felismerik-e egyáltalán a hajdan volt diáktársakat, mindenkit akit kell, hisz húsz év, de annak a fele is nagy idő.

Aztán szélesre tárt karok és mosolyok, mindenki felszabadultan csevegett, hisz hazaérkeztek hozzánk.

A legelső évek végzettjei is itt voltak páran, büszkék vagyunk arra, hogy szabadidőt, energiát, pénzt nem kímélve, családjukat is magukkal hozva nem volt kérdés számukra, hogy itt a helyük – újra. A boldog egymásra találás során aztán alig tudtuk őket a buszba gyűjteni, hogy a régi, kedvelt ízek magyaros menüsorát együtt költhessük el. A városi panorámánál szebb színfalat nem is kívánhattunk volna visszatérőinknek. A magyar borok, a finom ételek, a jó társaság kellemes háttere volt a nagy beszélgetéseknek, miközben sorra bukkantak fel újabb ismerősök, a később érkezők, akiknek együtt örültünk.

Másnap kisebb – hiszen a diákélet régmúlt, de nagysikerű receptjét felelevenítve, hatalmas bulit csaptak, ami után, ismerjük őket, nehéz felkerekedni reggel –, de annál érdeklődőbb társasággal vágtunk neki a belváros újrafelfedezésének. Volt, aki babakocsival, várandós feleséggel is

Találkozás

Dr. Miseta Attila dékán

végigjárta a Cella Septichorát. Mindenkit lenyűgözött a tanulóévekben még fel sem tárt világörökségünk. Meglepődve néztek körül a megújult tereken, a diákkori emlékek szinte rájuk zúdultak, de folyton kérdeztek a máról is. Van-e velük azonos nemzetiségű diák és mennyien vannak és milyenek, olyanok-e, mint ők voltak? Meséljünk kedvenc tanáraikról, milyen az élet a gyakorlati és elméleti órákon? A főtéren tartott kávészünet alatt az első éves angol, német programos hallgatók City Race programjába is bekapcsolódtunk, kicsit irigykedve nézték a „mostaniakat", de jó volt találkozni, hisz így ők is újra diákok lettek.

Az időjárás kegyes volt hozzánk, éppen ilyen remek napsütéses kirándulóidőt rendeltünk aznapra. Később négy emelet mélyre ereszkedve a pécsi pezsgőkóstolás és a hatalmas pincerendszer is újdonság volt mindannyiuknak.

A gálaestre aztán újra az aulánkban gyűltünk össze. Sorra készültek a mókás képek az Alumni paravánnál és vártuk az újabb érkezőket, akik ha csak egy estére is, de eljöttek régi professzoraikkal, oktatóikkal találkozni.

Dr. Miseta Attila dékán úr ünnepi megnyitójában a távolléte ellenére lélekben és szép képeivel így is velünk tartó *Lázár Gyula* professzor úr Baranyát bemutató fotókiállítását is megnyitotta.

Az angol program múltját és jelenét bemutató előadásnak, melyet *dr. Nyitrai Miklós* professzor úr tartott, valamint *Ohmacht Róbert* professzor német nyelvű képzésünket megismertető előadása nagy érdeklődést váltott ki. Az este során a beszélgetésekből megtudtuk, hogy rövidesen saját gyermekeik és rokonaik jelentkezését is fontolgatják már volt hallgatóink, mely komoly elismerése a nálunk folyó képzésnek.

Losonczy Hajna professzor asszony kedves szavaival idézte a régmúltat, majd *Tóth Pál* professzor úr okozott nagy derültséget a komikus történeteket ötvözve a korábbi diákévek emlékeivel. Az ő válasza, melyet az előadás- felkérésre tett, tükrözi oktatóink nyitottságát, elkötelezettségét:

„… a volt hallgatók felkérése akkora megtiszteltetés, amekkorát visszautasítani nem lehet, vagy nagyon nehéz, mert ez „az igazi visszhang, ami térben és időben messziről jön" (Romhányi professzor)."

Alumni tagjaink képviseletében dr. Reza Hemmati, aki a találkozó létrehozásának ötletadója és lelkes motorja is volt, valamennyi diákunk nevében megköszönte orvoskarunk segítő támogatását, az estére szép számban érkező professzorok, kollégák részvételét.

Dr. Nyitrai Miklós előadása

Nagy elismerést váltott ki hallgatóink igazán magas színvonalú zenés-táncos műsora, mely nyomán a régi együtt muzsikálás, a közös esték hangulata idéződött fel öregdiákjainkban.

A szeretett tanárok, oktatók körében, a szép emlékek társaságában gyorsan múltak az órák. Végzett diákjaink elért szakmai sikereit magunkénak érezve, büszkék vagyunk rájuk.

Az utolsó percekben is címeket cseréltünk, családi fotókat néztünk, jegyzeteket írtunk, hogy kit hol keressünk, tudunk-e az akkori tanulmányi felelősről, segítsünk a következő találkozó megszervezésében, minden képet küldjünk el nekik, mert az nagyon fontos.

Fényképezkedtünk

Mi pont ennek a sok feladatnak örülünk, a kapcsolat él, ez volt a célunk. A láthatatlan kötelék szoros és mi egyre több szállal szeretnénk erősíteni. Számítunk rájuk és ők is számíthatnak ránk, lesz még sok Alumni találkozó, csak jelképesen búcsúztunk.

Ma sokukhoz van már internet címünk és azonnali elérést biztosító mobilszámaink, de még többjüket keressük. A rohanó hétköznapokban rájuk mindig szakítunk időt, mindig visszavárjuk őket!

Földényi Gabriella
irodavezető, PR Iroda

Orvoskari Hírmondó, 2008. november-december

Köszönet és tisztelet Genzwein Ferencnek, a szári Romhányi Napok kezdeményezőjének

1999-ben a Fejér megyei Szárról egy nagyon meleg hangú levelet kaptam, melyet *Genzwein Ferenc* úr írt. A vértesaljai falut nem ismertem, csak annyit tudtam róla, hogy Romhányi György szülőfaluja.

A levél arról szólt, hogy a „Száriak Baráti Köre" emléknapot szeretne rendezni neves szülötte, *Romhányi György* tiszteletére. Rögtön igent mondtam, és elküldtem két cikkemet, melyeket német, illetve angol nyelven írtam szeretett tanárom és mindenkori mesterem emlékére.

Majd 2000-ben Romhányi György emlékülléssel kezdetét vette az azóta országos hírűvé vált orvostalálkozó megszervezése. Ebben a munkában kimagaslik Genzwein Ferenc tevékenysége. A rendezvény színhelye a szári római katolikus templom, ahol Romhányi Györgyöt (Georgius Reichenbach bejegyzéssel) keresztelték. Az első Romhányi emléknapon alkalmam volt személyesen is meggyőződni arról, hogy milyen komoly dologról is van szó. Genzwein Ferenc úr emlékezetes bevezető előadása mindenkire nagy benyomást tett. A karizmatikus oktatóról kutatóról tartott bányászlámpás előadásom is tetszéssel találkozott. Itt határozták el a Romhányi Alapítvány létrehozását és az emléknap évenkénti megtartását, „Romhányi Orvosnap" név alatt.

2001-től már *prof. Kellermayer Miklós* is bekapcsolódott a Romhányi Orvosnapok szervezésébe. A rendezvények ma már országos hírnévnek örvendenek. Nem csak hazánkból jönnek össze ezen a napon a hajdani tanítványok, munkatársak és tisztelők, orvosok és nem orvosok, hanem a szomszédos országokba, vagy távoli földrészekre elkerült tanítványok közül is nem egy. Önként vagy egy-egy téma specialistája gyanánt, felkérés alapján tartanak előadásokat a legkülönbözőbb, nem csak ovos-egészségügyi témákban. Az erdélyi Hargita Népe c. napilap is beszámolt ezekről. Elmondható, hogy a rendezvény országunk határain kívül is ismert.

Genzwein Ferenc úr lakónikus rövidségű életrajzát és néhány személyes adatát a Google és a Wikipedia is közli. Személyében karizmatikus, nagyon értékes nyugdíjas pedagódust ismerhettem meg. Pályájának állomásai: 1950: budapesti Tanítóképző; 1953: Pedagógiai Főiskola; 1954: ELTE. 1952-től a budapesti Apáczai Csere János Pedagógiai Főiskola tanársegéde; 1955-től a tatabányai Árpád Gimnázium tanára; 1960-tól a Marx Károly közgazdasági egyetem kollégiumának igazgatója; 1963 és 1970 között a Budapesti Műszaki Egyetem óraadó tanára; 1964-től a budapesti Fazekas Mihály Fővárosi Gyakorló Általános Iskola és Gimnázium igazgatóhelyettese, majd 1968-tól igazgatója.

Ebben az időben szerződött ott meg a matematikai tagozat, és 1996-ban a magyar diákolimpia csapatának tagjai a „Fazekas"-ból kerültek ki *(Lovász László, Pósa Lajos, Berkes István, Laczkovics Miklós és Pelikán József).* Lovász László már egyetemista korában kandidátus, ma több tudományos akadémia tagja, a világhírű Yale Egyetem professzoraként 1999-ben Wolf díjban részesült, ami megfelel a matematikai Nobel-díjnak, s akit 2001-ben Corvin Lánccal, majd 2008-ban Széchenyi Nagydíjjal tüntettek ki. Genzwein tanár urat 1974-től az Oktatási Minisztériumban főosztályvezető helyettesnek nevezték ki, majd titkári, 1978 és 1990 között pedig főigazgatói minőségben működött.

2000 augusztusában elmondta nekem, hogy 1946-ban mennyire megviselte a kitelepítés, amikor 27 jómódú német családot Vérteskozmára költöztettek át, az ott lakókat pedig Németországba telepítették. Szárra viszont Szlovákiából, a Csallóközből kitelepített magyar családok érkeztek. Ezt a módszert elítélte „Csúfos tett"-nek nevezte, amely évtizedekre szétszakított testvéreket, családokat!

1996-ban, az időközben elhúnyt Fischer Józseffel együtt, kezdeményezője volt a Szár Községért Baráti Kör magalapításának, amelynek tiszteletbeli elnöke 2008 óta. A kör, irányítása alatt, nagyon sokat tett Szár községért. Síkra száll a kétnyelvűségért, hiszen ő is két nyelvben nőtt fel. Ezt jelzik a szári folklórral foglakozó munkái, dalgyűjteményei, melyeket a freiburgi Johannes Küntzig Institutban is nagy becsben tartanak. Egyelőre kéziratban van a szári svábok konyhaművészetét 116 gépelt oldalon megörökítő, remek stílusban megírt receptgyűjteménye.

Él-hal Szár községért. 2000-ben Szár díszpolgára lett, 2006-ban, az 1956-os forradalom 50. évfordulóján kapta meg több évtizedes pedagógiai munkásságáért a Magyar Köztársaság Érdemkeresztjének ezüst fokozatát.

Az oktatás különböző problémáival foglalkozó tudományos munkái ma is aktuálisak. A matematika tanítását különösen a szívén viselte.

A Romhányi Orvosnapokon elhangzó előadások anyagát tartalmazó, népszerű Romhányi Füzeteket szerkeszti. „Feltérképezte" a Reichenbach/Romhányi családot; a szári Romhányi emléktábla gondolatát, melyet e sorok írója vetett fel először, rögtön felkarolta.

Ha bármikor betoppantam hozzá, mindig szeretettel, zavarba ejtő kedvességgel fogadott. Tőle tanultam a nagyszerű szendvicskrém, a „chas" receptjét, amely Odenwaldból származik.

A Romhányi tanítványok között feltünően magas az egyetemi tanárok és kiváló kórboncnokok száma, akik az iskolaalapító professzor pedagógiai és tudományos módszereit életben tartják. Ők, valamint Genzwein tanár úr szervezőkészsége a Pécsi Orvosegyetem és Romhányi György hírnevét nem csak Európába, de a világba is szétviszik.

Genzwein tanár úr ma is aktív. Optimizmusa, a jövőbe vetett hite a mai napig töretlen és kisugárzik környezetére. Hatása alól e sorok írója sem vonhatja ki magát.

Makovitzky József, Heidelberg

A látásminőség feltűnő megváltozása, ahogyan azt egyes szembetegségekben szenvedő festőművészek megélték

Személyes szakmai tapasztalataim – dr. Rácz Péter

(Az előadás elhangzott a Pécsi Akadémiai Bizottság tudományos ülésén, 2010. április 21-én.)

(A szöveghez tartozó ábrákat lásd az újság hátsó borítóján – a szerk.)

DR. RÁCZ PÉTER 1960-ban végezett a Pécsi Orvostudományi Egyetemen, summa cum laude minősítéssel. 1960. szeptember 15-től 1981. szeptember 1-jéig a POTE Szemészeti Klinikán dolgozott mint gyakornok, tanársegéd, majd adjunktus. 1981. szeptember 1-jétől 2002. március 15.-ig Szombathelyen, a Vas Megyei Markusovszky Lajos Kórházban, a Szemészeti Osztály osztályvezető főorvosi teendőit látta el. Ezt követően nyugdíjba ment, de tudományos tanácsadóként továbbra is résztvesz a szemészeti osztály tevékenységében és a kórház Tudományos Bizottságában. 1980-ban az orvostudományok kandidátusa tudományos minősítést szerzett. 1996-ban a Pécsi Orvostudományi Egyetemen egyetemi magántanár címet kapott. 2002-ben az MTA doktora tudományos fokozatot ítélték oda számára.
2008. decemberétől a Magyar Tudományos Akadémia Pécsi Területi Bizottságának (V. sz. Orvosi Tudományok Szakbizottsága) tagjai közé választották.
Főbb kitüntetései: Batthyány Strattmann László-díj, 1998.
Hirsc hler Ignác emlékérem, 2004.
Pető Ernő emlékplakett, 2004.
Pro Sanitate Savariae életműdíj, 2005.

Előadásom célja, hogy szemorvosként bemutassam, milyennek kell elképzelnünk egy-egy beteg látásromlását. A betegek általában csak annyit mondanak, hogy „romlott a látásom a jobb (vagy bal) szememen”, de ezt a látásromlást a legtöbb beteg nem képes lerajzolni. A szemorvos ezért nem tudja jól elképzelni, hogy a beteg mit is ért pontosan a látásromlásán, pedig ez fontos lenne. Rajzolni, festeni tudó emberek, különösképpen pedig festőművészek viszont tudják azt ábrázolni, amit és ahogyan látnak, mégha kisebb-nagyobb mértékben talán el is túlozzák vagy időnként mintegy „művésziesítik” bizarr látásélményeiket. Az eltérés lényege és karaktere azonban megmarad az ábrázolásban.

Különböző szembetegségek eléggé gyakran okoznak átmeneti vagy tartós látásromlást főként a látásélességben, a színlátásban és a látótérben. Az azonban eléggé ritkán fordul elő, hogy éppen festőművészt „érjen el” látásromlás, és még ennél is ritkábban találkozunk olyan festőművészekkel, akiknél a látásromlás ténye saját festményeiken jelenik meg, azaz úgynevezett entoptikai jelenségként* épül be alkotásaikba. (Úgy gondolom, komoly lelkierő kell ahhoz, hogy egy képzőművész késztetést érezzen éppen ennek megjelenítésére.)

Híres festőművészek különböző eredetű látásromlásáról viszonylag sok életrajzi és művészettörténeti adatot gyűjtöttek össze, amelyek könyv vagy tanulmány formájában megjelentek, pl. *Trevor-Roper* (1970), *Linksz* (1980), *Ravin* (1985), *Marmor* és *Ravin* (1997), de említhetem *Kovács Bálint* (1977) és *Biró Zsolt* (2003, 2008) szemész professzorok munkáit is. Benke József „Medicina a képzőművészetekben” címmel most megjelent kitűnő, terjedelmes könyve, sok érdekes képpel és fontos adatokkal.

Egyetlen szemorvos azonban mind saját, mind hosszú évtizedes gyakorlatában ritkán találkozik látásromlást szenvedett képzőművésszel és egyidejűleg ezt tükröző alkotásaikkal. Nekem is csupán néhány alkalommal adódott erre lehetőségem.

Szeretném néhány eset kapcsán áttekinteni a szemlencse, az üvegtest és a retina megbetegedésével kapcsolatos látásromlásokat és azok képi megjelenítését.

Szemlencse és katarakta

Ahhoz, hogy a kataraktás szem színérzékelésének megváltozása és ennek oka világosan érthető legyen, röviden ismertetem, mi történik ilyenkor a szemlencsében és a szemben.

Az ember – a szem igen ritkán előforduló fejlődési rendellenességeitől eltekintve – ép szemmel és benne kristálytiszta szemlencsével születik; ezért is hívja az anatómiai nomenklatura a szemlencsét lens crystallinának. A kezdetben teljesen transzparens lencse állományába az évek során finom eloszlásban sárga biológiai festék – lipofuszcin – rakódik, ettől azonban a szemlencse még kiválóan átlátszó marad. Egy négy éves gyermek szemlencséjében még kevés lipofuszcin van, azonban egy 53 éves ember tiszta, de már (kissé) sárgás szemlencséje a színspektrum kék tartományának egy részét (a 450 nm hullámhossz kb. 30%-át, az 50 nm-esnek pedig kb. 18%-át) „kiszűri”. Ha pedig a lencse különböző rétegeiben egyre tömöttebb borúságok jelennek meg (katarakta), akkor a szemlencse, a fehérjék és aminosavak (főleg a triptofán) anyagcserezavara miatt, kifejezetten sárga vagy barnássárga lesz. E sárgásbarna optikai szűrőn át (amely tehát egyre inkább elnyeli a fényspektrum kék hullámhosszú sugarait) látja ezentúl a szem a külvilágot – egyre sárgábban, a kék szín ragyogása nélkül – mindaddig, amíg a látást az egyre tömöttebbé váló borúság még egyáltalán lehetővé teszi. A szemlencse műtéti eltávolításával együtt egyszersmind ezt a „szűrőt” is kivesszük a szem optikai rendszeréből. Az eddig kiszűrt fénysugarak így újra el tudják érni az ideghártyát, és a helyreálló teljes színérzékelés átmenetileg kékes túlsúllyal jut érvényre. Ezt a jelenséget az orvosi nyelvhasználat cyanopsiának (kékes-látásnak) hívja. Az átmeneti cyanopsia ugyan rövid idő múlva eltűnik, azonban gyakran előfordul, hogy a másik szem is szürkehályogos, ekkor a két szem sokáig nem egészen egyforma színűnek látja a külvilágot.

Claude Monet (1840-1926), az „impresszionizmus atyja”, kb. 70 éves koráig élénk, ragyogó színekkel festett. 1912-ben a szemorvosi vizsgálat mindkét szemén szürkehályogot állapított meg. Két évvel később a művész még mindig élénk színekkel festette meg „Tavirózsák” című alkotását, de látása a következő nyolc évben – életrajzi adatai szerint – fokozatosan romlott. 1922-re festmé-

*Az „entoptikai jelenség” kifejezés azokat a vizuális percepciókat jel(lem)zi, amelyek a szem egészséges vagy deformált (beteg) struktúrájában keletkeznek (és kivetülnek).

nyeiből lassanként eltűnt a kék szín. 1922 decemberében megoperálták a jobb szemét; gyógyulása után ezzel a szemével – szemüveggel – ismét látta a kék és ibolya színű tónusokat. Erről *Monet* levelezésében is olvashatunk. Ebben az időben két festményt készített házáról: egyiket a már megoperált jobb, a másikat a továbbra is szürkehályogos bal szemével.

Saját tapasztalatainkból

Egy 77 éves festőművész betegünk egyik szemén zavartalan lefolyású szürkehályog műtét történt műlencse beültetéssel. Látásélessége a műtét előtti 0,3 értékről 0,9-re javult. Visszatért jó látása felett érzett öröme mellett a művész azért feltett egy kérdést: miért lát az operált szemével mindent kékesebben, mint a másik, nem operált szemével? Elmagyaráztam, hogy miért, és elmondtam neki *Monet* történetét, amelyet érdekesnek talált, és egy korábban készített festménye egyik példányán olyan árnyalatúra festette a színeket, amilyennek azokat a már megoperált szemével látta. Az utóbbi festményen jól megfigyelhető a kék szín erőteljes (újbóli) megjelenése, mely kb. három hétig tartott.

Üvegtest

Az üvegtest fehérjéből (kollagén rostok), hyaluronsavból és 99% vízből álló, kifogástalanul transzparens, viszkózus anyag, amely a szemlencse mögött és a retina előtt helyezkedik el. Teljesen kitölti a rendelkezésre álló anatómiai teret. Egészséges állapotban üvegszerűen tiszta. Biokémiai-biofizikai történések következményeként azonban apró kis homályok („repülő legyek”, muscae volantes) jelenhetnek meg benne, amelyek – úgynevezett entoptikai jelenségként – kivetülhetnek a látott világra, mivel a retina észreveszi, látja mindazokat a homályokat, amelyek előtte helyezkednek el.

Edvard Munch (1863-1944) norvég festőművész bal szemével ugyan már gyerekkorától fogva „gyengén” látó volt, de ez a látáscsökkenés nem érintette komolyan festészetét. 1930-ban, a művész 67 éves korában azonban az addig jól látó jobb szemében üvegtesti vérzés keletkezett, amelynek kivetülését *Munch* rajzok és festmények formájában „dokumentálta” (saját magának). A koncentrikus, helyenként élénk színű foltok az üvegtesti borúság tömöttségének (denzitásásnak) változásait is mutatják. A köralakú foltban rejtélyes, lebegő madár látható, amelyet *Munch* egy tájképébe is belekomponált. Ezekkel a bizarr homályokkal 1931 után készült képein már nem találkozunk, ami arra enged következtetni, hogy a látás *Munch* jobb szemén feltisztult.

Saját tapasztalatainkból

Egy 71 éves festőművész betegünk bal szeme előtt egy felhőszerű, szürke és egy kerek, bordó, mobilis homály jelent meg (szemorvosi diagnozis: opacitas corporis vitrei), amelyeket a művész először önálló képként rögzített, majd később egy csendéletben és egy tájképben is lefestett. Az üvegtesti borúságok kb. 10 hónap alatt elhalványodtak.

Retina

Saját tapasztalatainkból

Egy 76 éves festőművész jobb szeme fokozatosan rosszabbodó látásélessége miatt fordult szemorvoshoz. A szemfenékvizsgálat a jobb szemben időskori maculadegenerációt diagnosztizált. Betegünk először két rajzával mutatta be jobb szeme mikropszióját *(lásd hátsó borító, 2. ábra – a szerk.)* és metamorfopszióját (3. ábra). Ezt követően az addigi kerek, sötét folt ovális és változóan áttűnő homállyá alakult (4. ábra). Később ebben a látóterületben csukott szemmel, sziporkázó, vibráló színeket kezdett látni a lila dominanciájával („…ilyesmit látok, ha becsukom a szememet”), amit úgy jellemzett, mintha nem is képet, hanem mozgóképet látna (5. ábra). Két hónap múlva a lila szín zöldessárgává, majd szürkévé változott, ma már nem lát színeket ebben a szkotomában. Különösen szép és szemorvosilag érdekes ez a két festmény, amelyek elkészítésében betegünk – elmondása szerint – még művészi örömet is talált.

A retinában természetesen nemcsak az időskori maculadegeneráció hozhat létre károsodást, hanem számos más retinabetegség is. Ha a károsodás az éleslátás helyén, a macula luteában, a retina geomet-riai centrumában van, akkor mindezek az elváltozások a látott kép valamilyen torzulását, deformálódását okozzák, sőt a színek egy része (főleg a kék) is más valőrben jelenik meg. A kék színre érzékeny csapok koncentráltan a maculában helyezkednek el. Azoknál a betegeknél, akiknek centrális retina-betegségük van, gyakran fordul elő a kékre érzékeny csapok számának megkevesbedése. *Degas* (1834-1917) késői munkáiban is megfigyeltek olyan színhasználatot, ami a kékre és a bíborra való érzékenység csökkenésére utal (6. ábra)

Az „érett” katarakta műtéte utáni kékeslátás már gyakorlatilag eltűnőben van a műtéti beavatkozás idejének „előbbrehozása” miatt.

Az új operációs technika változása viszont hozott már és hoz majd új vizuális szenzációkat – bár nem mindegyik operált betegnél, csak azoknál, akik „észreveszik” ezeket a jelenségeket a műtét ideje alatt. Az üvegtesti borúságokból és a retina egyes, főleg centrális betegségeiből eredő entoptikai „élmények” viszont maradnak. Utóbbiaknak még diagnosztikai, sőt prognosztikai értékük is lehet – mert kiegészíthetik a műszeres vizsgálatok eredményét –, ha a beteg és az orvos figyel rájuk.

(A tanulmányhoz tartozó ábrákat lásd a hátsó borítón – a szerk.)

IRODALOM

1. Trevor–Roper, P.: The World through Blunted Sight. Thomas and Hudson, London, 1970.
2. Linksz, A.: An Ophthalmologist Looks at Art. Smith-Kettlewell, 1980.
3. Ravin, J.G.: Monet’s cataracts. JAMA 254, 394-399, 1985.
4. Ravin, J.G.: Artistic visions in old age: Claude Monet. In: Marmor, M.F., Ravin, J.G.: The Eye of the artist, Mosby, St. Louis, 1997., 168-181.
5. Marmor, M.F.: Munch and vision from within the eye. In: Marmor, M.F., Ravin, J.G.: The Eye of the artist, Mosby, St. Louis, 1997., 204-212.
6. Kovács B.: Visual phenomena following light coagulation in central serous retinopathy (CSR). Documenta Ophthalmologica 44, 445-453, 1977.
7. Schvöller M, Juhász S. & Biró Zs.: Subjective visual sensations during cataract surgery. Szemészet 140, 79-83, 1983.
8. Biró Zs. and Schvöller M.: Subjective visual sensations during cataract surgery performed under topical anaesthesia. Acta Ophthalmol. 86, 894-896, 2008.
9. Benke József: Medicina a képzőművészetekben. Medicina, 2010.

A tanulmányban szereplő Vas megyei festőművészek hozzájárulásukat adták ahhoz, hogy munkámban megjelenített alkotásaikat – amelyeket kérésemre készítettek, és nekem ajándékoztak – itt szerepeltethessem. A művészek nevét dolgozatomban azért nem írom le, még kezdőbetűik formájában sem, hogy ily módon is tiszteletben tartsam egészségi állapotukra vonatkozó adataikat.

KORÁBBI SZÁMAINKBÓL

Orvoskari Hírmondó, 2009. november–december.

47. éves évfolyam-találkozó

Két évvel ezelőtt, a 45. éves évfolyam-találkozón felmerült az a gondolat, hogy ne csak 5 évenként találkozzunk, hanem sűrűbben is. Ennek két oka volt. Egyrészt az, hogy a korunknál fogva a természetes fogyással is számolni kell, másrészt az idő múlásával erősödik az egymáshoz való tartozás érzése. *Dr. Marton Ilona* évfolyamtársammal készséggel elvállaltuk, hogy megszervezünk egy ilyen találkozót. A szervezés kezdetétől kezdve hathatós támogatásban részesültünk az ÁOK Dékáni Hivatal munkatársa, *Sóstai Erika* részéről. Ezúttal is köszönjük a segítségét. A Dékáni Hivatal két körlevelet postázott. Az első egy tájékoztató volt a tervezett találkozóról. Akik erre pozitív választ küldtek, kaptak egy második levelet, amelyben tájékoztattuk az évfolyamtársakat arról, hogy mikor és melyik tanteremben találkozunk, illetve arról, hogy mikor és hol lesz az évfolyamvacsora. Ezzel párhuzamosan – az étterem kívánságának megfelelően – meg kellett tudnunk, hogy hányan kívánnak eljönni a vacsorára. Ezt a hozzávetőleges létszámot számos telefonbeszélgetés és e-mail segítségével határoztuk meg.

Nehézséggel járt az évfolyamnévsor összeállítása. A Dékáni Hivataltól két névsort is kaptunk. Az egyik névsor 17 névvel tartalmazott többet, mint a másik. Egy további nehézséget az jelentette, hogy több évfolyamtársnőnk asszony néven szerepelt az egyik vagy másik névsorban, és nem tudtuk beazonosítani a lánykori névvel. Próbálkozásaink ellenére biztos, hogy nem értünk el mindenkit. Az is problémát jelentett, hogy évfolyamtársként emlékeztünk valakire, de nem szerepelt 1962-ben avatottak között, mert különböző okból – pl. gyermek születése – miatt lemaradt. Viszont az 1962-ben avatottak névsorában olyanok is lehettek, akik nem velünk jártak, csak ők felettünk járó évfolyamból kerültek közénk.

A 141 létszámú évfolyamból – sajnos – már 30-an nem élnek. A 46 pozitív válaszoló közül 28-an jelentek meg a tantermi találkozón, és 23-an vettek részt az éttermi vacsorán. Összehasonlításként álljon itt, hogy a hagyományos 45. éves találkozón a tanteremben kb. 60-an jöttünk össze, és az évfolyamvacsorán kb. 30-an voltunk.

Bár ez a 47. éves találkozó nagyon jó hangulatban telt el, a jelenlévők véleménye szerint legközelebb már csak az 50. éves találkozón jöjjünk össze. Az egymásközti kapcsolattartás érdekében felhívtuk a figyelmet a POTE honlapján található ALUMNI linkre.

Dr. Marton Ilonával együtt igyekeztünk minden tőlünk telhetőt megtenni az „extra" évfolyam-találkozó sikere érdekében. A megjelentek szinte zavarba ejtő köszönetnyilvánítása bőven kárpótolt minket a szervezés során kifejtett buzgólkodásunkért.

A jelen találkozónak volt egy különleges momentuma is. *Dr. Kovács Antal* évfolyamtársunk, aki az utolsó napokban mondta le a részvételét, írásban elküldte visszaemlékezését. Ezt az írást az Orvoskari Hírmondó Szerkesztőbizottsága közlésre érdemesnek találta, és az írás az alábbiakban olvasható.

Biró Gábor

Emlékeim
Professzoraink intelmei

A Pécsi OTE-n végeztem 1962-ben. Egyetemi éveim (1956-1962) csodálatosak voltak! S mint azt más, Pécsett végzett kollégáimtól tudom, nem csak én vagyok ezzel így. Életre szólóan meghatározó volt, amit professzorainktól, oktatóinktól kaptunk. Emlékük egész pályámon elkísért. Nemcsak oktattak, de neveltek is minket. Ezekben az években **Donhoffer Szilárd, Cholnoky László, Endrőczy Elemér, Ernst Jenő, Grastyán Endre, Hámori Artur, Karlinger Tihamér, Kerpel-Frónius Ödön, Környey István, Lissák Kálmán, Melczer Miklós, Méhes Gyula, Rauss Károly és Szentágothai János** voltak a legnevesebb pécsi professzorok. Mindnek volt szava hozzám. Ma is hallom a hangjukat, látom a helyzeteket. A hivatás szépségét ők mutatták meg nekünk. „Orvosnak lenni a világon a legszebb foglalkozás!"— ezt tőlük hallottam. Most, pályám végeztével, hálával köszönöm a sorsnak, hogy orvos lehettem, s hogy ehhez a felkészítést éppen Pécsett kaptam, és nem másutt. A tudás fontosságát, az egész életen át folytatott tanulás szeretetét, a betegek alázatos szolgálatát, a kollégák kölcsönös tiszteletét, ismereteim és képességeim korlátainak állandó mérlegelését – ott tanultam.

Nekem úgy tűnik, a fiatal orvosnemzedék csak megmosolyogja a régi gyógyító morált. Pedig a gyógyítás évezredeken átnyúló nimbuszát az antik görögségtől kapott erkölcsi szabályok biztosították. S ezek az erkölcsi szabályok írták elő a gyógyítás legfontosabb feltételét, az empátiás orvos-beteg kapcsolatot, ami lényegében azonos azzal, amit ma hangzatosan, holisztikus szemléletnek neveznek. A hagyományos orvosi magatartás alapvető momentuma volt *a beteggel való beszélgetés,* ami ma már nem megszokott. Az elmúlt fél évszázad alatt, az orvostudomány elindult a *technomedicina* irányába, ahol a beteg személytelenné válik, s csupán a gyógyítás tárgya lesz: a betegvizsgálatot, a diagnosztikát kifinomult technika végzi, a terápiát személytelen algoritmusok alapján állítjuk be, s a beteg az orvossal szinte már alig találkozik. Orvos és betege nem beszélgetnek egymással, alig, vagy egyáltalán nem is ismerik egymást! Lehet, hogy miránk, orvosokra egyszer majd szükség sem lesz? Ettől a rémképtől azért még messze vagyunk.

Mindannyian érezzük, hogy a futószalagon végzett művi abortuszok, a szervátültetések és a donorszervekkel kapcsolatos üzletelés, a lombikban végzett megtermékenyítés, a béranyaság, az új genetikai eljárások és az eutanázia sem férnek bele a hagyományos gyógyító magatartásba. De idegen ettől a régi moráltól a betegek „hálájának" a gyógyítás aktusát megelőző kicsikarása is, vagy a legszegényebbek és elesettek kirekesztése a gyógyításból, ami pedig manapság, a gazdaságilag megrokkant egészségügyben nem ritka.

Hiszem, hogy az elmúlt fél évszázad tudományos fejlődése sem tette érvénytelenné professzoraink intelmeit, amelyekre most visszaemlékezem.

Romhányi György, a legendás pécsi kórboncnok a legelső előadását azzal kezdte, hogy felírta a táblára **Hippokratész** híres gondolatait a gyógyítás ellentmondásosságáról. Örökre megjegyeztem: *„Ars longa, vita brevis, occasio praeceps, judicium difficile est"* (*Az élet rövid, a tudomány hosszadalmas dolog, az alkalom elillan, a döntés nehéz).* Most, pályám végén értettem meg igazán e tömör megállapítások fájdalmas igazságát! Szerinte „Hippokratész zsenialitása abban volt, hogy amikor az orvosok az emberi test működé-

séről még semmit nem tudtak, eltiltotta őket a nyilvánvalóan hatástalan, undorkeltő, vagy ártalmas anyagok és a kockázatos praktikák alkalmazásától, kimondva a gyógyítás mindmáig érvényes, legfőbb két szabályát: „*Primum nil nocere! Salus aegroti suprema lex esto!*” (Legfőképpen *ne árts! A beteg üdve legyen a legfőbb törvény!).* Ezen az első előadásán hallottam tőle: „A gyógyítás fele tudomány – fele varázslat. Külön-külön az egyikkel sem megyünk sokra. De az olyan orvos, akinél ez a kettő együtt van, az csodás gyógyító lesz”. „Az orvos, ha erre alkalmas, leginkább reményt nyújt, gyakran enyhíti a beteg szenvedéseit, és néha gyógyít is” – hallhattuk tőle. (*W. Osler* kanadai orvos eredeti mondása: Az orvostudomány néha gyógyít, gyakran segít, és mindig vigasztal). Romhányitól hallott fontos mondatok ezek is: „A reményhez még a haldoklónak is joga van, azt soha nem szabad elvenni senkitől. A remény hal meg legutoljára”; „A fájdalom csillapítása az egyik legnagyobb dolog, amit az orvos a betegéért megtehet”; „A gyógyíthatatlan betegeknek is megnyugvást és vigaszt jelent az orvos figyelme, a személyhez szóló orvosi gondoskodás”. Másik híres mondása volt: „A tudományos kutatás fele kínlódás, fele játék”.

Az anatómia, szövettan és embriológia nagy tekintélye, ***Szentágothai János*** professzorunk többször is figyelmeztetett, hogy nem csak a jó pap, hanem a jó orvos is holtig tanul. „Az orvostudomány négy évenként teljesen megújul, – mondta – a tankönyveket négy évenként újra kell írni, s mindent újra kell tanulni”. Azóta az elavulási idő már egy év sincsen. A kórboncnok ***Romhányi György*** ezt úgy érzékeltette, hogy szerinte, „az egyetemi tanár, aki tankönyvet ír, önmaga legfőbb ellensége, mert amint a könyvét kinyomtatják, a benne foglaltak már el is avultak”.

Professzorainktól mi még azt tanultuk, hogy „mindig a betegnek van igaza, még akkor is, ha nincs igaza”. ***Hámori Artúr,*** a belgyógyászati propedeutika professzora szerint „Ha vitára kerül sor orvos és betege között, akkor az orvos a hibás, mert soha nem merülhet föl kettőjük kapcsolatában, hogy ki van fölényben. Az orvosnak azzal visszaélni, vagy a beteget megmosolyogni, pláne kigúnyolni, műhiba!”. „Nil ridere”— kiáltotta el magát Hámori, „a varázsló”, ha a betegbemutatáson a hallgatóság a beteg csacskaságain kuncogni kezdett. A gyermekgyógyászat tanára, ***Kerpel-Frónius Ödön*** hangján hallom, hogy „A tisztelet az orvosnak nem jár, azt ki kell érdemelni”; Ő mondotta azt is, hogy „A hála kifejezése alapvető és szép emberi tulajdonság, a betegnek ehhez joga van, de az orvos részéről minden erre irányuló kényszer alkalmazása erkölcstelen, s még inkább az, ha elvárja, hogy azt megelőlegezzék”; „Az orvos soha nem csaphatja be a betegét”; „Az orvosi titok, és a betegnek adott szó megtartása kötelező”.

Karlinger Tihamér, a sebészeti műtéttan professzora mondotta: „Más kollégák tévedéseit javítsd ki tapintattal, mint ahogy a saját tévedéseiddel szemben te is elvárod az ő tapintatukat, mert mindenki tévedhet: a tévedés emberi dolog”; „Kollégáidat soha ne ócsárold, ítéletet róluk sohase mondj, legfőképpen ne a betegek előtt, de még a munkatársaid előtt se, mert saját hiteledet rontod vele”. Nem egyszer hallottuk professzorainktól a bibliai idézetet: „Ne ítélkezz, hogy ne ítéltessél!”.

Néhány viccesebb tanács: „Csak szombaton és vasárnap nem szabad betegnek lenni!” (***Romhányi*** utalása az ügyeleti idő alatt behozott betegek fokozott kockázatára, az ügyeletesek felelősségére); ***Hámori*** szerint „Távollévő kollégáról csak a jót, — vagy semmit”. Ugyanő, egy professzortársának, amikor az méltatlankodva panaszolta, hogy a temetőben egy friss sírra kitűzött cetlin a saját nevét olvasta, miszerint megölte volna a sírban nyugvót: „A szakirodalmat soha ne a temetőben böngészd!”. Szintén ő: „Ne csak a kudarcaidról, a sikereidről se beszélj — megteszik ezt helyetted a betegeid”.

Akkoriban több professzorunk is felhívta figyelmünket az *orvosi alázat* fontosságára. ***Kerpel-Frónius*** szerint „Egy orvos mindig kéznél lévő, legjobb konzultánsa a szakmai alázat”. ***Romhányitól*** hallottam először, hogy „Az orvos a betegek előtt *szent alázattal* viselkedjen, mert nem vagyunk istenek, s még a nagy orvosprofesszorok katedráját is kudarcos betegeik sírkövei szegélyezik.” Feltette a hallgatóknak a kérdést: „Hogyan lépjen be a kórboncnok a boncterembe?” – amire szerinte a helyes válasz: „Alázattal.” A kórbonctani gyakorlatok szellemisége máig velem van, valahányszor elveszített betegem boncolásán – fájdalmas tiszteletadással – jelen vagyok: „A halottak tanítanak minket! „Hic locus est ubi mors gaudet succurrere vitae!”.

S hányszor hallottuk professzorainktól, hogy jó orvos csak az lehet, aki a tudományt is műveli és tudását egy életen át napra készen tartja. S hogy „az orvos legyen művelt, mert a humán műveltség a nemes emberi tulajdonságok szeretetére és tiszteletére tanít, s csak az lehet jó orvos, aki jó ember is” (***Kerpel-Fronius***); „Az orvos beszéljen választékosan, ne járjon a kocsmába, s adjon külsejére, mert az egyszerű emberek számára ő nem egy mindennapi személy. S a fellépés, a külső megjelenés része a gyógyításnak” (Hámori).

Hozzájött mindehhez professzoraink szuggesztivitása, lebilincselő előadásaik, könnyed és szellemes stílusuk. Nem voltak még akkor az előadások a technikától elgépiesített, az előadó részéről ledarált, s főleg nem felolvasott, kipipálandó szereplési alkalmak. A hallgatóság részéről pedig könnyen feledhető szürke zsolozsmák, megszakítva felidézhetetlen diák és lejegyezhetetlen, kivetített mondatok áradatával! Előadásaiknak formája volt, amit mindegyikük, különleges egyénisége szerint töltött meg tartalommal, s bilincselte magához figyelmünket. Hányszor álltunk fel az előadások végén tapsolva s éreztük, nem akárkit hallhattunk! ***Romhányi*** találta fel az interaktív előadásokat, amikor annak folyamán kérdéseket tett fel a hallgatóságnak, vagy a boncteremben helyzeteket teremtett, amelyek megoldását, felismerését tőlünk várta. Előadásait tanulságos vagy mulatságos orvostörténeti anekdotákkal, eredeti szövegek felolvasásával tette varázslatossá, melyeket nem csak mi hallgatók vártunk boldog izgalommal, hanem más karok hallgatói, orvosok és jogászok, akár a városból is, mindig zsúfolásig tele teremben. Nemegyszer csattant fel kacagás, amikor még a nevető professzor is a könnyeit törölgette. Amikor valami nagyon fontosat akart a hallgatóság elméjébe vésni, megemelte hangját és gyakran hallott fordulattal így szólt: ”Magas feszültség! Vigyázat!” A sok anekdotikus történet közül, csak egyet említek, amely jellemző Romhányi humorára, helyzetfelismerésére. Egyik bonctermi gyakorlaton hirtelen kinyílt a boncterem ajtaja és a bonctermi gyakorlaton megjelent Romhányi. A lanyha hangulat egyszerre szorgos munkára váltott, és a hallgatók mélyen elmerültek a holttest szerveinek vizsgálatába. Persze volt, akinek a boncasztal körül már más lehetősége nem volt, mint hogy megragadja a boncasztal gumitömlőjét és nagy igyekezettel látott hozzá mosni a tetem lábát. De bár ne tette volna! A professzor előszeretettel tűntette ki megszólításával azokat, akik lanyha érdeklődést mutattak, vagy éppen ellenkezőleg, gyanúsan buzgólkodni látszottak. Romhányi azonnal kiszúrta: „Állj! Magas feszültség! Odanézzenek! Mit csinál a medikus a boncteremben?” Odafordul a gumitömlővel buzgólkodó kollégához: „Mester! Maga mit csinál a bonctermi gyakorlaton? – szólította meg. Az hebegni kezdett: „Le..le.. locsolom a boncasztalt, vagyis hát, lemosom a tetemet.” Erre Romhányi: „Na kérem, hallották? A kolléga gumitömlővel a kezében végzi a bonctermi gyakorlatot és locsol! És én eddig még azt hittem, hogy medikusokat oktatok. Hát nem! Most látom, hogy én nem orvosokat, hanem tűzoltókat nevelek! Kiket nevelek, mester?” – fordult a bonctermi gyakorlatot vezető tanársegédhez. „Tűzoltókat, professzor úr” – hangzott a válasz.

Nagy kacagás, Romhányival együtt. Közvetlensége, emberi melegsége és ugyanakkor szakmai szigora, bámulatos memóriája okán, legkedvesebb professzorunk volt.

A professzorok előadásaik közben a táblára rajzoltak, egyszerűségükben is tökéletes, didaktikus skicceket. **Szentágothai** képes volt mindkét kezében krétával egyszerre rajzolni, amit mástól, azóta sem láttam! Nem egy professzorunk az akkor még a nem is ismert „performansz" technikát is alkalmazta. Például, Szentágothai feledhetetlen alakítása volt, amikor egy lepedő és tanársegédei segítségével, bemutatta a hallgatóságnak a hashártya viszonyokat. „**Mess**, te ide állj elém, te vagy a hólyag, én a gyomor leszek, ez itt a cseplesz. **Halász,** te vagy az uterus, **Flerkó**, te állj Halász mögé, te leszel a rectum! – hát így vonja be a hasüregi szerveken a peritoneum. Na, értik már?" – s az egész Anatómiai és Fejlődéstani Intézet egy lepedő alatt kuksolt, a professzorral együtt, a hallgatóság és az oktatók legnagyobb gyönyörűségére! Ezek, az akkor még nagyon fiatal és nagyon tehetséges tanársegédek, szeretett oktatóink, később mind neves professzorok lettek.

Ennyit tudtam összegyűjteni ifjúságom meghatározó élményeiből. De hol vannak ezek a csodálatos tanárok, akik az előadásaik végén, „félhalkan és félig elmenőben" ilyen gyöngyszemeket, etikai tanácsokat szórtak közénk? Akinek volt füle a hallásra, és szíve nyitott volt, felszedegethette ezeket. Fél évszázad sem telt el, s a most felsorolt erkölcsi intelmekre már nem sokan emlékszünk.

A tanév utolsó előadásán ***Romhányi*** a táblára felírt Ady idézettel búcsúzott tőlünk:

„Bár zord a harc, megéri a világ,
Ha az ember az marad, ami volt:
Nemes, küzdő, szabadlelkű diák."

– Professzor úr, megpróbáltam. Megérte!
Áldott legyen az emlékük!

Dr. Kovács Antal

A Molekuláris sejtbiológia legjobb diákjai
Egy inspiráló hagyomány

Orvoskari Hírmondó, 2009. május-június

Intézetünkben már 27 esztendeje, minden évben a nyári szemeszter végeztével, egy bensőséges délutáni bankett keretében megjutalmazzuk tantárgyaink két félév végi írásbeli tesztjén összesítésben legjobb eredményeket elért hallgatóit. Első évfolyamos diákok számára oktatott tárgyaink a két féléves Molekuláris sejtbiológia, illetve Molekuláris sejtbiológiai kísérletek, előbbi angol és német, utóbbi angol nyelven is. A hallgatók felkészültségét félévenként három, rövidebb, 40 feleletválasztós kérdésből (multiple-choice question) álló teszttel ellenőrizzük, melyek eredményét bónuszpontként számítjuk be a félév végi 80 kérdésből álló dolgozatba. Ezen a teszten kapott jegy a kollokviumi és a szigorlati jegy részjegyét fogja képezni. Már az első előadáson kihirdetjük azonban, hogy a két féléves teszten összesen elért pontszám alapján a legjobb eredményeket elérő hallgatók külön megtisztelő „kitüntetésben" is részesülnek – ezzel mintegy háziversenyt hirdetünk.

A képen, balról jobbra: *Fredrik Atteraas Erland, Florian Dominik Schmid, Said Darawshi, Kósa Krisztina, Kristian Hamandsen, Gilitsch Annamária, Tóth Péter, Török Orsolya, Ezer Péter, Mizuho Akai, Zsilli Gábor Barnabás*

Az első ilyen eljárásra és bankettre *Tigyi András professzor* kezdeményezésére került sor 1982-ben. Az akkori nyertes „Az évfolyam legjobb biológusa" címet kapta, jelenleg az új tárgyak és évfolyamok bevezetése után „A Molekuláris sejtbiológia tantárgy legjobbja", „A Molekuláris sejtbiológiai kísérletek tantárgy legjobbja", „Best performance in Molecular Cell Biology", „Best performance in problem solving in Molecular Cell Biology", „Jahrgangsbiologe im Bereich der Molekularen Zellbiologie" címeket adományozzák *Szeberényi József* és *ifj. Sétáló György* tantárgyfelelősök egy oklevél és szerény könyv-, CD- vagy DVD jutalom kíséretében. (Az utóbbiakra a keretet a dékáni vezetés biztosítja.) Az elért eredményektől függően a címek kiosztásán kívül még a következő 5 legjobb magyar, és 2-2 angol, illetve német évfolyamos hallgatót is díjazzuk. A hivatalos ceremónián, melyen intézetünk összes oktatója is részt vesz, a gratulációkat pezsgőbontás és oldott beszélgetés követi. A délután folyamán fotókat készítünk: csoportképeket a hallgatókról, az oktatói karral együtt, illetve külön portrék készülnek a címek birtokosairól, melyeket bekeretezve gyakorlatos termünk nyugati falán, a „dicsőségfalon", örök időkre emlékül elhelyezünk. A fotókból a banketten jelen lévő hallgatóknak is küldünk, illetve újabban névre szóló CD-n kapják meg a képanyagot. (Az első helyezettek listáját lásd: táblázat.)

Talán nem is kell magyaráznom, de az 1997-1998-as „Az évfolyam biológusa" cím birtokosaként kijelenthetem: rendkívül megtisztelő, és talán meghatározó élmény ez a kitüntetés, a szorgalmas diákok számára nagy motivációs ereje van. A hallgatóktól kapott visszajelzések is ezt mutatják. Valóban, a nyertesek és a díjazottak közül sokan végeztek később munkát Tudományos Diákkör keretében, intézetünkben, vagy máshol. Többen hosszabb időre a tudományos kutatói és oktatói pályát választották.

A másik oldalról nézve, a tömegoktatáson kívül feladatunknak érezzük a tehetségek felkutatását és támogatását, mely számunkra is megtisztelő és örömteljes feladat, és talán a mostani helyzetben több figyelmet és energiát igényel.

Berta Gergely, Orvosi Biológiai Intézet

A Molekuláris sejtbiológia legkiválóbb diákjai

1982-1983	Kokavszki Klára
1983-1984	Pusztai Csaba
1984-1985	Sebők Ágnes
1985-1986	Kelemen Katalin
1986-1987	Kárpáti Júlia
1987-1988	Bajor Judit
1988-1989	Reglődi Dóra, Miskolczi Norbert
1989-1990	Fekete Csaba
1990-1991	Deák Veronika
1991-1992	Tompos Gábor, Nagy Gábor
1992-1993	Wágner Zoltán, Michael Athanas-acopoulos
1993-1994	Németh Barnabás, Thomas Alexander Skog
1994-1995	Mesics Tamás, Csordás Csaba, Efstathios Athanasion
1995-1996	Csernus Katalin, Christian Kjellerød
1996-1997	Ivanova Enikő, Siri Brekke Rabben
1997-1998	Berta Gergely, Joseph Vlaskovits
1998-1999	Kovalcsik Zsolt, Anthony Hordos
1999-2000	Paukovics Diána, Dunyo Agbleze
2000-2001	Kiss Borbála, Polics Éva, William J. Lossius
2001-2002	Fónai Fruzsina, Balassa Enikő, Mette Clausen
2002-2003	Keszthelyi Dániel, Cserni Annamária, Alexander Sólyom
2003-2004	Péterfia Zsuzsa, Rajbár Renáta, Neta Gotlieb
2004-2005	Kamson-Olayinka Oladimeji Dávid, Hajna Zsófia Réka, Alexander Wiik, Roar Rismark, Elsa Schultz-Gambard
2005-2006	Szakács Ákos, Emil Kendziorra, André Blomberg, Dennis Paquet
2006-2007	Sarlós Donát Péter, Németh Bence, Jørgen Bjørkan, Sebastian Heiderich
2007-2008	Scheich Bálint, Farshad Pakdaman, Joachim Schulitz
2008-2009	Gilitsch Annamária, Török Orsolya, Fredrik Atteraas Erland, Said Darawshi, Florian Dominik Schmid

DICSŐSÉGFAL

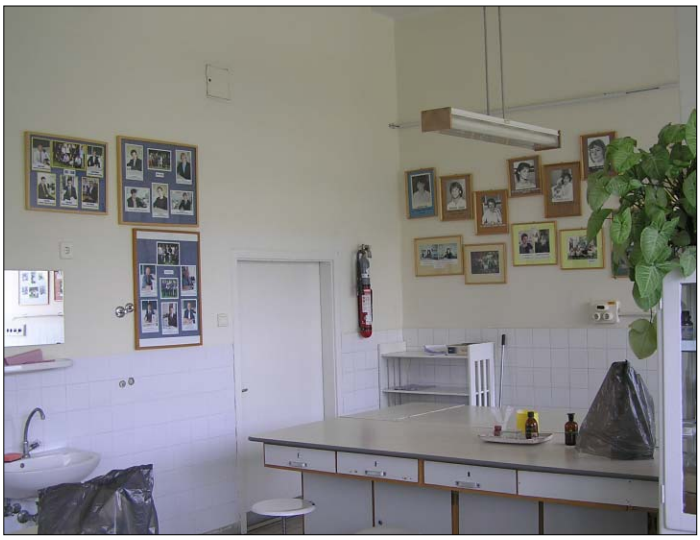

Megnyílt a Nemzetközi Kapcsolatok Irodája

Az örvendetesen bővülő kapcsolatok szükségessé tették, hogy átalakítsuk a nemzetközi kapcsolatok szervezetét az Általános Orvostudományi karon. Már 2009 ősze óta működik a Nemzetközi Kapcsolatok Bizottsága, mely koordinálja, irányítja a külügyi kapcsolatokat. A Bizottságban helyet kap valamennyi hallgatói kapcsolatot bonyolító szervezet (Erasmus Programiroda, HÖK, HUMSIRC) képviselője, valamint az oktatói kapcsolatokért felelős referens. Újabb előrelépést jelent, hogy 2010. október1-én megkezdte működését a Nemzetközi Kapcsolatok Irodája a Kar Elméleti Épülettömbjének 1. emeletén. Az irodát Tomózer Anett vezeti, aki emellett továbbra is végzi az Orvostudományi Kar Erasmus koordinátori feladatait. Bizalommal fordulhatnak hozzá mind a hallgatók, mind az oktatók bármilyen, nemzetközi kapcsolatot érintő ügyben. A hallgatók és oktatók az iroda információs tevékenysége mellett karunk honlapján
(a Nemzetközi Kapcsolatok Bizottsága weboldalán) is folyamatosan tájékozódhatnak a külföldi ösztöndíj-lehetőségekről, csereprogramokról és pályázatokról.

Dr. Menyhei Gábor
egyetemi tanár
a Nemzetközi Kapcsolatok Bizottságának elnöke

Fenyvessy Bélára, az Erzsébet Tudományegyetem első orvos rektorára emlékezett a tanári kar 2010. június 26-án sírjánál, a Pécsi Köztemetőben.

Fenyvessy Béla

1873. augusztus 15-én született Budapesten. Tanulmányait a fővárosban végezte, 1897. november 10-én sub auspiciis Maiestatis Apostolici Regis doktorrá avatták. Publikációs tevékenysége 1896-ban indul (amelyet magyar és német nyelven még több mint száz követ). 1897. április elsejétől mint tanársegéd egy évtizedet tölt az egyetem gyógyszertani intézetében (közben másfél évet tölt bécsi és berlini tanulmányúton). 1907. április 1-jétől az orvosi kar közegészségtani intézetének adjunktusa. Első önálló munkája Egerben jelent meg 1907-ben: „Idegen zsírok kimutatása vajban" címmel. 1908-ban társszerzője Vámossyval és Mansfelddel a több kiadást megért Gyógyszertan c. tankönyvnek. 1908-ban magántanár (A kísérleti gyógyszertan), 1909-ben rendkívüli tanár lett. 1913-ban és 1914-ben 3-3 hónapot töltött tanulmányúton Breslauban, az egyetem higiéniai intézetében. 1914. augusztus 1-jén mint népfelkelő orvos vonul be. 1918. április 3-án a pozsonyi egyetem közegészségtani intézetének nyilvános rendes tanárává nevezik ki. Az 1918/19. tanévben a kar dékánja, a következő tanévben, már Budapesten, az egyetem rektora. 1923 őszén az Erzsébettel Pécsre került. A haemophilus influenza kórtani szerepére vonatkozó kutatásai is jelentősek. A prorektori tisztséget az 1926/27. tanévben ismét betölti. Az 1933/34. tanévben ismét dékán. Pécsi tevékenysége során sokat tett a város és a megye egészségügyének javításáért és megoldásáért. A Stefánia Szövetség elnökeként értékes munkát végzett a csecsemőgondozás terén is. Vizsgálta a falvak tbc-viszonyait és vizsgálatokat végzett a testi fejlődéssel kapcsolatban is. 1938-ban, a Felvidék visszatérte feletti örömében „mint a pozsonyi egyetem utolsó magyar rektora...nemzeti jövőnk szempontjából nagyjelentőségű" javaslatot terjeszt a kormány elé 1938. szeptember 22-én.

1954. január 6-án hunyt el Pécsett. A pécsi temető T. VIII. 5. parcellájában nyugszik.

Intézeti, klinikai hírek, információk

Az Antómiai Intézetből

■ Szoptatás Világhete (Országos nyitó rendezvény) Dombóvár, 2010. július 30-31. és Pécs, 2010. szeptember 15.:
Felkért előadás: *Tamás Andrea* és mtsai: A PACAP koncentrációjának mérése kismamák és újszülöttek véréből.

■ 25th Conference of European Comparative Endocrinologists (2010. augusztus 31-szeptember 4., Pécs).
Előadás: *Horváth Gabriella* és mtsai: Conserved antiapoptotic effects of pituitary adenylate cyclase activating polypeptide – from mollusks to humans; *Tamás Andrea* és mtsai: Pituitary adenylate cyclase activating polypeptide (PACAP) protects chicken inner ear cells against H_2O_2-induced oxidative stress.
Poszter: *Reglődi Dóra* és mtsai: Presence of pituitary adenylate cyclase activating polypeptide in the milk of domestic animals and humans; *Kiss Péter* és mtsai: Presence of pituitary adenylate cyclase activating polypeptide in human body fluids; *Horváth Gabriella* és mtsai: The effects of PACAP on the signalling pathways and cell survival in chicken pineal cells is dependent on the circadian rhythm.

■ *Dr. Kovács Magdolna* az alábbi poszter bemutatásával vett részt a 2010. június 19-22. között San Diegoban megrendezett Endo 2010, 92nd Annual Meeting of The Endocrine Society's Kongresszuson: Magdolna Kovács, Andrew V. Schally, Florian Hohla et al.: Correlation of endocrine and anticancer effects of GHRH antagonists.

Az I. sz. Belgyógyászati Klinikáról

■ Az European Society of Cardiology (ESC) 2010. augusztus 29. – szeptember 1. között Stockholmban megrendezett kongresszusán *dr. Tóth Kálmán, dr. Habon Tamás, dr. Szabados Eszter és dr. Magyar Klára* vettek részt. *Tóth Kálmán* a Magyar Kardiológus Társaságot hivatalos, főtitkári minőségben képviselte a szakmai ill. a protokolláris rendezvényeken. A kongresszuson sor került a „Fellow of the European Society of Cardiology" címek átadására, melyet *dr. Habon Tamás* ünnepélyes keretek között vehetett át. A poszterszekcióban klinikánk *dr. Magyar Klára* és mtsai. „Vasoprotective effect of a novel PARP-inhibitor in spontaneously hypertensive rats" című poszterrel képviseltette magát.

■ 2010. szeptember 16-18. között rendezték meg Bécsben a 18. Alpok-Adria nemzetközi kardiológiai konferenciát. Klinikánkat hárman képviselték moderált poszter előadással: *dr. Habon Tamás:* „Aortic homograft implantation in a patient with Osler-Weber-Rendu disease and infective endocarditis of the previously implanted bioprosthesis" című esetbemutatásával, *dr. Koltai*

Katalin: „Seasonal variations in hemorheological parameters and platelet aggregation – a possible association with meteorological factors?”, *dr. Papp Judit:* „The influence of on-pump and off-pump coronary artery bypass grafting (CABG) on hemorheological parameters”. *Dr. Koltai Katalint* a legjobb absztraktokat értékelő zsűri külön díjazásban részesítette.

■ 2010. szeptember 9-11. között a Pécsi Tudományegyetem – Semmelweis Egyetem – Debreceni Egyetem közös szervezésében lezajlott a harmadik közös Kardiológiai Kötelező Szinten Tartó Továbbképző Tanfolyam és Kardiológiai Továbbképző Tanfolyam, Zalakaroson a MenDan Thermal Hotelben. A tanfolyam elnöke *dr. Tóth Kálmán,* titkárai *dr. Czopf László* és *Cziráki Attila* voltak. A nagyszámú, közel 300 résztvevő klinikánkról *dr. Tóth Kálmán, dr. Habon Tamás, dr. Czopf László, dr. Késmárky Gábor, dr. Szabados Eszter* és *dr. Bajnok László* előadásait hallhatta. A Cardiologia Hungarica szerkesztőbizottsági ülésén *Tóth Kálmán* és H*abon Tamás* vettek részt. Ugyanott tartotta meg soros ülését a Kardiológiai Szakmai Kollégium és a Magyar Kardiológus Társaság is.

■ 2010. szeptember 26-án a Szív Világnapja alkalmából hagyományosan a Városligetben megszervezett központi rendezvény idén a szívbetegségre hajlamosító kockázati tényezők kiküszöbölésére és korai kezelésére hívta fel a figyelmet. A kedvezőtlen időjárás ellenére szépszámú résztvevővel lezajlott országos rendezvényen a Magyar Kardiológus Társaság vezetése részéről tanácsadóként ill. előadóként *dr. Tóth Kálmán* és *dr. Habon Tamás* vett részt.

■ Magyar Gasztroenterológiai Társaság 52. Nagygyűlése 2010. június 6-16. között Tihanyban került megrendezésre. Gasztroenterológiai Munkacsoportunkból az alábbi előadások hangzottak el. *Dr. Solt Jenő* egyetemi magántanár „Oropharyngeális dysphagia diagnózisa és ellátása”, „Endoscopos intervenció, pneumaticus tágítás, botulinum toxin injectio” és „Eosinophyl oesophagitis és egy oesophagus stenosissal járó eset”, *dr. Király Ágnes* egyetemi docens „Gyomorürülés zavarai”, „Gerincvelősérült betegek vastagbél és anorectalis dysfunkciója” (társszerző *dr. Illés A.)* előadással szerepelt.

■ *Pár Alajos* „IL28B, IL10R, LTA cytokin gének polimorphismusa HCV fertőzésben” (társszerzők: *Kisfali A., Melegh B. és mtsai), dr. Pár Gabriella* egyetemi adjunktus „Fibrosis markerek (serum hyaluronsav, procollagen-III-peptid, plasma TGFbeta) és transiens elastographia (FibroScan) HCV fertőzésben” (társszerzők: *Vincze Á., Berki T.* és mtsai) címmel tartott előadást. *Dr. Illés Anita* egyetemi tanársegéd „Felső gastrointestinális motilitás lassú transit obstipatio esetén”, *dr. Czimmer József ka* és *Agócs Attila* egyetemi adjunktusok a egyetemi adjunktus „Rövid és hosszútávú rostszegény diéta súlyos fájdalommal járó terápiarezisztens obstipációban” (társszerző: *Szabó I., Felföldi F., Vincze A.)* előadással szerepelt.

A közgyűlésen 2010. június 13-án a Magyar Gasztroenterológiai Társaság új vezetőségének megválasztására került sor. Az I. sz. Belgyógyászati Klinikáról *Bajor Judit, Czimmer József, Hunyady Béla, Király Ágnes, Pakodi Ferenc, Pár Gabriella, Solt Jenő, Vincze Áron* került a 60 fős vezetőségbe. Az MGT jövőbeni elnökének a vezetőség *Hunyady Bélát* választotta.

■ *Dr. Pár Gabriella* 2010. augusztus 2-4. között BIT’s First Word Congress of Virus and Infections 2010 (Busan) felkért előadóként „Altered Natural Killer Cell Function in Chronic HCV Infection” címmel tartott előadást.

A II. sz. Belgyógyászati Klinika és Nephrológiai Centrumból

■ A Magyar Laboratóriumi Diagnosztikai Társaság 55. Nagygyűlése Pécsett, 2010 augusztusában került megrendezésre. *Dr. Wittmann István* a Tanulságos esetek interaktív fórumán moderátorként vett részt, valamint két esetismertetést adott elő *„Histomor-phological diagnosis of diabetic nephropathy in impaired glucose tolerance”* és *„Acute renal failure induced by a herbal extract”* címmel.

■ *Dr. Brasnyó Pál* augusztus 27-én a Diabétesz Hajón tartott előadást *„Rezveratrol hatása 2-es típusú diabeteses betegek anyagcseréjére”* címmel.

Az Orvosi Biológiai Intézetből

■ *Fekete Zsuzsanna* 100%-os sikerrel védte meg „Két mitokondriális funkció vizsgálata Saccharomyces cerevisiae-ben” című PhD-értekezését 2010. július 6-án.

■ *Dr. Berta Gergely* „Periodontális fibroblaszt sejtek válasza nyomásos mechanikai terhelésre” címmel tartott előadást 2010. szeptember 3-án a Magyar Tudományos Akadémia Székházában megrendezett fogorvostudományi tudományos ülés keretében.

A Biokémiai és Orvosi Kémiai Intézetből

■ A 6th International Congress on Pigments in Food konferenciát 2010. június 20-24. között Budapesten rendezték meg. *Deli József* egyetemi tanár a konferencia szervező bizottságának társelnökeként, *Nagy Veronika* és *Agócs Attila* egyetemi adjunktusok a szervező bizottság tagjaiként vettek részt a szervezésben. A konferencián intézetünkből az említetteken kívül *Turcsi Erika, Gulyás Gergely* és *Háda Magdolna* vett részt. A bemutatott poszterek: *Szente L., Szemán J. et al.:* Encapsulation of Carotenoids with Cyclodextrins: Benefits and Limitations; *Turcsi E., Szabó I. et al.:* Carotenoid Composition of Mamey fruit (*Pouteria sapota*); *Gulyás-Fekete G., Murillo E. et al.:* Cryptocapsin 5,6-epoxide, a new carotenoid isolated from mamey (*Pouteria sapota*); *Turcsi E., Deli J.:* Comparative Study on the Separation of Structural and Geometrical Isomers of Carotenoids on C18 and C30 Stationary Phases; *Háda M., Nagy V. et al.:* Synthesis of Carotenoid dimers and trimers; *Marton, K., Turcsi, E., Deli, J.:* Carotenoid Composition of Different Kinds of Fresh and Cooked Pumpkins (*Cucurbita maxima).*

A Farmakognóziai Tanszékről

■ *Dr. Horváth Györgyi* adjunktus és *Végh Anna* ötödéves gyógyszerészhallgató 2010. szeptember 5-8. között részt vettek az „ISEO, 41st International Symposium on Essential Oils” nevű rendezvényen Wroclawban, ahol „Composition and Antimicrobial Effects of Essential Oils Isolated from Different Lavander Species” címmel posztert mutattak be. Szerzők: *Györgyi Horváth, Anna Végh, Péter Molnár, Andrea Böszörményi, Éva Lemberkovics, Sándor Csete, Krisztina Kovács, Béla Kocsis.*

■ *Dr. Szabó lászló Gy.* egyetemi tanárt *Szebellédy László* emlékéremmel tüntették ki a Magyar Gyógyszerésztudományi Társaság Gyógynövény Szakosztálya által 2010. szeptember 17-én Lajosmizsén „Lehetőségek és korlátok a hazai flóra gyógynövényeinek kutatásában és hasznosításában” címmel rendezett előadóülésen.

■ *Dr. Farkas Ágnes, dr. Horváth Györgyi és dr. Papp Nóra* adjunktusok, továbbá *dr. Bencsik Tímea* PhD-hallgató 2010. szeptember 17-én Lajosmizsén részt vettek a Magyar Gyógyszerésztudományi Társaság Gyógynövény Szakosztálya által „Lehetőségek és korlátok a hazai flóra gyógynövényeinek kutatásában és hasznosításában” címmel szervezett előadóülésen. A rendezvényen tanszékünk munkatársai a következő előadásokkal szerepeltek: a.) *Papp Nóra, Balogh Lajos és mtsai.:* Özöngyógynövények Magyarországon; b.) *Horváth Györgyi, Farkas Ágnes és mtsai.:* Gyógynövénykutatás a Mecseken és környékén: múlt, jelen, jövő.

■ *Dr. Molnár Réka* PhD-hallgató 2010.

szeptember 18-án részt vett és „A medvehagyma (*Allium ursinum* L.) gyógyászati jelentősége” címmel előadást tartott Sopronban a *dr. Nikolics Károly* emlékülésen, mely idén egybeesett az Arany Kígyó Gyógyszertár alapításának 100 éves jubileumával. Az előadás társszerzője *dr. Farkas Ágnes* adjunktus, az előadó témavezetője volt. A tudományos konferenciát az MGYT, a MOSZ és az MGYK megyei szervezetei közösen szervezték.

■ *Dr. Szabó László Gy.* egyetemi tanár 2010. szeptember 30-án „A 100 éve született Németh Márton ampleográfiai és oológiai munkásságának tudománytörténeti értéke” címmel előadást tartott a Magyar Biológiai Társaság Pécsi Csoportja 2010. évi II. félévi 231. sz. szakülésén.

■ *Dr. Papp Nóra* adjunktus 2010. szeptember 30-án „Bemutatkozik a Melius Gyógynövénykert” címmel előadást tartott a Magyar Biológiai Társaság Pécsi Csoportja 201. évi II. félévi 231. sz. szakülésén. Az előadás társszerzői: *Farkas Ágnes, Horváth Györgyi, Bencsik Tímea, Molnár Réka, Szabó László Gy., Molnár Péter.*

A Farmakológiai és Farmakoterápiai Intézetből

■ WorldPharma Dánia, Koppenhága, 2010. július 17-23.

Előadások: *Zsuzsanna Helyes, K. Elekes et al*: Role of the transient receptor potential vanilloid 1 (TRPV1) receptor and sensory neuropeptides in airway inflammation and hyperresponsiveness; *Zsuzsanna Helyes, E. Szőke et al*: Lutein inhibits the function of transient receptor potential A1 in different in vitro and in vivo models.

Poszterek: *Krisztián Elekes, K. Sándor et al*: Peripheral effects of the marijuana smoke in the lung of mice; *A. Kemény, R. Cseharovszky et al*: PACAP deficiency enhances oxazolone-induced allergic contact dermatitis in mice; *Éva Szőke, DM. Tóth et al*: Creating TRPV1 knock down mice by lentiviral transgenesis; *Adrienn Markovics, K. Sándor et al*: Role of the pituitary adenylate cyclase activating polypeptide in the nitroglycerin-induced migraine model of the mouse; *István Szitter, E. Pintér et al*: Investigation of the role of TRPV1 capsaicin receptors and tachykinins in dextrane-sulphate induced mouse colitis model; *Erika Pintér, Z. Helyes et al*: Investigation of anti-inflammatory and anti-nociceptive effects of a non-peptide somatostatin 4 receptor agonist TEZ-321; *G. Pethő, K. Bölcskei et al*: Models for screening in rats the effects of TRPV1 receptor antagonists on thermal hyperalgesia and thermoregulation.

A Fül-orr-gégészeti, Fej-nyaksebészeti Klinikáról

■ 2010. június 24-26. között Debrecenben zajlott a Magyar Fonetikai, Foniátria és Logopédiai Társaság és a Magyar Gyógypedagógusok Egyesületének XXXVIII. Országos Szakmai Konferenciája, ahol *Révész Péter* rezidens orvos a „Fiatalság és az mp3 lejátszók – fokozott kockázat, kevés óvintézkedés” című előadásáért elnyerte a legjobb 35 év alatti előadónak járó díjat.

■ 2010. június 30-tól július 3-ig Stockholmban megrendezésre került „International Conference on Cochlear Implants and Other Implantable Auditory Technologies” elnevezésű konferencián klinikánkat *Pytel József* képviselte.

A Gyermekgyógyászati Klinikáról

■ *Dr. Molnár Dénes* egyetemi tanár, *dr. Decsi Tamás* egyetemi tanár és a klinika dolgozói a Magyar Gyermekorvosok Társasága 2010. évi Nagygyűlésén vettek részt 2010. szeptember 23-25. között Esztergomban, előadások tartásával és poszterek bemutatásával. *Dr. Molnár Dénes* és *dr. Decsi Tamás* üléselnöki teendőket láttak el.

Referátum:

Molnár Dénes: A krónikus anyagcsere és érbetegségek rizikójának csökkentése – A gyermekgyógyász szerepe.

Előadások:

Szabó É., Günther Boehm és mtsai: Összefüggés az omega-3 többszörösen telítetlen zsírsavak értékei között az anyai és az újszülött plazmában a szüléskor és az anyatejben a szoptatás hatodik hetében; *Györei Eszter, Zsigmond Anna, Decsi Tamás:* A csecsemőtáplálás és a kisgyermekkori étrend hatása a szellemi fejlődésre – A „NutriMenthe” nemzetközi vizsgálat; *Bokor Szilvia, Nagy Enikő és mtsai:* A metabolikus szindróma előfordulási gyakorisága európai adolescenseknél; *Adamovich Károly, Szász Mária és mtsai:* Sebészeti ellátást igénylő betegek a neonatológiában; *Hollódy Katalin, Szász Mária és mtsai:* Újszülött és csecsemőkori convulsiok differenciáldiagnosztikája; *Erhardt Éva:* Autoimmun eredetű pajzsmirigybetegségek gyermekkorban; *Fekete Katalin, Decsi Tamás:* Szisztematikus irodalmi áttekintés a folsavellátottságnak a perinatális egészségre gyakorolt hatásáról: az EURRECA nemzetközi projekt; *Stomfai Sarolta, Soós Tünde és mtsai:* Kardiovaszkuláris megbetegedések rizikóbecslése gyermekkorban; *Sólyom Alexander, Rózsai Barnabás és mtsai:* Idiopathiás hyperammonaemia egy leukémiás kisdedben; *Aradi Pálma, Tóth Gergely Péter, Tárnok András:* Nem minden haematológia, ami vérzik?; *Fónai Fruzsina, Fariborz Bagheri és mtsai:* Ritka ok intermittáló makroszkópos hematúria hátterében.

Poszterek:

Soós Tünde: Koraszülöttek és patológiás újszülöttek vizsgálata poliszomnográffal; *Bíró Éva, Tóth Gergely, Györke Zsuzsanna:* Akut veseelégtelenséggel kísért toxicus shock syndroma esete egy infliximab terápiában részesülő Crohn-beteg gyermeknél; *Marosvölgyi Tamás, Szabó Éva és mtsai:* Összefüggés az n-3 és n-6 többszörösen telítetlen zsírsavak között anyai és köldökzsínór plazma mintákban a szüléskor.

A Magatartástudományi Intézetből

■ Az Európai Egészségpszichológiai Társaság (Europen Health Psychology Society, EHPS) 24. nemzetközi konferenciája idén Kolozsváron került megrendezésre, szeptember 1-4. között. *Kerekes Zsuzsanna,* a PTE ÁOK Magatartástudományi Intézetet a konferencián az alábbi két poszterrel képviselte: *Kerekes Zs.; Kállai J. et al:* A temperament dependent dimension: Psychometric properties of the sensitivity to punishment and sensitivity to reward questionnaire (SPSRQ) in a Hungarian sample; *Édes T., Kerekes Zs.:* Hospital Visiting Volunteers in Palliative Care – Training and Practice.

■ A Magyar Aneszteziológiai és Intenzív Terápiás Társaság Dél-Dunántúli Szekciójának XI. Ünnepi Tudományos Ülésén – 2010. szeptember 24-25. között, Harkány – a Magatartástudományi Intézetet, meghívott előadóként *dr. Jakab Tibor* képviselte. Előadásának címe: Hol a határ? Életvégi döntések.

A Neurológiai Klinikáról

■ 2010. október 7. és 9. között kerül megrendezésre Győrben a Magyar Epilepszia Liga konferenciája, melyen *dr. Gyimesi Csilla* és a Magyar Epilepszia Liga elnöke, *dr. Janszky József* is előadást tart.

■ *Dr. Illés Zsolt* felkért előadást tartott a Gdanskban az „Advances in Clinical Neuroimmunology” nemzetközi konferencián, Kyotoban az „International Congress of Immunology” előkonferenciáján („Neuroimmunology Kyoto Conference 2010”), és a Biogen Idec központjában, Bostonban. Előadást tartott a „Federation of Clinical Immunological Societies” konferenciáján Bostonban. Felkért előadója a Nottinghamben megrendezésre kerülő „Multiple Sclerosis Immunology: A Foundation for Current and Future Treatments” konferenciának.

A Pszichiátriai és Pszichoterápiás Klinikáról

■ 2010. szeptember 17-én a pécsi Művészetek és Irodalom Házában nemzetközi részvétellel rendezett konferencia zajlott a pszichopatológia művészet és a művészetterápia témakörében „Arts in Difference" címmel. A konferencián *dr. Jakab Irén,* egyetemünk díszdoktora, a Harvard Egyetem emerita professzora tartott nyitó előadást. Előadást tartott még *dr. Simon Mária* és *dr. Tényi Tamás, dr. Trixler Mátyás* pedig üléselnöki feladatot látott el.

■ *Dr. Tényi Tamás* 2010. szeptember 20-22. között Londonban vett részt a Maudsley Kórházban rendezett konferencián, ahol üléselnöki feladatot látott el.

■ *Dr. Vörös Viktor* 2010. szeptember 20-23. között Oxfordban egy a pszichiátriai betegek életminőségével foglalkozó konferencián vett részt.

A Radiológiai Klinikáról

■ A Magyar Radiológusok Társaságának XXV. Kongresszusát a Kaposvári Egyetem Kaposi Mór Oktató Kórház 2010. július 1-3. között rendezte meg. Ezen a kongresszuson a Radiológiai Klinika az alábbi előadásokkal, poszterekkel vett részt: *Battyány István:* Az intervenciós onkoradiológia locoregionalis kezelési formái és eredményességük (felkért előadás); *Boros Szilvia, Tamás Krisztina, Wiegand Norbert:* Szúrt sérülések képi diagnosztikája; *Csete Mónika, Szukits Sándor, Battyány István:* Perfúziós vizsgálatok multidetektoros CT készülékkel; *Demeter Nóra, Csete Mónika, Battyány István és mtsai*: A SPOECT/CT szerepe a differenciáldiagnosztikai problémák megoldásában (Ectopiás Cushing syndroma); *Harmat Zoltán, Rostás Tamás, Battyány István:* A leiomyoma uteri intervenciós radiológiai kezelése az elmúlt 3 év tapasztalatai alapján; *Lévai Andrea, Battyány István, Várady Edit*: Kemoterápiás szerek okozta toxikus tüdő elváltozások; *Szukits Sándor, Csete Mónika, Várady Edit és mtsai*: Dózis csökkentési lehetőségek a pulmonalis embólia CT diagnosztikájában; *Várady Edit, Ruzsics Balázs, Szukits Sándor és mtsai*: Mellékleletek 64 szeletes DSCT készülékkel végzett coronaria CT angiográfiás vizsgálatok során; *Weninger Csaba, Müller Éva, Csete Mónika és mtsai*: A hasnyálmirigy CT vizsgálata pancreaticus fázisban; *Weninger Csaba, Szu-kits Sándor, Csete Mónika és mtsai*: A CT vizsgálat rutin diagnosztikán kívüli alkalmazásának lehetőségei.

Poszterek: *Dérczy Katalin, Schmidt Erzsébet, Szabó Zsuzsanna és mtsai*: A SPECT-CT szerepe a mellékpajzsmirigy adenomák kimutatásában; *Dérczy Katalin, Sárosi Veronika, Juhász Erzsébet és mtsai*: Az angiogenezist gátló szerek hatására létrejött elváltozások tüdő adenocarcinomában; *Heiner Judit, Paraicz Gábor, Komáromy Hedvig és mtsai*: A H1N1 influenza okozta radiológiai elváltozások morfológiai jellemzői; *Várady Edit, Ruzsics Balázs, Szukits Sándor és mtsai*: Koszorúér anomáliák kimutatása 64-szeletes dual-source CT készülékkel. A konferencián *dr. Battyány István* üléselnöki posztot töltött be. A rendezvény idején tartotta meg a Magyar Radiológusok Társaságának közgyűlését, melyen megújították *dr. Battyány István* társasági elnöki tisztjét.

■ *Dr. Weninger Csaba* részt vett az Európai Gasztoenterológiai és Hasi Radiológiai Társaság (ESGAR) 7. májbetegségekkel kapcsolatos továbbképzésén (7th Liver Imaging Workshop), melynek helyszíne Bécs volt.

A Sebészeti Oktató és Kutató Intézetből

■ A Magyar Sebész Társaság 60. Kongresszusán (Siófok, 2010. szeptember 8-11.) az alábbi előadások hangzottak el intézetünkből: *Rőth E., Lantos J., Kürthy M. és mtsai*: Az endogén adaptáció indukálásának jelentősége a reperfúziós károsodások csökkentésében; *Takács I., Molnár Á., Horváth Sz. és mtsai*: Az újrasterilizálás nem befolyásolja a polipropilén sérvhálók fizikai tulajdonságait; *Ferencz S., Mangold V., Móricz O. és mtsai*: Direkt csontba épített fémmel csatlakozó művégtagok módszerének (osszeointegráció) első magyarországi alkalmazása traumás és érbeteg femoralis amputáltak rehabilitációjánál. *Posztert* mutattak be: *Arató E., Kürthy M., Sínay L. és mtsai*: A kontrollált reperfúzió hatása a reperfúziós károsodásokra és reologiai paraméterekre állatkísérletes modellen; *Balatonyi B., Kovács V., Ghosh S. és mtsai*: A glutation-S-transzferáz szerepe a szignál transzdukcióban, oxidatív stressznek kitett szívizom sejteken; *Jávor Sz., Shanava K., Takács I. és mtsai*: A prekondicionálás csökkenti a pneumoperitoneum okozta káros szisztémás oxidatív hatásokat; *Shanava K., Jávor Sz., Horváth Sz. és mtsai*: The protective effects of ischemic post-conditioning during the creation of pneumoperitoneum; *Kovács V., Balatonyi B., Ghosh S. és mtsai*: A glutation-S-transzferáz enzim szerepe az oxidativ stressz által kiváltott szívizomsejt apoptózisban; *Nedvig K., Völgyi E., Fekecs T. és mtsai*: Vékonybél hideg konzerválását követő károsodások összehasonlítása pituitary adenylate cyclase-activating poly-peptide (PACAP) knock out (KO) és vad típusú egereken; *Nedvig K., Takács I., Horváth Sz. és mtsai*: Az ischémiás posztkondíicionálás oxidatív stresszre és szöveti károsodásra gyakorolt védő hatásának kimutatása vékonybél meleg ischémia/reperfúzió során; *Nedvig K., Takács I., Horváth Sz. és mtsai*: Az ischémiás posztkondicionálás védő szerepe vékonybél autotranszplantáció során.

A Szemészeti Klinikáról

■ Szeptember 20-án az egyetem *Tanulságos Esetek Fórumán* felkért előadóként *Pámer Zsuzsanna* „Új lehetőségek az időskori maculadegeneráció kezelésében" címmel előadást tartott.

■ Szeptember 24-26. között zajlott Siófokon a VI. Ametropia Kongresszus, mely a Magyar Kontaktológiai Társaság, a Magyar Szemorvostársaság Cornea Társasága és a Magyar Gyermekszemészek és Strabológusok együttes részvételével került megrendezésre. *Biró Zs., Balla Zs., Pámer Zsuzsanna* „A preoperatív astigmia csökkentésének lehetőségei szürkehályog műtét során" című előadást meghívott előadóként *Biró Zsolt* tartotta.

A Szülészeti és Nőgyógyászati Klinikáról

■ „A várandósok praenatalis genetikai szűrésének gyakorlata a PTE Szülészeti Klinikán" címmel *dr. Molnár Gábor, dr. Arany Antal* és mtsai, *dr. Stevanovits Ágnes* „A méhnyak citológiai szűrésének és HPV státuszának korrelációja a konizátumok hisztológiai leleteivel" címmel adott elő. *Dr. Menyhárt Csilla* ugyancsak előadást tartott ezen a kongresszuson „Tapasztalataink az endometrium-rák II. típusának kezelése kapcsán" címmel *(dr. Menyhárt Csilla, dr. Bódis József* és *mtsai).*

■ *Dr. Funke Simone* előadást tartott a Magyar Nőorvos Társaság XXIX. Nagygyűlésén, Debrecen, 2010. május 20-22. között, „Férfi nemi szervek fejlődési rendellenességeinek előfordulása in vitro fertilizációt követően" címmel *(Funke S., Flach E. És mtsai).*

1. ábra: Üvegtesti homály kivetülése

2. ábra: Mikropszia (a valóságosnál kisebbnek látás)

3. Metamorfopszia (torzított látás)

4. Pozitív szkotoma (változó denzitással)

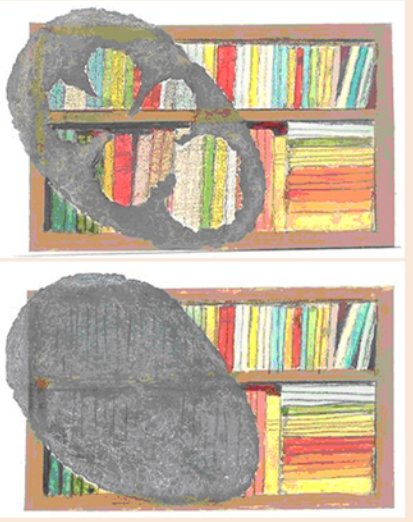

5. Szokatlan (aspecifikus) színlátás

3 hónappal később

6. Irreális szín- és formaábrázolás képzőművész alkotásában

Sebők Béla fényképei

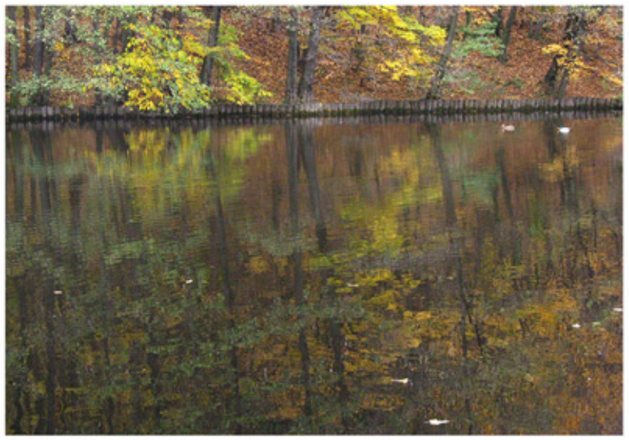

Barthó Loránd fényképei

Rodler Miklós fényképei